

Dosarul nr. 1-3075/2021

PIGD: 1-21170296-12-1-18112021

S E N T I N Ţ Ă
în numele Legii

02 iunie 2026

mun.

Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani

În componenţa:

Preşedintelui şedinţei, judecător

Olga

Bejenari

Grefier

Melisa Aghenie (Gaidanov), Teofilia

Beleuţa

Cu participarea:

Acuzatorului de stat, procuror

Nadejda Busuioc, Tatiana

Nadulişneac

Apărătorului inculpatei Zaiciuc Lilia

Igor

Hlopeţchi

Apărătorului inculpatului Bîrca Cristian

Miroslav Căuş

Inculpatei

Lilia

Zaiciuc

Inculpatului

Cristian

Bîrca

a examinat în şedinţă de judecată publică, cu excepţia etapei de audiere a martorului din partea apărării Ganea Anatolie, având în vedere informaţiile comunicate de acesta în legătură cu exercitarea atribuţiilor de serviciu în cadrul Serviciului de Informaţii şi Securitate, în limba română, în procedură generală, cauza penală privind învinuirea lui:

Zaiciuc Lilia *****, data naşterii *****, IDNP *****, originară din ***** şi domiciliată în *****, cetăţeană a Republicii Moldova, cu studii superioare, necăsătorită, fără persoane la întreţinere, angajată ***** (*suspendată din funcţia de ofiţer de urmărire penală al IP Criuleni al IGP a MAI*), fără grad de dizabilitate, la evidenţa medicului psihiatru sau narcolog nu se află, fără grade de calificare sau distincţii de stat, posedă limba română, anterior nejudecată, în prezenta cauză, s-a aflat în

stare de reținere și arest la domiciliu în perioada *12 iunie 2021 – 25 august 2021*,

învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. b) din Codul penal,

Bîrca Cristian *****, data nașterii ***** , IDNP ***** , originar și domiciliat în ***** cetățean al Republicii Moldova, cu studii superioare, supus militar, celibatar, fără persoane la întreținere, suspendat din funcția de ofițer operativ de serviciu al Serviciului de gardă al Secției coordonare operațională al IP Criuleni al IGP al MAI, fără grad de dizabilitate, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, fără grade de calificare sau distincții de stat, posedă limba română, anterior nejudecat,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

Procedura de citare legală, respectată.

Date referitoare la examinarea cauzei penale:

Prezenta cauză penală a fost redistribuită și repartizată spre examinare judecătorului Olga Bejenari la data de *19 iunie 2024*, fiind examinată în fond cu pronunțarea sentinței la data de *02 iunie 2026*.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate în ședința de judecată, instanța de judecată

C O N S T A T Ă :

Fapta prejudiciabilă constatată

Inculpata **Zaiciuc Lilia**, activând în calitate de ofițer de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Criuleni, aflându-se în înțelegere prealabilă și de comun acord cu ofițerul operativ de serviciu al Serviciului de Gardă al Inspectoratului de poliție Criuleni Bîrca Cristian, și având în vedere faptul că, o perioadă îndelungată de timp, ofițerul de urmărire penală al IP Criuleni Zaiciuc Lilia nu putea obține dreptul la acces la secrete de stat, cunoscând despre faptul că angajatul Serviciului de Informații și Securitate Munteanu Alexandru anterior a examinat chestionarele sale pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat depuse la Serviciul de

Informații și Securitate, a comunicat despre această problemă ofițerului operativ de serviciu al Serviciului de Gardă al Inspectoratului de poliție Criuleni Bîrca Cristian.

Astfel, în decembrie 2020 ofițerul operativ de serviciu al Serviciului de Gardă al Inspectoratului de poliție Criuleni Bîrca Cristian, aflându-se în înțelegere prealabilă și de comun acord cu Zaiciuc Lilia, a propus lui Munteanu Alexandru mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă de 500 euro, pentru examinarea pozitivă a chestiunii legate de acordarea dreptului de acces la secret de stat în privința lui Zaiciuc Lilia.

În perioada decembrie 2020 – iunie 2021, Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, acționând de comun acord și urmărind o intenție unică, în mod continuu, au insistat asupra propunerii sale și necesității acordării dreptului la acces la secret de stat, având în vedere că avizarea pozitivă a chestionarelor pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat în privința lui Zaiciuc Lilia, intra inclusiv și în competența angajatului Serviciului de Informații și Securitate Munteanu Alexandru.

Continuându-și acțiunile intenționate, la 09.06.2021 deplasându-se în automobilul personal "Hyundai Santa Fe", Bîrca Cristian i-a propus repetat lui Munteanu Alexandru bani ce nu i se cuvin în sumă de 500 euro, pentru examinarea și avizarea pozitivă a chestionarelor privind acordarea dreptului la acces la secret de stat pentru Zaiciuc Lilia. În aceeași zi, Bîrca Cristian împreună cu Zaiciuc Lilia s-au întâlnit cu Munteanu Alexandru la stația PECO "Petromol" din or. Criuleni, discutând în continuare despre posibilitatea acordării dreptului la acces la secret de stat.

La 10.06.2021 aproximativ la ora 19:27-19:58 la întâlnirea ce avut loc la stația PECO "Rompetrol" pe traseul M2 km 11, Zaiciuc Lilia a reiterat lui Munteanu Alexandru că are nevoie de soluționarea pozitivă a chestiunii legate de acordarea dreptului la acces la secret de stat.

La 12.06.2021 Zaiciuc Lilia împreună cu Bîrca Cristian au solicitat să se întâlnească cu Munteanu Alexandru pentru a transmite banii promiși și oferiți anterior.

Astfel, la 12.06.2021 în cadrul întâlnirii care a avut loc la ora 15:00 în adiacentul stației PECO "Bemol" pe adresa mun. Chișinău, str. Mihai Viteazul 18, Zaiciuc Lilia a oferit și a dat angajatului Serviciului de Informații și Securitate Munteanu Alexandru bani promiși anterior de către Bîrca Cristian în sumă de 500 euro, pentru îndeplinirea de către acesta a unor acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, și anume pentru avizarea pozitivă a chestionarelor depuse la Serviciul de Informații și Securitate pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat în privința sa.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate inculpata **Zaiciuc Lilia** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția Legii*

în vigoare la data comiterii faptei), corupere activă, adică, promisiunea, oferirea și darea personal, unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, acțiuni săvârșite de două persoane.

Inculpatul **Bîrca Cristian**, activând în calitate de ofițer operativ de serviciu al Serviciului de gardă al Secției coordonare operațională al IP Criuleni al IGP al MAI, aflându-se în înțelegere prealabilă și de comun acord cu ofițerul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Criuleni Zaiciuc Lilia, și având în vedere faptul că, o perioadă îndelungată de timp, ofițerul de urmărire penală al IP Criuleni Zaiciuc Lilia nu putea obține dreptul la acces la secrete de stat, cunoscând despre faptul că angajatul Serviciului de Informații și Securitate Munteanu Alexandru anterior a examinat chestionarele sale pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat depuse la Serviciul de Informații și Securitate, a comunicat despre această problemă ofițerului operativ de serviciu al Serviciului de Gardă al Inspectoratului de Poliție Criuleni Bîrca Cristian.

Astfel, în decembrie 2020 ofițerul operativ de serviciu al Serviciului de Gardă al Inspectoratului de Poliție Criuleni Bîrca Cristian, aflându-se în înțelegere prealabilă și de comun acord cu Zaiciuc Lilia, a propus lui Munteanu Alexandru mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă de 500 euro, pentru examinarea pozitivă a chestiunii legate de acordarea dreptului la acces la secret de stat în privința lui Zaiciuc Lilia.

În perioada decembrie 2020 – iunie 2021, Bîrca Cristian și Zaiciuc Lilia, acționând de comun acord și urmărind o intenție unică, în mod continuu, au insistat asupra propunerii sale și necesității acordării dreptului la acces la secret de stat, având în vedere că avizarea pozitivă a chestionarelor pentru obținerea dreptului de acces la secret de stat în privința lui Zaiciuc Lilia, intra inclusiv și în competența angajatului Serviciului de Informații și Securitate Munteanu Alexandru.

Continuându-și acțiunile intenționate, la 09.06.2021 deplasându-se în automobilul personal "Hyundai Santa Fe", Bîrca Cristian i-a propus repetat lui Munteanu Alexandru bani ce nu i se cuvin în sumă de 500 euro, pentru examinarea și avizarea pozitivă a chestionarelor privind acordarea dreptului la acces la secret de stat pentru Zaiciuc Lilia. În aceeași zi, Bîrca Cristian împreună cu Zaiciuc Lilia s-au întâlnit cu Munteanu Alexandru la stația PECO "Petromol" din or.Criuleni, discutând în continuare despre posibilitatea acordării dreptului la acces la secret de stat.

La 10.06.2021 aproximativ la ora 19:27-19:58 la întâlnirea ce avut loc la stația PECO "Rompetrol" pe traseul M2 km11, Zaiciuc Lilia a reiterat lui Munteanu Alexandru că are nevoie de soluționarea pozitivă a chestiunii legate de acordarea dreptului la acces la secret de stat.

La 12.06.2021 Bîrca Cristian împreună cu Zaiciuc Lilia au solicitat să se întâlnească cu Muntean Alexandru pentru a transmite banii promiși și oferiți anterior.

Astfel, la 12.06.2021 în cadrul întâlnirii care a avut loc la ora 15:00 în adiacentul stației PECO "Bemol" pe adresa mun. Chișinău, str. Mihai Viteazul 18/1, Zaiciuc Lilia a oferit și a dat angajatului Serviciului de Informații și Securitate Munteanu Alexandru bani promiși anterior de către Bîrca Cristian în sumă de 500 euro, pentru îndeplinirea de către acesta a unor acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, și anume pentru avizarea pozitivă a chestionarelor depuse la Serviciul de Informații și Securitate pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat în privința sa.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate inculpatul **Bîrca Cristian** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (2) lit. b) din Codul penal (*în redacția Legii în vigoare la data comiterii faptei*), corupere activă, adică, promisiunea, oferirea și darea personal, unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, acțiuni săvârșite de două persoane.

Privind procedura

În ședința de judecată, inculpații Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian nu au recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii și circumstanțele de fapt imputate, motiv pentru care, în conformitate cu articolele 351 și 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în privința acestora, în procedură generală, în limba română, cu participarea inculpaților, a apărătorului ales și în ședință publică, cu excepția etapei de audiere a martorului din partea apărării Ganea Anatolie, având în vedere informațiile comunicate de acesta în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu în cadrul Serviciului de Informații și Securitate.

În cursul judecării cauzei penale, inculpatul Bîrca Cristian a formulat și a depus o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în absența sa. (Vol. III, f.d.210)

În temeiul art. 321 alin. (2) din Codul de procedură penală, ținând cont de faptul că inculpatul Bîrca Cristian a solicitat expres examinarea cauzei în absența sa, instanța de judecată, prin încheierea protocolară consemnată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 septembrie 2024 (Vol. IV, f.d.3-4), în temeiul art. 321 alin. (3) din Codul de procedură penală, a admis cererea și a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, care s-a prezentat în ședința de judecată și a făcut declarații.

Instanța reiterează că desfășurarea procedurii în absența inculpatului nu este, prin ea însăși, incompatibilă cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor

Omului. O denegare de justiție intervine doar atunci când o persoană condamnată *in absentia* nu este audiată cu privire la temeinicia acuzației în fapt și în drept sau când nu s-a stabilit că aceasta a renunțat expres la dreptul de a se prezenta și de a se apăra ori că a avut intenția de a se sustrage de la justiție [*Sejdovic împotriva Italiei (MC)*, par. 82].

În speță, instanța de judecată constată că examinarea cauzei în lipsa inculpatului Bîrca Cristian este rezultatul unei opțiuni procesuale exprimate în mod explicit de către acesta, prin cererea depusă în temeiul art. 321 alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală, și nu consecința unei conduite de eschivare de la actul de justiție.

Inculpatul Bîrca Cristian a fost informat despre desfășurarea procesului, s-a prezentat aleatoriu la ședințele de judecată, a făcut declarații, a beneficiat de asistență juridică și a avut posibilitatea de a-și exercita dreptul la ultimul cuvânt, astfel încât se constată că acesta a renunțat în mod expres și neechivoc la dreptul de a fi prezent la examinarea cauzei, cu respectarea garanțiilor prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Poziția acuzării și a apărării în dezbaterile judiciare, precum și ultimul cuvânt al inculpatului.

În dezbaterile judiciare, acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura Anticorupție, Nadejda Busuioc, a pledat pentru recunoașterea vinovăției lui Zaiciuc Lilia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal și a-i stabili o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu amendă în mărime de 6000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani. În conformitate cu art. 90 alin. (1) din Codul penal, a solicitat suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate lui Zaiciuc Lilia, cu stabilirea perioadei de probațiune pe un termen de 3 ani.

Totodată, a pledat pentru recunoașterea vinovăției lui Bîrca Cristian în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal și a-i stabili o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu amendă în mărime de 6000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani. În conformitate cu art. 90 alin. (1) din Codul penal, a solicitat suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate lui Bîrca Cristian, cu stabilirea perioadei de probațiune pe un termen de 3 ani.

Cu referire la corpul delict, respectiv mijloacele bănești care reprezintă o bancnotă cu nominalul de 500 euro, cu seria ***** ridicată la 12.06.2021 de la Muntean Alexandru, transmise spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat în baza ordonanței din 23.09.2021, a solicitat ca acestea să fie trecute în contul statului.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 162 alin. (4) și alin. (5) din Codul de procedură penală, celelalte corpuri delictive și alte mijloace materiale de probă

anexate la cauza penală să fie păstrate la cauza penală. (Discursul acuzatorului de stat în formă scrisă a fost anexat la materialele cauzei penale)

De asemenea, în replică, acuzatorul de stat, cu privire la cele invocate de partea apărării referitor la înaintarea unei încheieri interlocutorii în privința procurorului, pe faptul că a chemat de 3 ori martorul și l-a audiat la etapa urmăririi penale, a menționat că organul de urmărire penală este liber să administreze și să colecteze probele în modalitatea în care consideră necesar și să efectueze acțiuni de urmărire penală de câte ori consideră necesar pentru a clarifica circumstanțele ce urmează a fi verificate în cadrul cauzei penale. Pe această cauză, învinuții înaintau diverse versiuni, de fiecare dată diferite, din acest motiv s-au efectuat confruntări pentru a-i pune întrebări lui Munteanu referitor la circumstanțele noi invocate de către învinuți, pentru a clarifica toate aspectele, inclusiv în interesele învinuților. Efectuarea acțiunilor de urmărire penală nu constituie un temei pentru emiterea unei încheieri interlocutorii în privința procurorului și aceasta nu reprezintă o încălcare a legii.

Cu referire la pretinsa provocare în speță, a menționat că această speță nu corespunde nicidecum cauzelor CtEDO *Ramanauskas contra Lituaniei*, *Sandu contra Moldovei* și *Morari contra Moldovei*, ori agenții statului, în speță, au intervenit abia în iunie 2021, când a fost depus denunț la SPIA de către Munteanu Alexandru. În lunile noiembrie–decembrie, agenții statului, în persoana organului de urmărire penală și a procurorului anticorupție, nu au documentat și nu au intervenit în această speță. Toate discuțiile și întâlnirile au fost purtate de către Munteanu Alexandru, care acționa independent, fără protecția și intervenția agenților statului, pentru a putea fi considerată, în cazul dat, o intervenție a agenților statului. Agenții statului au intervenit în iunie, când s-au alăturat faptelor infracționale denunțate.

Cu referire la cele invocate de domnul Hlopețchi, precum că Munteanu a declarat că purta asemenea discuții prin intermediul mesageriei „*Mihai Oprea*”, a menționat că Munteanu a declarat că posibil ar fi avut un cont cu numele „*Oprea Mihai*”, fapt cunoscut de Bîrcă. Munteanu nu a recunoscut, în cadrul audierii, că ar fi cerut careva bani de la Zaiciuc și Bîrcă, contrar celor expuse de apărare.

Cu privire la faptul că procurorul ar fi ieșit din limitele învinuirii și ar fi dorit cumva să dea o altă apreciere faptelor, a menționat că procurorul, în cadrul dezbaterilor, nu a făcut altceva decât să demonstreze că această infracțiune a fost consumată la momentul promisiunii, pentru a combate versiunea apărării precum că infracțiunea urma să se consume la momentul transmiterii, ceea ce este contrar Codului penal și, în genere, teoriei dreptului penal referitoare la componența infracțiunii de corupție activă sau pasivă. Consumarea acestei infracțiuni poate avea loc prin una dintre modalitățile alternative prevăzute de latura obiectivă. Învinuirea a rămas aceeași, procurorul încercând să demonstreze momentul

consumării infracțiunii, astfel nici Bîrcă, nici Zaiciuc nu au cunoscut despre avizul negativ din 11.06.

Referitor la faptul că pornirea urmăririi penale ar fi avut loc cu încălcarea legii, a menționat că în Codul de procedură penală nu există și nu a existat nicio prevedere potrivit căreia urmărirea penală în privința unui ofițer de urmărire penală sau a unui colaborator de poliție trebuie să fie pornită de procuror. A existat o prevedere, neprecizând dacă mai există în prezent, potrivit căreia urmărirea penală urmează a fi exercitată de procuror, și nicidecum pornită de acesta. În cazul dat, cauza penală a fost pornită de SPIA și transmisă Procuraturii Anticorupție conform competenței.

A contrario, în dezbateri judiciare, **apărătorul Hlopetchi Igor, care acționează în interesele inculpatei Zaiciuc Lilia**, s-a adresat instanței, susținând faptul că la finele cercetării judecătorești, se constată cu certitudine că fapta imputată clienței sale nu întrunește semnele componenței de infracțiune. A invocat prevederile art. 385, alin. (1) din Codul de procedură penală, susținând că norma de incriminare, potrivit art. 325 Cod Penal, cunoaște o modalitate alternativă de strictă interpretare. A menționat că nu poate să fie derogată prin intermediul unei Hotărâri a Plenului Curții Supreme de Justiție, cum a invocat procurorul. De fapt există o hotărâre a Curții Constituționale, care indică că hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție deja nu au valoare, pentru că asta este caracteristic unui sistem totalitar și existența unor astfel de hotărâri a Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă o modalitate de imixtiune în activitatea judecătorului de drept comun.

A mai susținut că, în prezenta speță, se atestă *dincolo de orice dubiu rezonabil* caracterul de provocare. A menționat că, dacă persoana s-a apropiat de angajatul Serviciului de Informații și Securitate cu mai mult de jumătate de an înainte de reținere și organizarea acestui flagrant, atunci apare întrebarea de ce nu a fost denunțată fapta și de ce nu a fost investigată presupusa faptă de corupție. A indicat că martorul denunțător intenționat provoca discuții în continuare și anume el a fost cel care a organizat întâlnirile cu doamna Zaiciuc Lilia, ceea ce demonstrează un comportament provocator similar cauzei nr. 1ra-1201 din 2017, unde aceeași Procuratură Anticorupție, prin intermediul provocării, a obținut punerea în mișcare a unei acțiuni penale împotriva unei persoane nevinovate, care până la urmă a fost achitată de către Curtea Supremă de Justiție pe motiv de comportament provocator din partea organului investit cu prerogativa investigării cauzelor de corupție. A relatat că, în cazul dat, organul de urmărire penală nu a manifestat o poziție pasivă și nu s-a limitat la simpla documentare a cazului de corupție, dar din contra, Muntean Alexandru venea la întâlniri, organiza aceste întâlniri, însă organul de urmărire penală, la etapa de investigare, îl audia pe Muntean Alexandru, după care audia inculpații și ulterior iarăși îl audia pe Muntean Alexandru de 3 ori ca să adapteze declarațiile sale sub ceea ce declarau inculpații. A susținut că aceasta

demonstrează o rea intenție și o derogare de la principiul loialității procesuale din partea organului de urmărire penală.

De asemenea, a menționat că în prezenta cauză penală nu există „*existența convingerii*” că persoana poate soluționa. A indicat că Muntean Alexandru, fiind audiat în ședință de judecată și fiind preîntâmpinat de răspundere penală, a declarat că în perioada când se presupune că a fost comisă infracțiunea, dumnealui nu avea atribuții cu direcția privind protecția secretului de stat condusă de către Anatolie Ganea, care tot a fost audiat în calitate de martor. A relatat că, în acea perioadă, dumnealui exercita atribuții în cadrul Serviciului de Informații și Securitate în subdiviziunea de protecție internă, care nici măcar nu avea atribuții nici de soluționare a chestiunilor cu privire la acordarea dreptului la accesul la secretul de stat și nici de racolare. A menționat că, sub contextul racolării și sub pretextul obținerii anumitor informații în privința factorilor de decizie din cadrul autorităților secesioniste din Stânga Nistrului, dumnealui nu le avea. A concluzionat că se ajunge la concluzia că cetățeanul Muntean Alexandru, sub acest pretext, provoca la săvârșirea infracțiunii și provoca la întâlniri repetate. A indicat că nimeni nu neagă faptul că acele mesaje despre 500 de euro, expediate de la utilizatorul cu numărul ***** și care, după cum a recunoscut Muntean Alexandru, îi aparține, au existat. A relatat că acesta a declarat că posibil nu ține minte și că aceasta este o declarație fixată în procesul-verbal care a fost neglijată de către procuror.

La fel, a menționat că, la întrebarea de concretizare a instanței de judecată adresată martorului Muntean referitor la scopul acelor 500 de euro, acesta a răspuns că „*urma să soluționeze pozitiv acordarea accesului la secretul de stat*”, nu să intervină pe lângă cineva și nu să existe tentative, așa cum, potrivit apărării, se încearcă acum prin discursul procurorului să fie impus. A indicat că, concret, era vorba despre o persoană care urma să întreprindă acțiuni. A invocat că norma prevăzută la art. 325 Cod penal foarte clar stabilește că trebuie să existe capacitatea procesuală, capacitatea legală și funcțională a agentului public de a soluționa pozitiv sau negativ, de a grăbi sau întârzia soluționarea unui aviz. A menționat că nu se îndoiește că, dacă mâine cineva se va duce să ofere unui măturător de stradă 500 de euro pentru soluționarea pozitivă a accesului privind secretul de stat, procurorul va trimite cauza în judecată și va susține că, în convingerea învinutului sau inculpatului, măturătorul ar putea soluționa această chestiune. A susținut că exact aceeași situație există și în cauza dată, procurorul grăbindu-se, discutând cu Mițulescu „*că hai repede să organizăm totul*”, fără să-și dea seama că persoana respectivă nu avea atribuții în partea ce ține de acordarea accesului la secretul de stat. A subliniat că martorul respectiv, care este denunțator, a declarat că nu avea atribuții cu acordarea accesului la secretul de stat.

A mai menționat că, după organizarea acestei provocări, Alexandru Muntean a participat întâmplător la concursul organizat de Centrul Național Anticorupție și

a câștigat concursul, fiind desemnat învingător, iar la interviu a prezentat drept realizare profesională organizarea acestui flagrant. De asemenea, a indicat că în prezenta speță a fost audiat și martorul Anatolie Ganea, conducătorul subdiviziunii de acces la secret de stat, direcția protecția secretului de stat. A menționat că martorul a indicat că un astfel de angajat, în perioada când se soluționa chestiunea acordării accesului la secretul de stat Liliesei Zaiiciuc, precum Alexandru Muntean, în subordinea sa nu a existat. A relatat că martorul respectiv a confirmat că nu a existat niciun act administrativ din partea conducătorului autorității prin care lui Alexandru Muntean să-i fi fost transmise careva atribuții în vederea soluționării chestiunii privind acordarea accesului la secretul de stat în raport cu Lilia Zaiiciuc, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1176, dar nu în baza Legii nr. 245, cum este scris în discurs.

Astfel, a susținut că în prezenta cauză urmează să se expună doar în limitele acuzării. A menționat că au observat că procurorul indică alte circumstanțe de fapt în care ar fi fost săvârșită infracțiunea sau probabil a luat din alt rechizitoriu și nu a schimbat toate datele. A indicat că Muntean Alexandru nu a avut niciodată automobil de model „*Hyundai Santa Fe*” și că întâlnirile și respectivele discuții nu au fost cercetate nici în dezbaterile judiciare.

A susținut că în prezenta speță se atestă caracterul viciat al probelor administrate. A invocat prevederile art. 94 din Codul de procedură penală, care stipulează foarte clar care probe urmează a fi examinate. A menționat că ofițerul de urmărire penală delegat în cadrul Procuraturii Anticorupție, efectuând așa-zise stenografieri, face niște concluzii pe care procurorul le utilizează ca mijloc de probă. A relatat că ofițerul face concluzii precum că între Lilia Zaiiciuc și Bîrca ar fi existat careva relații mai apropiate, ceea ce, în opinia apărării, nu constituie probă admisibilă și nu demonstrează săvârșirea infracțiunii. A susținut că acuzația este limitată la o fabulă ordinară și la crearea artificială a dubiilor precum că ar fi avut în vedere soluționarea accesului la secretul de stat.

A mai menționat că procurorul nu a abordat întrebarea dacă poate să existe fapta de corupție, determinare de a acționa în interesul, deoarece în Cod nu scrie „*a acționa în interesul*”, dar scrie „*a grăbi sau a întârzia să acționeze*”, după ce deja avizul SIS era emis. A susținut că se invocă o faptă de corupție după ce atribuția de serviciu a fost efectuată de către o altă persoană, nu de către Muntean Alexandru. A relatat că, în cadrul Serviciului de Informații și Securitate, atunci când se efectuează o verificare, există o procedură anume, astfel cum a explicat martorul. A menționat că se depun formulare, iar persoanele din subordinea lui Ganea din cadrul direcției protecția secretului de stat, unde lucrează doar 8 oameni și printre care nu figurează Muntean Alexandru, întocmesc un raport, iar acest raport se avizează doar de conducătorul subdiviziunii, Ganea Anatolie, care este șeful direcției protecția secretului de stat și directorul, iar în lipsa directorului –

vice-directorul SIS. A indicat că, la acel moment, vice-director era Ruslan Munteanu și că acesta nu este rudă cu Munteanu Alexandru. A concluzionat că fapta nu întrunește semnele componenței de infracțiune.

A susținut că martorii acuzării care au fost audiați nu au fost martori oculari la săvârșirea actului de corupție și nimeni nu a auzit asemenea discuții. A menționat că conducătorii subdiviziunii unde activa Lilia Zaiciuc au declarat că aceasta nu s-a adresat cu astfel de întrebări privind soluționarea sau nesoluționarea unor chestiuni. A relatat că inclusiv șeful adjunct de inspectorat, care este președintele organizației primare privind protecția secretului de stat, nu a semnalat careva influențe necorespunzătoare din partea doamnei Zaiciuc. A indicat că pretinsul denunțator participa la investigații în perioada în care era deja anunțat concursul la CNA. A susținut că sunt prezentate niște înregistrări aduse pe CD-uri, transcrise copie de pe copie de către Muntean. A invocat faptul că Codul de procedură penală reglementează utilizarea sursei originale și că de pe aceasta se desemnează o persoană oficială, nu organul de urmărire penală, care efectuează transcrierea de pe suportul original pe un suport digital anexat. A concluzionat că nu există o probă concludentă și admisibilă, ci o pretinsă probă provenită dintr-o sursă imposibil de verificat. A susținut că un asemenea mijloc de probă urmează să fie exclus și nu poate fi pus la baza unei sentințe legale și temeinice.

Totodată, a atras atenția asupra declarațiilor martorului denunțator, care a afirmat că intenția de a fi audiat repetat de 3 ori nu a venit de la el, ci de la organul de urmărire penală. A susținut că aceasta înseamnă că organul de urmărire penală a încercat artificial să creeze probe împotriva Liliei Zaiciuc și a lui Bîrca Cristian. A menționat că aceasta nu corespunde principiului loialității procesuale, scopului sistemului procuraturii și sarcinilor procurorului într-un proces penal. A susținut că aceasta reprezintă o derogare gravă de la principiul loialității procesuale, legalității incriminării și respectării drepturilor fundamentale ale omului, motiv pentru care *a solicitat emiterea unei încheieri interlocutorii* prin care să fie constatat faptul că organul de urmărire penală a derogat de la aceste principii și să fie sesizate organele de auto-administrare a procurorilor pentru verificarea conduitei acestora în cadrul cauzei penale.

A susținut că acuzația este foarte abstractă și că în învinuire și în discursul procurorului există 3 versiuni diferite. A menționat că, în ședința de judecată din acea zi, procurorul și-a schimbat tactica de atac, motivând că de fapt Lilia Zaiciuc presupunea că Muntean Alexandru poate să soluționeze. A relatat că se miră de faptul că procurorul nu a invocat existența tentativei. A susținut că instanța urmează să reiasă din limitele acuzării formulate și că în acuzare sunt indicate foarte clar modalitățile alternative de săvârșire a laturii obiective a infracțiunilor prevăzute la art. 325 Cod penal. A indicat că, în cauza dată, nu există intenția și latura subiectivă, iar latura obiectivă nu poate fi reținută în condițiile în care a avut

loc o acțiune prin provocare, așa cum este indicat și în Decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1201/17 la care s-a făcut referire. A menționat că nu există obiectul atenției în contextul în care avizul negativ sau pozitiv în privința Liliei Zaiciuc era deja emis.

În final, a făcut apel la înțelepciunea onoratei instanțe și a solicitat atragerea atenției asupra jurisprudenței Curții Supreme în materia infracțiunilor de corupție și provocare, astfel cum se atestă și în prezenta speță. A invocat jurisprudența CtEDO, prin prisma art. 6, inclusiv cauza *Beian contra României*, care, potrivit apărării, obligă la respectarea unei jurisprudențe similare. A mai invocat și speța *Ludi contra Elveției* în materie de provocare, susținând că în prezenta cauză este clar că organul de urmărire penală a acționat deliberat în vederea provocării săvârșirii infracțiunii. A invocat temeiurile de nulitate absolută și a menționat că pornirea urmăririi penale atrage nulitatea absolută, fără a mai vorbi despre probele administrate de procuror. A susținut că *urmărirea penală în privința unui angajat al Ministerului Afacerilor Interne poate fi pornită doar de procuror*, însă în cauza dată urmărirea penală a fost pornită de o altă persoană. Pentru aceste considerente, a menționat că se atestă atât temeiuri de încetare a procesului penal, cât și temeiuri de achitare și că, atunci când există concurs de temeiuri de achitare și de încetare, instanța urmează să emită o sentință de achitare. A indicat că temeiul de drept al sentinței de achitare este art. 390 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, și anume faptul că fapta nu întrunește semnele componentei de infracțiune. A susținut că nu poate fi săvârșită o infracțiune prin provocare de către organul de urmărire penală și a pledat pentru emiterea unei sentințe de achitare cu recunoașterea dreptului la reabilitare a doamnei Lilia Zaiciuc, pe motiv că aceasta a fost urmărită penal ilegal.

De asemenea, în replică, apărătorul *Hlopețchi Igor*, cu referire la încheierea interlocutorie, a menționat că probabil acuzatorul nu a fost atent, întrucât încheierea dată vizează derogarea de la principiul loialității procesuale și a legalității incriminării. A susținut că aceasta înseamnă că procurorul inventează noi infracțiuni, cum ar fi coruperea activă după soluționare. A indicat că în aceasta constă esența solicitării privind emiterea unei încheieri interlocutorii. A menționat că însăși organizarea și tolerarea de către organul de urmărire penală a faptului provocării constituie motivul invocat de apărare. A susținut că, în situația dată, organul de urmărire penală a manifestat pasivitate anume în raport cu provocarea, deoarece știa că provocarea urma să completeze dosarul. A indicat că nu este admisibilă, nici prin prisma standardelor CtEDO și nici prin prisma jurisprudenței naționale, pronunțarea unei sentințe de condamnare pe baza provocării și că pentru aceasta urmează a fi luată atitudine.

Totodată, cu referire la pretinsele capturi de ecran, a menționat că procurorul abia acum susține că acestea ar fi falsificate, deși au existat toate mecanismele

legale pentru a demonstra pretinsa falsificare. A susținut că procurorul operează în fața instanței cu anumite dubii, pe care consideră că acestea trebuie interpretate în partea acuzării și nu în partea apărării. A menționat că nu a văzut un raport de autosesizare în privința capturilor de ecran. A relatat că Munteanu a declarat că posibil nu ține minte, însă au existat discuții și că acesta recunoaște că este utilizatorul cu numele „*Mihai Oprea*”. A indicat că acesta nu neagă faptul că numărul de telefon 060 9999 85 îi aparține, ceea ce, în opinia apărării, demonstrează veridicitatea acestor circumstanțe. A susținut că procurorul afirmă practic că acestea sunt false, însă pentru a fi considerate false trebuie să existe o sentință de condamnare.

Cu referire la pornirea urmăririi penale și viciile constatate de apărare, a menționat că actul primar prin care se formulează o acuzație în materie penală trebuie să fie ordonanța de pornire a urmăririi penale și că nu este posibilă pornirea urmăririi penale pe alin. (1), iar ulterior înaintarea acuzațiilor pentru terorism sau pentru o altă componentă de infracțiune. A susținut că alin. (1), (2) și (3) nu reprezintă aceeași infracțiune cu circumstanțe agravante, ci modalități tipice și atipice ale unor infracțiuni separate. A indicat că poate exista concurs între alin. (1) și alin. (2), acestea neabsorbându-se una pe alta, astfel cum este indicat în Tratatul de drept penal, volumul II.

În final, a menționat că apărarea își menține poziția și solicită emiterea unei sentințe de achitare, întrucât faptele imputate Liliesei Zaiuc nu întrunesc elementele componente de infracțiune, precum și emiterea unei încheieri interlocutorii pentru argumentele expuse anterior.

În dezbateri judiciare, **apărătorul Căuș Miroslav, care acționează în interesele inculpatului Bîrca Cristian**, a menționat că a fost finalizată cercetarea judecătorească în cauza penală de învinuire a lui Bîrca Cristian, învinuit în baza art. 325 alin. (2) Cod penal. A susținut că apărarea consideră că vinovăția inculpatului nu este dovedită *dincolo de orice dubiu rezonabil*, iar probatoriul administrat nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate. A indicat că prezenta cauză penală trebuie analizată nu doar prin prisma afirmațiilor formulate în rechizitoriu, ci prin examinarea strictă a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate și a probelor administrate în cauză. A menționat că, în opinia apărării, analiza obiectivă a materialelor demonstrează că fapta imputată inculpatului Bîrca Cristian nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 325 Cod penal, iar acuzația este construită pe presupuneri și interpretări eronate ale unor circumstanțe.

A relatat că în cadrul dosarului penal s-a depistat un incident procesual care a împiedicat desfășurarea urmăririi penale. A susținut că cauza penală în privința lui Bîrca Cristian urmează a fi încetată în temeiul art. 275 pct. 9 din Codul de procedură penală, întrucât există alte circumstanțe prevăzute de lege care

condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală, deoarece în privința acestuia nu există nicio ordonanță de începere a urmăririi penale.

A indicat că Bîrca Cristian și Zaiciuc Lilia sunt învinuiți în baza art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume pentru promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, comisă de două sau mai multe persoane. A menționat că prin ordonanța de începere a urmăririi penale din 10.06.2021 s-a dispus pornirea urmăririi penale pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, iar în motivarea ordonanței au fost expuse presupusele acțiuni exclusiv ale Zaiciuc Liliei. A susținut că infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal exclude comiterea acțiunilor de promisiune, oferire sau dare de bunuri de către două sau mai multe persoane. A indicat că recunoașterea lui Bîrca Cristian în calitate de bănuit în cadrul aceleiași cauze penale nr. ***** este greșită, din moment ce cauza penală a fost pornită *in rem* în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, care exclude comiterea infracțiunii de către două sau mai multe persoane. A susținut că, dacă în privința lui Bîrca Cristian existau informații privind comiterea infracțiunii, urma să fie pornită o cauză penală separată care ulterior urma să fie conexasă la cauza penală nr. *****. A relatat că, în aceste condiții, Bîrca Cristian a fost recunoscut în calitate de bănuit și ulterior învinuit în lipsa unei ordonanțe de începere a urmăririi penale, deoarece ordonanța de începere a urmăririi penale *in rem* din 10.06.2021 stabilește cadrul procesual al urmăririi penale în limitele elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal. A mai menționat că recunoașterea lui Bîrca Cristian în calitate de bănuit în baza art. 42 și art. 325 alin. (1) Cod penal, iar ulterior recalificarea în art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal, constituie o eludare intenționată a cadrului legal aplicabil în prezenta speță. A susținut că, în orice caz, învinuirea lui Bîrca Cristian în baza art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal se regăsește în afara limitelor cadrului urmăririi penale stabilite prin ordonanța de începere a urmăririi penale din 10.06.2021 și că aceste circumstanțe exclud urmărirea penală în privința lui Bîrca Cristian. Prin urmare, reieșind din prevederile art. 275 pct. 9 și art. 285 alin. (2) din Codul de procedură penală, a susținut că urmărirea penală în privința lui Bîrca Cristian, învinuit în baza art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal, urma să fie încetată.

De asemenea, a menționat lipsa calității reale a lui Munteanu Alexandru de a influența procedura. A susținut că un element fundamental al infracțiunii de corupere activă este existența unei persoane publice care are competența reală de a îndeplini sau influența acțiunea solicitată. A indicat că din materialele cauzei rezultă că Munteanu Alexandru era angajat al Serviciului de Informații și

Securitate, însă nu avea atribuții directe privind acordarea accesului la secret de stat pentru persoanele vizate. A relatat că, în realitate, procedura de acordare a accesului la secret de stat este o procedură instituțională complexă, care implică verificări, avize și decizii colective ale instituției competente și că o singură persoană nu poate decide sau garanta rezultatul acestei proceduri. A menționat că procurorul a construit acuzația pe ideea că inculpații ar fi promis bani pentru ca Munteanu Alexandru să influențeze acordarea accesului. Totodată, a susținut că probele demonstrează contrariul, și anume că Munteanu Alexandru nu avea rol decizional în procedură, nu putea asigura sau garanta acordarea accesului, iar discuțiile invocate de acuzare reprezintă interpretări subiective ale unor conversații informale. A indicat că, în lipsa unei competențe reale, Munteanu Alexandru nu poate fi considerat subiect al influenței solicitate, iar elementul material al infracțiunii devine inexistent. A concluzionat că Munteanu Alexandru nu avea competența reală de a influența acordarea accesului la secret de stat și că, în lipsa acestei competențe, nu poate exista obiectul material al infracțiunii de corupere activă.

Cu referire la prevederile art. 94 din Codul de procedură penală, a menționat că *probele obținute cu încălcarea legii sau a drepturilor fundamentale* nu pot fi utilizate în procesul penal. A relatat că, în cadrul examinării cauzei penale, martorul sau participantul Munteanu Alexandru a prezentat *un suport optic CD* ce ar conține înregistrări audio ale unor pretinse discuții. A susținut că apărarea consideră această probă inadmisibilă și că aceasta urmează a fi exclusă din materialele dosarului. A indicat că nu a fost prezentat dispozitivul utilizat pentru efectuarea înregistrărilor, mediul original de stocare, persoana care a realizat interceptarea și nici circumstanțele exacte ale obținerii înregistrărilor, iar în aceste condiții proveniența probei este neclară și incompatibilă cu cerințele de admisibilitate. A menționat că este imposibil de verificat autenticitatea înregistrării, întrucât nu a fost prezentat dispozitivul de înregistrare care, după caz, putea fi solicitat în vederea efectuării unor expertize tehnice fonoscopice, în acest sens fiind formulate mai multe solicitări din partea apărării. A susținut că, prin neprezentarea suportului original și a dispozitivului, apărarea este lipsită de posibilitatea reală de a contesta proba, iar instanța nu poate examina nemijlocit mijlocul material de probă, *fiind astfel încălcat dreptul la apărare garantat de art. 6 CEDO, precum și principiul nemijlocirii și contradictorialității*. A mai indicat că la dosar nu există date privind consimțământul participanților la discuții și/sau autorizarea interceptării. A susținut că există suspiciunea rezonabilă că proba a fost obținută în afara cadrului legal, ceea ce atrage inadmisibilitatea acesteia. A invocat din nou prevederile art. 94 din Codul de procedură penală, potrivit cărora probele obținute cu încălcarea legii sau a drepturilor fundamentale nu pot fi utilizate în procesul penal. În concluzie, a solicitat ca suportul optic CD prezentat de

Munteanu Alexandru, obținut cu încălcarea procedurii, să fie exclus din materialele dosarului și să nu fie admis ca mijloc de probă la soluționarea cauzei, cu înlăturarea oricăror concluzii bazate pe această pretinsă înregistrare.

A mai menționat că un alt element esențial al infracțiunii de corupere activă este legătura directă dintre promisiunea sau oferirea banilor și acțiunea funcționarului. A indicat că din materialele cauzei rezultă că suma de 500 euro ar fi fost transmisă după ce a fost deja comunicat rezultatul procedurii privind accesul la secret de stat și că această circumstanță are o importanță juridică decisivă. A susținut că, dacă presupusa transmitere a banilor a avut loc după comunicarea rezultatului, atunci nu mai poate exista o promisiune pentru influențarea unei decizii și nu mai poate exista scopul de a determina un funcționar să acționeze într-un anumit mod. A concluzionat că, în aceste condiții, lipsește scopul infracțional cerut de art. 325 Cod penal.

Cu referire la lipsa intenției directe din partea lui Bîrca Cristian, a menționat că pentru existența infracțiunii de corupere activă este necesară intenția directă de a determina funcționarul să acționeze contrar obligațiilor sale. A susținut că din probele administrate nu rezultă că Bîrca Cristian ar fi urmărit influențarea unei decizii oficiale, ar fi cunoscut că Munteanu Alexandru ar avea competențe în procedura respectivă sau ar fi urmărit obținerea unui avantaj ilegal. A indicat că, din contra, rezultă că inculpatul a acționat în contextul unor discuții informale, fără convingerea că persoana respectivă ar avea posibilitatea reală de a interveni în procedură. A invocat comentariul art. 325 Cod penal, potrivit căruia consumarea infracțiunii de corupere activă are loc în momentul în care făptuitorul promite, oferă sau dă funcționarului sau agentului public bani, bunuri sau avantaje necuvenite în scopul ca acesta să acționeze sau să se abțină de a acționa în exercițiul funcțiunii sale oficiale sau pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piață de desfacere sau o altă decizie favorabilă, indiferent de natura lor și de faptul că acestea sunt pentru sine sau pentru altcineva. A relatat că, în speță, din declarațiile lui Bîrca Cristian rezultă că inițiativa discuțiilor a aparținut lui Munteanu Alexandru, că întâlnirile au fost organizate la solicitarea acestuia, că discuțiile despre accesul la secretul de stat au fost inițiate de acesta și că suma de 500 euro a fost pretinsă de Munteanu Alexandru. A mai indicat că Zaiciuc Lilia nu a cerut bani și nu a solicitat intervenții, iar acest element exclude intenția infracțională inițială. A concluzionat că, în aceste condiții, elementul subiectiv al infracțiunii lipsește.

Cu referire la principiul *in dubio pro reo*, a susținut că, în dreptul penal, orice dubiu trebuie interpretat în favoarea inculpatului. A indicat că în prezenta cauză există dubii serioase privind competența reală a lui Munteanu Alexandru, scopul transmiterii banilor, existența unei promisiuni reale de influențare și interpretarea

conversațiilor invocate de acuzare. A menționat că aceste dubii sunt suficiente pentru a exclude existența infracțiunii imputate.

De asemenea, a susținut că în speță *există indicii serioase de provocare*. A invocat decizia Curții Supreme de Justiție potrivit căreia provocarea există dacă agentul statului determină persoana să comită infracțiunea și că agentul trebuie să aibă un rol pasiv, nu activ. A menționat că, în aceeași decizie, Curtea Supremă de Justiție citează și standardele CtEDO, conform cărora agentul sub acoperire trebuie să aibă un rol pasiv și să nu incite la comiterea infracțiunii. A susținut că situația din prezenta cauză este similară cu practica analizată de Curtea Supremă de Justiție în *cauza Gîscă Ghenadie*, unde s-a examinat problema provocării la comiterea infracțiunii de corupere. A relatat că, în speță, discuțiile despre bani au fost inițiate de Munteanu Alexandru, întâlnirile au fost organizate la solicitarea acestuia, suma de 500 euro a fost pretinsă de acesta, iar transmiterea banilor s-a discutat după comunicarea rezultatului procedurii. A menționat că, în cauza Gîscă Ghenadie, Curtea Supremă de Justiție a reiterat că agentul statului trebuie să aibă un rol pasiv și să nu incite la comiterea infracțiunii și că instanțele trebuie să analizeze comportamentul agentului statului și dacă infracțiunea ar fi fost comisă în lipsa intervenției acestuia. A invocat și *cauza Ramanauskas vs. Lituania*, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că provocarea există atunci când agenții statului nu se limitează la investigarea pasivă, ci determină persoana să comită infracțiunea, ceea ce este incompatibil cu art. 6 CtEDO. A concluzionat că există indicii serioase de provocare, ceea ce contravine standardelor stabilite de CSJ și CtEDO.

În concluzie, a susținut că analiza probelor demonstrează că Munteanu Alexandru nu avea competența de a influența acordarea accesului la secret de stat și că acesta nu poate fi considerat subiectul real al pretinsei influențe. A indicat că banii au fost transmiși după comunicarea rezultatului, ceea ce exclude scopul infracțional și că lipsește intenția directă a inculpatului Bîrca Cristian. A concluzionat că, în aceste condiții, fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 325 Cod penal. În baza celor expuse și conform art. 390 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, a solicitat achitarea inculpatului Bîrca Cristian, deoarece fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

De asemenea, *în replică, apărătorul Căuș Miroslav* a menționat că procurorul iarăși indică că chipurile aceste înscrisuri sunt nu se știe de unde și că Mihai Oprea nu se știe cine este. A relatat că domnul Munteanu a declarat că acesta este numărul lui de telefon. A susținut că există un înscris prezentat de Bîrca Cristian, deoarece acesta a fost audiat mai târziu în calitate de învinuit. A menționat că el a participat în calitate de avocat încă de la început și că i-au fost comunicate toate aceste circumstanțe. A relatat că l-a telefonat pe Bîrca Cristian, iar acesta i-a spus

că a avut mai multe discuții prin aplicație, motiv pentru care i-a recomandat să facă capturi ale conversațiilor și să le printeze. A indicat că peste o săptămână telefonul respectiv a fost pierdut neintenționat. A menționat că, la momentul în care Bîrca Cristian a fost pus sub învinuire, telefonul era deja pierdut.

Totodată, a susținut că, așa cum a menționat anterior, apare întrebarea de ce înscrisurile prezentate de Munteanu au valoare probantă, în condițiile în care învinuirea este bazată pe niște înscrisuri de pe CD. A indicat că, în cazul dat, urmează a fi excluse toate aceste înscrisuri. A relatat că procurorul a confirmat faptul că organul de urmărire penală s-a implicat abia la data de 09 iunie, ceea ce înseamnă că din decembrie și până la 09 iunie nu ar fi avut nicio tangență cu aceste acțiuni. A susținut că, dacă Munteanu a acționat de sine stătător până la 09 iunie, atunci apare întrebarea de ce nu a prezentat un suport care să conțină toate discuțiile. A mai menționat că nu este clar în ce mod au fost obținute aceste discuții și dacă au existat două sau trei discuții lipite într-una singură. În concluzie, a susținut că fie urmează să fie admise toate probele, fie urmează să fie excluse toate probele.

Subsecvent, în ultimul cuvânt, inculpata Zaiciuc Lilia s-a adresat instanței, menționând că de mai multe ori s-a gândit ce urmează să spună. A relatat că organul de urmărire penală a vorbit foarte bine, însă nu în direcția care trebuie. A menționat că permanent și-a făcut studiile pentru a deveni polițist și că și-a dorit foarte mult să devină ofițer de urmărire penală, anume din considerentul de a apăra legea și persoanele care nu sunt vinovate. A indicat că doamna procuror a menționat că organul de urmărire penală și procurorul sunt în drept să audieze martorii atunci când consideră de cuviință și că este de acord cu aceasta. Totodată, a întrebat de ce atunci când a fost depusă cererea privind efectuarea confruntării între Bîrca și Munteanu, aceasta a fost respinsă și nu a fost luată în considerare. A menționat că pentru ca să aibă loc confruntarea între aceste două persoane, avocatul a trebuit să conteste ordonanța procurorului.

A relatat că trăiește un coșmar încă din anul 2021, când angajatul SIS i-a spus că de dânsul depinde dacă ea va activa, cariera sa și așa mai departe. A susținut că s-a axat pe carieră pentru ca visul său de a deveni polițist să devină realitate și că, deși acum toți fug de aceasta, ea și-a dorit și își dorește până în prezent acest lucru. A menționat că s-a axat pe carieră, însă, datorită unor persoane provocatoare care au dorit să-și facă carieră, organul de urmărire penală le-a atribuit fișa nr. 49, pentru ca, dacă nu greșește, dosarul să poată fi remis în instanță. A susținut că nimeni nu s-a gândit la soarta persoanei și că atât ofițerul, procurorul, cât și ofițerii de investigații au cunoscut realitatea. A declarat că nu are nicio vină în această cauză și că i s-a spus că „așa a trebuit să fie”. A menționat că, din cauza dorinței sale de a-și face carieră, i-a fost „frântă un pic soarta”. A relatat că a ajuns la o

vârstă la care nu are familie, însă are părinți care trec împreună cu ea prin acest coșmar.

Totodată, a menționat că, dacă organul de urmărire penală vede că este o greșeală sau că persoana nu a comis infracțiunea, atunci nu ar trebui să se meargă mai departe și să fie distrus omul. A exprimat speranța că instanța va aprecia toate probele și întreaga activitate desfășurată de organul de urmărire penală în faza urmăririi penale. A susținut că nu a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale și că nu i-a fost adus la cunoștință faptul că în privința sa au fost efectuate măsuri speciale de investigații, întrebând pentru ce a fost necesar acest lucru. A relatat că, în ziua în care a fost reținută, avea două telefoane, iar un telefon Samsung a rămas în automobilul său. A menționat că un ofițer i-a spus să meargă repede să mai ia un telefon și că, dacă va recunoaște vina, va pleca acasă. A declarat că nu este vinovată, că nu a comis infracțiunea și că nu merită să fie presată.

A mai menționat că din februarie 2024 este suspendată, din motiv că ar fi fost incomodă pentru cineva și că s-au trezit că dosarul este în instanță. A indicat că dosarul a fost trimis în judecată în anul 2021, însă ea a fost suspendată în anul 2024 pe motiv că dosarul a fost trimis în judecată. În final, a menționat că speră foarte mult că instanța va vedea tot ce există în cauza penală.

Declarațiile inculpaților

– Inculpata **Zaiciuc Lilia**, fiind audiată în ședința de judecată, a declarat că în luna decembrie 2019, a fost promovată în funcția de ofițer principal al Serviciului resurse umane al INI al IGP. Aproximativ în lunile ianuarie–februarie 2020, a fost telefonată de către un angajat al Serviciului de Informații și Securitate, pe nume Oleg, din câte își amintește, care i-a comunicat că este necesară prezența sa la sediul SIS pentru o convorbire în baza chestionarelor completate pentru acordarea accesului la secretul de stat. Apropiindu-se de sediul SIS, a fost întâmpinată de către angajații SIS, domnul Oleg și Alexandru, despre numele căruia a aflat ulterior. După ce a răspuns la întrebările adresate de către domnul Oleg, acesta a plecat, iar în birou a rămas doar cu Alexandru, care a vorbit urât cu ea, comunicându-i că activitatea sa în cadrul Inspectoratului Național de Investigații al IGP și nu doar acolo, ci la orice funcție prevăzută în nomenclatorul funcțiilor care presupun acces la secretul de stat, depinde de el și că, dacă va colabora cu acesta, atunci va avea acces la secretul de stat și va putea să rămână în funcție, la care ea a refuzat verbal, fără a fi întocmite careva acte. Peste o perioadă de timp, a primit răspuns de la SIS cu aviz negativ, și anume că datele indicate de către ea în chestionar sunt incomplete, după care a depus suplimentar chestionarele pentru primirea accesului la secretul de stat, însă rezultatul a fost același. Din acest motiv a fost nevoită să se transfere într-o funcție care nu prevede acces la secretul de stat și în luna aprilie 2020, a fost transferată în funcția de ofițer principal de sector al IP

Buiucani, sectorul nr. 4, unde a făcut cunoștință cu Cristian Bîrca, ulterior activând împreună în același sector. În urma discuțiilor purtate, Cristian Bîrca a întrebat-o de ce a decis să se transfere în ordinea publică, iar ea i-a comunicat că nu a primit acces la secretul de stat și nu mai putea deține funcția respectivă. Atunci Bîrca Cristian i-a povestit că el a primit avizul foarte simplu, fără dificultăți. I-a comunicat acestuia că a fost invitată la sediul SIS din mun. Chișinău, unde a discutat referitor la chestionarele pentru acces la secretul de stat și că angajatul SIS i-a cerut să fie agent și să colaboreze prin furnizarea de informații, solicitare pe care ea a refuzat-o, iar angajatul SIS s-a comportat brutal și urât, ridicând vocea și amenințând-o că de el depinde accesul la secretul de stat și faptul dacă va deține în continuare funcția. În luna septembrie 2020, a fost transferată în funcția de ofițer pentru formare profesională al SRU al IP Dubăsari, funcție care, la fel, nu era prevăzută în nomenclatorul funcțiilor care presupun acces la secretul de stat. Ea nu a cunoscut faptul că Bîrca Cristian îl cunoaște pe Alexandru Muntean și nici ce funcție deține acesta în cadrul SIS sau care sunt atribuțiile sale de serviciu, menționând că nici la moment nu deține astfel de informații. Aproximativ la sfârșitul anului 2020, Bîrca Cristian i-a comunicat că întâmplător s-a întâlnit în mun. Chișinău cu un fost coleg de facultate, care este angajat SIS, iar în cadrul discuțiilor l-a rugat să o consulte cum corect ar trebui completate chestionarele, întrucât din această cauză ea nu putea primi aviz pozitiv pentru acces la secretul de stat. La acel moment, nu a luat în serios această informație. Bîrca Cristian nu i-a comunicat cum se numea acea persoană și nici ea nu l-a întrebat. Peste câteva săptămâni, Bîrca Cristian a invitat-o să meargă împreună în mun. Chișinău, deplasându-se cu automobilul său de model „Nissan Almera”, cu numărul de înmatriculare „*****”. În timp ce se deplasau spre mun. Chișinău, Bîrca Cristian i-a comunicat că urmează să se întâlnească cu colegul său de facultate care lucrează la SIS și i-a spus să se deplaseze spre bd. Moscova. În timp ce se deplasau pe bd. Moscova, Bîrca Cristian i-a spus să vireze la dreapta și să parcheze automobilul în parcare marketului „Linella”, în apropiere de str. Miron Costin, la intersecție cu bd. Moscovei, și să îl aștepte în automobil. Nu își amintește ca, în timp ce se deplasau spre bd. Moscova, Bîrca Cristian să fi discutat telefonic referitor la locația unde urmau să ajungă. După ce a parcat automobilul, Bîrca Cristian a coborât și a observat că acesta s-a deplasat la „kebăbăria” din apropiere, de unde, aproximativ peste 5 minute, a ieșit împreună cu o persoană de gen masculin pe care ea a recunoscut-o ca fiind angajatul SIS pe nume Alexandru. Văzându-l, a rămas uimită, întrucât îi rămăsese o impresie neplăcută după discuția purtată cu acesta în sediul SIS și sincer nu avea plăcerea să îl mai vadă. Bîrca Cristian împreună cu angajatul SIS Alexandru au trecut pe lângă automobilul său, iar peste aproximativ 5-10 minute a fost telefonată de către Bîrca Cristian, fără utilizarea aplicațiilor, care i-a spus să meargă până la stația de așteptare vis-a-vis de magazinul „Nr.1”.

Ajunsă acolo, în automobilul său, pe bancheta din față, s-a urcat angajatul SIS Alexandru, care i-a spus să meargă înainte, iar ajungând la str. Dimo, acesta i-a spus să parcheze pe dreapta, după care au rămas în automobil și au început discuția. Discuția a fost începută de către Alexandru, care i-a adresat întrebări de genul „*ce s-a întâmplat, care e problema*”, comunicându-i totodată că ar fi avertizat-o încă de la sediul SIS că, dacă nu va colabora cu el, atunci va avea probleme cu acordarea accesului la secretul de stat și că există cineva din sistemul lor care nu o agreează și depune eforturi maxime pentru ca ea să nu obțină acces la secretul de stat, furnizând informații mincinoase despre ea. Referitor la chestionare, Alexandru i-a comunicat că trebuie să indice date mai exacte, în special privind traversările frontierei și datele despre părinți. I-a comunicat acestuia că, atunci când a completat chestionarele pentru obținerea accesului la secretul de stat, a indicat date complete, la care angajatul SIS a declarat că va primi acces atunci când va colabora cu el, întrebându-o dacă cunoaște angajați ai MGB-ului transnistrean, ai ROVD-ului din Dubăsari sau dacă are careva tangențe cu aceștia. Auzind asemenea afirmații, a rămas nedumerită de unde există atâta negativism și cine ar putea depune eforturi pentru ca ea să nu obțină acces la secretul de stat, menționând că i s-a schimbat vocea și, cu lacrimi în ochi, l-a întrebat de unde provin informațiile și cine îi dorește răul și de ce, rugându-l totodată ca informația transmisă mincinos să fie verificată și sugerând să fie verificată detaliat de structurile competente pentru a exista claritate în privința sa. Alexandru i-a comunicat că, din cauza faptului că este din Transnistria, situația este mai complicată și că, pe lângă toate, ea a refuzat să colaboreze cu el, iar dacă și-ar fi dat acordul de colaborare, totul ar fi fost mai simplu pentru ea. Angajatul SIS Alexandru i-a comunicat că, în primul rând, el însuși nu are încredere în ea și că trebuie să îi facă rost de informații, fără a preciza concret ce fel de informații, spunându-i doar că ea știe despre ce informații este vorba și că ar fi bine să nu pună întrebări prostești. I-a comunicat că într-adevăr nu înțelege ce dorește de la ea, iar, auzind acest răspuns, Alexandru a început să ridice vocea și i-a spus din nou că totul depinde de ea și de modul în care va trăi mai departe. Spre sfârșitul discuției, Alexandru i-a făcut aluzii pentru a înțelege că îl interesează informații despre MGB-ul transnistrean, ROVD-ul din Dubăsari și contrabandiștii de pe segmentul transnistrean, menționând că discuția a durat aproximativ o oră și 30 minute. Ulterior, văzând că nu obține nimic de la ea, Alexandru a ieșit din automobil, a trântit ușa și a plecat într-o direcție necunoscută, spunându-i totodată ca atunci când va trimite chestionarele să îl anunțe. După plecarea angajatului SIS Alexandru, l-a telefonat pe Bîrca Cristian și l-a întrebat unde se află, după care s-a întors pe bd. Moscovei la stația de așteptare, unde era așteptată de acesta. Bîrca Cristian a urcat în automobil, iar ambii au plecat, ea comunicându-i că îl cunoaște pe colegul său, întrucât anume acesta este angajatul SIS care a discutat vulgar cu ea

și a amenințat-o la sediul SIS, la care Bîrca Cristian i-a răspuns că nu a știut. Acesta a întrebat-o despre ce au discutat, iar ea i-a comunicat că angajatul SIS dorește informații neclare, fără a-i oferi detalii și refuzând să continue discuția pe această temă. I-a spus lui Bîrca Cristian că nu trebuia să își roage colegul să o consulte, deoarece acesta a vorbit foarte urât cu ea și îi este frică, neștiind dacă va mai activa în continuare, întrucât considera că angajatul SIS va depune eforturi împotriva sa. Până în luna iunie 2021 nu s-a mai văzut cu angajatul SIS Alexandru, însă a avut câteva discuții cu acesta prin aplicația „Whatsapp”, informându-l că intenționează să se transfere la IP Criuleni, la care acesta a întrebat-o din nou despre informațiile solicitate. În luna mai, i-a comunicat că a expediat chestionarele, discuția având loc prin intermediul aplicației „Whatsapp”, iar în cadrul aceleiași discuții Alexandru a întrebat-o din nou dacă a obținut careva informații, la care ea a răspuns negativ, iar acesta a început din nou să strige la ea întrebând de ce nu a obținut nimic după atâta timp, la care ea i-a răspuns că vor discuta când se vor vedea. După această discuție, s-a certat cu Bîrca Cristian din cauza faptului că i-a făcut legătura cu angajatul SIS Alexandru și i-a comunicat că nu mai dorește să îl vadă, la care Bîrca Cristian i-a răspuns că nici el nu este bucuros de faptul că a făcut această cunoștință și nu știe cum să facă pentru a ieși frumos din situație.

Aproximativ la data de 07.06.2021, i-a scris angajatului SIS Alexandru, prin intermediul aplicației „WhatsApp”, mesajul cu următorul conținut: „Ea: *salut, dă-mi te rog un sunet când ai timp*” (ora 15:06), la care Alexandru a răspuns: „*salut, e ceva urgent?*” (ora 16:47), ea răspunzând: „*nu*” (ora 16:48). Alexandru a întrebat: „*ce s-a întâmplat?*” (ora 16:48), iar ea a răspuns: „*accesul meu*” (ora 16:48). Alexandru a întrebat: „*ce e cu el?*” (ora 16:48), iar ea a răspuns: „*nu mi-a venit nimic, la ce să mă aștept?*” (ora 16:49). Alexandru a întrebat: „*da tu ai trimis chestionarele?*” (ora 16:49), la care ea a răspuns: „*da, la colegii mei azi le-a venit pozitiv, mie nu mi-a venit nimic*” (ora 16:50), iar Alexandru a comunicat: „*cred că sunt probleme de asta nu a venit*” (ora 16:52).

La data de 09.06.2021, Alexandru i-a scris mesaj prin intermediul aplicației „WhatsApp” cu următorul conținut: „*răspunsul tău a fost semnat*” (ora 08:45), „*propunerile tale nu mai sunt actuale*” (ora 08:45), la care ea a răspuns: „*nu înțeleg*” (ora 09:00). Alexandru i-a comunicat: „*ne vom întâlni și vom vorbi*” (ora 09:34). Ulterior, ea i-a scris: „*Eu i-am scris acum lui Bîrca Cristian*” (ora 09:51), iar Alexandru i-a răspuns: „*Hai vorbește cu el*” (ora 09:51), „*Și repejor opredilițivă*” (ora 09:51). Ea a răspuns „*ok*” (ora 09:51), iar Alexandru a continuat: „*acum am actualizat timp este foarte puțin*” (ora 09:52), „*Până vineri*” (ora 09:52), „*Maximum*” (ora 09:52). După aceste mesaje, a făcut capturi de ecran și le-a expediat lui Bîrca Cristian, întrebându-l ce au discutat ei. Bîrca Cristian i-a expediat capturi de ecran ale discuției dintre el și Alexandru, cu următorul

conținut: „Alexandru: *mai pe scurt hai concret ne întâlnim azi cât mai repez și vorbim împreună cu dânsa ca să văd ce se poate de făcut că am înțeles că a rămas puțin timp*” (ora 09:50), „Cristian: *nu-i nici o problemă*” (ora 09:52), „Tu când poți” (ora 09:52), „După serviciu?” (ora 09:53), „Alexandru: *mai bine la masă între 12-13*” (ora 09:55), „Dar nu în oraș” (ora 09:56), „Undeva prin apropiere” (ora 09:56), „Unde crezi că e mai comod” (ora 09:56), „Mai departe de ochii lumii” (ora 09:56), „Nu de alta da timp e chiar puțin” (ora 09:57), „Tu vii cu dânsa?” (ora 09:58), „Că ea spunea că poate ajuta ceva da așa și nimic nu am mai înțeles concret” (ora 09:58), „Bîrca Cristian: *hai că vorbesc cu dânsa și îți spun*” (ora 10:01), „Dacă ceva te apropie la km 11?” (ora 10:30), „Tu ai să fii” (ora 11:33), „Alexandru: *vorbim oleacă mai încolo că o apărut o situație, amuș îți scriu*” (ora 11:34), „Bîrca Cristian: *apu ce să-i spun?*” (ora 11:34), „Ea în 5-7 min se pornește de la Criuleni” (ora 11:34), „Să știe ce să facă” (ora 11:34), „Să vină sau nu” (ora 11:35), „Sau ne vedem noi 2 fără ea?” (ora 11:35), „Alexandru: *spune-i să aștepte, eu îți scriu cum mă eliberez*” (ora 11:36), „Bîrca Cristian: *ok*”.

La data de 09.06.2021, la inițiativa angajatului SIS Alexandru, a fost organizată de către Bîrca Cristian o întâlnire între ea și angajatul SIS Alexandru. Inițial urma să aibă loc la km 11, însă ea a putut să ajungă doar în timpul pauzei de masă, motiv pentru care Alexandru, împreună cu Bîrca Cristian, cu automobilul lui Bîrca Cristian de model „Hyundai Santa Fe”, cu numărul de înmatriculare necunoscut, au venit la stația PECO „Petromol” din or. Criuleni. După ce au coborât din automobil, s-au salutat, iar Bîrca Cristian a mers să procure cafea, ea rămânând împreună cu Alexandru lângă automobile pentru a discuta. Alexandru a întrebat-o ce se aude cu informația respectivă, însă ea nu a înțeles întrebarea, deoarece nu i s-a solicitat concret o anumită informație, menționând că anterior i-a solicitat întâlniri în acest sens prin mesaje pentru ca acesta să îi comunice concret ce are nevoie, însă Alexandru contramandase întâlnirea. Alexandru i-a spus că trebuia să insiste pentru a se întâlni, iar ea i-a răspuns că trebuia să fie anunțată. Alexandru a întrebat-o repetat despre MGB-ul transnistrean, ROVD-ul din Dubăsari și dacă are vreo tangență cu acestea, la care ea a răspuns negativ. Alexandru a întrebat-o dacă este susținută de vreo persoană în vederea avansărilor, iar ea a răspuns că nu. Acesta a întrebat și despre eventuale acțiuni ilegale din partea unor angajați implicați în activități de contrabandă, fără a preciza obiectul contrabandei, iar ea i-a comunicat o informație banală referitoare la presupuse acțiuni ilegale ale unor angajați ai IP Dubăsari, unde ar fi implicat un angajat cu funcție de conducere, oferind date concrete despre persoanele implicate, menționând însă că informația nu este verificată, că nu deține probe și că aceasta provine din spusele altor persoane. Alexandru i-a solicitat să redacteze cele comunicate sub formă de notă și să i le transmită, iar ea a expediat informația prin „WhatsApp”. Alexandru a întrebat-o dacă este de acord să fie supusă testului

poligraf, iar ea a comunicat că este de acord. La un moment dat, a observat că Alexandru s-a enervat și a început să ridice tonalitatea vocii și, prin diverse gesturi, explica faptul că nu are informație operativă pentru conducerea sa care să demonstreze că în ea se poate avea încredere. Discuția s-a finalizat cu înțelegerea că în ziua următoare urma să transmită acordul privind acceptarea testării la poligraf și nota informativă. Între timp, s-a apropiat și Bîrca Cristian cu cafeaua, ulterior purtând discuții generale, după care aceștia au plecat. La data de 10.06.2021, Alexandru i-a expediat prin aplicația „WhatsApp” mesajele: „*eu mai în seară o să mă eliberez și o să îți scriu*” (ora 16:09), la care ea a răspuns „*ok*” (ora 16:09), iar ulterior Alexandru i-a scris: „*eu mai încolo mă eliberez, tu?*” (ora 18:20). Ea a răspuns: „*sunt încă la serviciu*” (ora 18:20), „*Dar nu e problemă*” (ora 18:20), „*Sau lăsăm pe mâine în prima jumătate a zilei?*” (ora 18:21), iar Alexandru a răspuns: „*peste vreun ceas eu o să mă duc acasă, ții comod la Rompetrol Cricova?*” (ora 18:24). Ea a răspuns afirmativ și i-a comunicat să o anunțe cu 30 minute înainte pentru a reuși să ajungă, iar Alexandru a răspuns „*ok*” (ora 18:25). Ulterior Alexandru a anunțat-o că pornește, iar ea i-a spus că și ea urmează să plece în câteva minute, pentru a închide calculatorul de serviciu și biroul. Ajungând la stația PECO „Rompetrol” din preajma Cricovei, a parcat automobilul și i-a scris un mesaj prin „WhatsApp” că a ajuns, după care l-a telefonat prin aceeași aplicație, iar Alexandru i-a comunicat că și el a ajuns și a întrebat unde se află ea, ulterior observând-o și parcând automobilul în spatele automobilului său. S-au salutat, după care au mers să procure apă, iar discuțiile purtate au fost practic aceleași ca și cele din 09.06.2021. Alexandru a întrebat-o unde este acordul pentru testul poligraf, iar ea i-a comunicat că poate există un anumit model, însă Alexandru i-a răspuns brutal că a activat atâția ani în sistem și ar trebui să cunoască modul de redactare a unui asemenea acord. L-a întrebat de ce există atâta negativism față de ea, menționând că sunt multe persoane care locuiesc în Transnistria și au acces la secretul de stat și că funcția pe care o deține la acel moment nu avea tangență cu documente secrete. A menționat faptul că includerea funcțiilor de ofițer de urmărire penală în nomenclatorul funcțiilor care presupun acces la secretul de stat a fost o prostie, întrucât existau multe funcții vacante, iar procedura de transfer sau angajare din acest motiv urma să dureze cel puțin 30 de zile. Alexandru a întrebat-o dacă a apelat la cineva pentru ajutor în vederea obținerii unui aviz pozitiv privind accesul la secretul de stat, iar ea i-a explicat că nu s-a adresat nimănui, cunoscând doar faptul că, datorită modului în care permanent s-a străduit să își îndeplinească atribuțiile de serviciu la maximum, a fost avansată în funcția de ofițer principal al Serviciului resurse umane al INI, menționând că la acel moment atribuțiile ofițerului principal țineau de linia formării profesionale. După primirea avizului negativ, a fost nevoită să se transfere într-o funcție care nu prevedea acces la secretul de stat, motiv pentru care a apelat

la un fost șef cu care activase la IP Dubăsari, acesta deținând funcția de șef al IP Buiucani, pe care l-a întrebat dacă există vreo funcție vacantă ce nu necesită acces la secretul de stat, iar acesta i-a comunicat că sunt funcții disponibile în ordinea publică, la care ea a fost de acord și a depus cererea de transfer. I-a comunicat lui Alexandru că, dacă ea ar fi fost așa cum considerau colegii acestuia, atunci niciun conducător al subdiviziunii în care activa nu și-ar fi dorit să aibă o asemenea subalternă, însă, dimpotrivă, ea permanent a avut propuneri de serviciu. Ea era de acord să meargă să lucreze oriunde îi vor spune, chiar și la Vulcănești, doar pentru a demonstra că nu are nicio tangență cu organele de drept din Transnistria. Dimineața pleca de acasă la serviciu, iar seara târziu revenea acasă, mai ales în contextul în care activau doar patru ofițeri de urmărire penală și volumul de muncă era foarte mare. După un timp de discuții, a observat că Alexandru tușea permanent, se ținea de piept, făcea câțiva pași mai departe de ea și scuipa, spunându-i că se simte rău. Acesta a întrebat-o de mai multe ori cine o susține în promovările sale în serviciu, iar ea i-a răspuns că nu o susține nimeni și că doar își face serviciul, motiv pentru care se bucură de stima și respectul colegilor săi, cu excepția unei persoane cu funcție de conducere din cadrul IP Dubăsari, care nu o agreea și vorbea permanent urât cu ea. La un moment dat, a observat că Alexandru a început să se enerveze și mai tare, spunându-i că trebuie să îi ofere informații, că el nu poate pune niciun cuvânt pentru ea și că mai întâi trebuie să fie convins că poate avea încredere în ea și să își convingă conducerea de acest lucru, după care i-a comunicat accentuat că „*cei 500 de euro nu o salvează*”. Auzind expresia referitoare la suma de 500 euro, a rămas surprinsă, întrucât ea nu i-a propus niciodată vreo sumă de bani. Nu a solicitat explicații referitoare la acea sumă și nici nu i-a răspuns nimic la această afirmație. I-a comunicat lui Bîrca Cristian cele discutate cu Alexandru Muntean și că ulterior au mai urmat anumite discuții, după care acesta i-a comunicat că pentru ziua următoare rămâne să expedieze acordul pentru testarea poligrafică, la care ea a fost de acord. La data de 11.06.2021, Alexandru i-a expediat mesaje prin care i-a comunicat că trebuie să se apropie cât mai urgent la sediul SIS pentru a semna acordul privind testul poligrafic și că ar fi de dorit să semneze până la ora 12:00, pentru ca acesta să aibă cu ce să intre la conducerea sa și să îi convingă că pot avea încredere în ea. Peste aproximativ 30-40 minute după discuția cu Alexandru, în biroul său de serviciu a intrat Bîrca Cristian, care a anunțat-o că este căutată de Alexandru. Ulterior a discutat cu Bîrca Cristian despre serviciu, după care l-a întrebat despre faptul că Alexandru menționează în discuții anumite sume de bani și anume suma de 500 euro, întrebându-l la ce bani se referă, iar Bîrca Cristian i-a răspuns pe scurt că aceasta nu o privește și că nici nu trebuie să înceapă discuții cu Alexandru pe acest subiect. Ajungând la sediul SIS, a fost întâmpinată de către Alexandru, care a condus-o în sala de audiență, unde i-a adresat întrebări referitoare la chestionarele completate

de ea, menționând că este o procedură standard care trebuie efectuată. Ulterior, Alexandru i-a oferit o foaie A4 curată și un pix, iar sub dictarea acestuia ea a scris acordul pentru a fi testată la poligraf. După aceasta, Alexandru i-a întins încă o foaie albă și i-a spus să scrie de mână nota pe care anterior i-o expediase. A declarat că inițial nu a dorit să facă acest lucru, iar după răspunsul ei a observat cum Alexandru a început să se enerveze, s-a ridicat în picioare și a întrebat-o de ce a parcat automobilul lângă sediul lor, indicându-i cu voce ridicată că trebuie să scrie totul, în caz contrar nu va avea acces la secretul de stat. Atunci l-a rugat să îi transmită nota pe care ea o redactase la calculator, iar acesta i-a transmis telefonul său, ea începând să o transcrie. Nu a transcris-o integral, întrucât Alexandru i-a mai adresat câteva întrebări, la care ea a răspuns pe foaia respectivă, după care a plecat la serviciu. La sfârșitul zilei de 11.06.2021, dacă nu greșește deja era trecut de ora 19:00, a observat că Bîrca Cristian a fost telefonat prin aplicația „WhatsApp”, iar în urma discuției a auzit că acesta a comunicat că se află în serviciu și nu poate părăsi locul de muncă, menționând că va vedea poate mai târziu. După finalizarea discuției, l-a întrebat pe Bîrca Cristian cine l-a telefonat, iar acesta i-a comunicat că Alexandru Muntean și că posibil ea va trebui să meargă să se vadă cu Alexandru, întrucât el se află în serviciu și nu poate. Peste un timp, Alexandru i-a scris mesaj că în acea seară nu este posibil să se întâlnească și că se vor vedea a doua zi.

La data de 12.06.2021, după ce Bîrca Cristian a predat serviciul, acesta a mers la stația PECO „Romp petrol” Cricova, unde a avut o întâlnire cu Alexandru, care i-a comunicat că este nevoie ca ea personal să îl telefoneze și să se întâlnească. La data de 12.06.2021, în jurul orei 10:30, avea o programare pentru corecție, iar între timp Bîrca Cristian i-a scris un mesaj întrebându-o unde se află. Ea i-a comunicat adresa, iar peste ceva timp acesta a venit la ea și i-a spus că trebuie să se întâlnească cu Alexandru. I-a răspuns că nu mai are puteri să îl vadă pe Alexandru, deoarece de fiecare dată când îl vedea și discuta cu el avea nevoie de cel puțin o jumătate de zi pentru a-și reveni, iar din cauza ultimei întrevederi cu acesta a fost nevoită să administreze pastile psihotrope. Bîrca Cristian i-a transmis o bancnotă de 500 euro și i-a spus ca, după ce se eliberează, să ia legătura cu Alexandru, care așteaptă apelul ei, pentru a conveni unde și la ce oră să se întâlnească și să îi transmită această bancnotă, menționând totodată să fie totalmente de acord cu Alexandru indiferent de ceea ce va spune acesta, adăugând că după aceasta Alexandru nu o va mai deranja. Aproximativ la ora 14:00, l-a telefonat pe Muntean Alexandru și i-a comunicat că s-a eliberat, întrebându-l unde urmează să se întâlnească, iar acesta i-a indicat stația PECO „Bemol” din preajma patinoarului „Ice Bravo”. Aproximativ peste 20 minute a ajuns la locul indicat, unde a parcat automobilul său lângă automobilul lui Muntean Alexandru de model „Nissan Qashqai”, pe care îl cunoștea din întâlnirea anterioară de la stația „Romp petrol”, observând că acesta se afla la terasa stației PECO. A intrat în stația PECO, de unde

și-a procurat o sticlă cu apă, după care s-a apropiat de Alexandru și s-a așezat la aceeași masă. Au discutat despre noutățile de la posturile de televiziune, iar acesta a întrebat-o dacă nu este stresată și cum se simte, la care ea a răspuns că totul este normal, însă are mult de lucru și nu reușește. Alexandru a întrebat-o cum a reacționat conducerea la faptul că a fost la SIS, iar ea i-a comunicat că negativ, deoarece nu a anunțat din timp. Ulterior, din motiv că nu dispunea de timp, i-a spus lui Muntean Alexandru „*hai să mergem*”. Ajungând lângă automobilul său, a deschis ușa din dreapta-față, din partea pasagerului, iar Muntean Alexandru se afla lângă ea. A lăsat lucrurile personale pe care le avea în mână, și anume cheile automobilului, sticla cu apă și două telefoane mobile, după care a scos din husa telefonului de model „Samsung” bancnota cu nominalul de 500 euro, pe care i-a întins-o lui Muntean Alexandru, acesta luând-o fără ca ea să îi spună ceva. Muntean Alexandru i-a spus să nu se teamă, deoarece în Chișinău permanent se transmit diferite sume bănești și că a observat că acesta era bine dispus și a început să zâmbească. Ulterior Muntean Alexandru a început să îi adreseze întrebări provocatoare, de genul că „*bine că s-a făcut, s-a promis și s-a făcut*”, la care ea nu a avut nicio reacție, însă Alexandru a început să comunice că ea trebuie să tacă și să nu spună nimănui nimic, deoarece ambii vor fi trași la răspundere, repetând de mai multe ori aceste afirmații. La un moment dat, nu a mai rezistat și i-a comunicat că înțelege și că nu mai dorește să audă de ei și speră că în continuare va fi lăsată în pace de către acesta. Ulterior a urcat la volanul automobilului său, a pornit motorul, iar în momentul în care a vrut să efectueze manevra cu spatele, a observat că automobilul său a fost blocat de un automobil de model „Mercedes”, de culoare neagră, din care au coborât două persoane care s-au prezentat drept ofițeri de urmărire penală, prezentându-i ulterior o ordonanță, probabil de reținere. La o distanță de aproximativ 10 metri de automobilul său, a fost stopat automobilul lui Alexandru, unde, potrivit declarațiilor sale, a fost făcut un scenariu și anume s-a efectuat reținerea lui Alexandru precum că ar fi primit mijloace financiare.

La întrebările apărătorului Hlopețchi Igor, inculpata a declarat că comportamentul lui Alexandru era unul oscilant, în sensul că inițial purta discuții adecvate și calme, după care manifesta momente de agresivitate, ridicând permanent tonalitatea vocii și străduindu-se să demonstreze că el este dominant, menționând că toate discuțiile până la final au avut loc pe o notă negativă. Munteanu Alexandru, încă din prima discuție purtată la sediul SIS, pe perioada când activa în cadrul INI, i-a comunicat direct că de el depinde accesul la secretul de stat și dacă ea va colabora sau nu cu acesta, însă niciodată nu i-a comunicat ce funcție deține. Din spusele lui, rezulta că de el depinde acordarea accesului. Nu au existat discuții directe în sensul că Munteanu Alexandru ar fi afirmat expres că este factorul de decizie, însă acesta a dat de înțeles că de el depinde situația, fără a concretiza modalitatea. În timpul discuțiilor cu Munteanu, au existat presiuni și

presiune psihologică, acesta dând de înțeles că el este dominant și că ea trebuie să facă exact cum spune el. Dacă nu discuta cu acesta în tonalitatea dorită de el, primea replici rapide, iar discuțiile erau vulgare și purtate pe un ton foarte urât, menționând că acesta îi spunea: „*Eu ți-am zis, tu trebuie să faci*”. Munteanu nu i-a spus concret ce informații dorește, ci îi comunica că ea trebuia singură să presupună ce fel de informație solicită, afirmând că este „*fată mare*” și trebuie să își dea seama singură. Bîrca Cristian nu i-a spus niciodată că își asumă rezolvarea pozitivă a accesului său la secretul de stat sau că va soluționa această problemă. Revenind la discuțiile cu Munteanu Alexandru, în anul 2019, când activa în cadrul INI și a fost solicitată să se prezinte la sediul SIS pentru discuții privind chestionarele completate și expediate acestuia, după ce au rămas singuri în birou, Munteanu i-a comunicat că trebuie să colaboreze cu el, să semneze acorduri și să îi ofere informații pe care acesta urma să le solicite în timp. Ea a refuzat să ofere informații și să semneze vreun acord, după care Munteanu i-a spus că în acest caz nu va activa în cadrul INI și, în general, activitatea sa în sistem va fi pusă sub semnul întrebării. Ea i-a răspuns că în sistemul polițienesc există și funcții care nu necesită acces la secretul de stat. Discuția a fost una tensionată și că, peste câteva zile, a venit avizul negativ, motiv pentru care a fost transferată din cadrul INI la IP Buiucani. Ulterior s-a întâmplat să se întâlnească din nou cu Munteanu Alexandru, fapt care a surprins-o, iar acesta i-a amintit de discuția purtată în perioada când activa la INI și i-a spus că, pentru a nu se repeta situația respectivă, ar trebui să colaboreze cu el. Într-un final, presiunea psihologică exercitată asupra sa și-a spus cuvântul și că nu a mai rezistat. Munteanu solicita acordul de furnizare a informațiilor, spunând că pe parcurs îi va comunica ce anume are nevoie și că ea urma să ofere informații despre conducerea și angajații instituției în care activează. Acesta i-a spus că, întrucât domiciliază în regiunea transnistreană, îl interesează foarte mult segmentul ce ține de ROVD, angajații MGB și contrabandă. Discuția a avut loc în termeni generali, fără a fi indicate concret informațiile solicitate, însă Munteanu i-a comunicat că, dacă va semna acordul, ulterior îi va stabili sarcinile. Acordul de colaborare propus de Munteanu presupunea ca ea să devină informatorul acestuia. Insistențele privind întâlnirile veneau din partea lui Munteanu Alexandru și că acesta dorea permanent să se întâlnească cu ea, menționând că din inițiativa sa nu a existat nicio întâlnire cu Munteanu. Munteanu Alexandru nu i-a vorbit direct despre suma de 500 euro, însă la data de 10.06.2021, seara, la stația PECO „Rompetrol” din apropierea orașului Cricova, acesta a aruncat fraza referitoare la „cei 500 de euro”, fără alte explicații ulterioare, menționând că nu a acordat importanță acelei afirmații. Munteanu a spus că „*nici cei 500 euro nu o să ajute*”, după care discuția a continuat pe alte subiecte. Nu își amintește ca Munteanu Alexandru să îi fi spus când anume urma să fie soluționat accesul la secretul de stat. Starea sa după întâlnirile cu Munteanu Alexandru nu era

una pozitivă sau plăcută și că, de câteva ori, a administrat pastile pentru a se calma. La data de 12.06.2021, nu cunoștea dacă problema privind accesul său la secretul de stat fusese soluționată sau nu și că la acel moment nu avea asemenea informații. Soluția privind acordarea accesului la secretul de stat a venit ulterior și că colegii săi au primit răspunsurile cu aproximativ o săptămână înainte, deși toate chestionarele au fost expediate în aceeași zi. În cadrul discuțiilor cu Bîrca Cristian, acesta a venit la „*Flacăra*” în data de 12.06.2021, i-a înmănat o bancnotă de 500 euro și i-a spus ca, după ce se eliberează, să îl contacteze pe Munteanu pentru ca acesta să îi spună unde să se apropie. Până la data de 12.06.2021 nu i s-a comunicat că în privința sa există o soluție privind accesul la secretul de stat și nu își amintește să fi avut o asemenea discuție. După discuția cu Bîrca Cristian referitoare la Munteanu, după ce s-a eliberat, l-a telefonat pe Munteanu, iar acesta i-a comunicat unde să se apropie, ea deplasându-se la locul indicat. Discuția cu Bîrca Cristian s-a rezumat la faptul că acesta i-a spus că Munteanu a insistat ca ea să se întâlnească cu el și că nu au avut timp pentru alte discuții, întrucât ea nu dispunea de timp pentru a adresa mai multe întrebări. Mesajul referitor la suma de 500 euro l-a văzut abia prin luna septembrie, după încetarea măsurii preventive a arestului la domiciliu. Munteanu a remis mesajul respectiv lui Bîrca. La data de 12.06.2021, atunci când s-a început discuția despre acești bani, nu l-a denunțat pe Munteanu, deoarece, în primul rând, nu a acceptat să devină agentul cuiva și să furnizeze informații despre colegii săi. Nu a considerat la acel moment că este vorba despre vreo infracțiune și că nu este educată în așa manieră încât să facă denunțuri sau rapoarte, menționând că orice denunț făcut într-un colectiv devine cunoscut și că ea s-a bucurat permanent de stimă și respect și nu a dorit și nici nu dorește să fie persoana care face denunțuri împotriva colegilor, conducerii sau altor persoane. În seara zilei de 11.06.2021, după ce pe parcursul zilei fusese la sediul SIS și depusese acordul pentru testarea la poligraf și redactase o notă, în jurul orei 19:00, Munteanu l-a telefonat pe Bîrca și i-a comunicat că îl va anunța dacă se vor vedea sau nu. Ulterior, fie Munteanu i-a scris lui Bîrca, fie acesta l-a telefonat, stabilind că întâlnirea va avea loc în data de 12 iunie. Data de 12.06.2021 era o zi de sâmbătă și că ea nu cunoștea nimic despre soluționarea accesului la secretul de stat, menționând că răspunsul privind avizul negativ sau pozitiv fusese expediat în ziua de vineri, 11 iunie, prin poștă secretă și ajungea în cancelarie. În ziua întâlnirii cu Munteanu, chestiunea accesului la secretul de stat avea deja o finalitate și că la data de 11 iunie problema era deja soluționată. La data de 12 iunie, fiind sâmbătă, ea nu cunoștea dacă există un rezultat pozitiv sau negativ și că Munteanu a insistat prin intermediul lui Bîrca să se întâlnească cu el, menționând că asemenea insistențe nu existau doar la data de 12 iunie, ci Munteanu insista permanent prin intermediul lui Bîrca pentru a se întâlni cu ea. La data de 12.06.2021, nu avea nicio

idee pentru ce erau destinați cei 500 euro și care era scopul lor, menționând că a înțeles acest lucru abia ulterior.

La întrebările apărătorului Căuș Miroslav, inculpata a declarat că, la data de 12.06.2021, nu avea cunoștință despre articolele 324, 325 sau 326 din Codul penal, menționând că activase în funcția de ofițer de urmărire penală aproximativ o lună, iar anterior activase în secția resurse umane și în ordinea publică. Nu a avut tangență cu articolele respective și că activitatea sa de ofițer de urmărire penală începuse în raion, unde instrumenta cauze privind furturi, violență de domiciliu și violență în familie, fără a avea în gestiune cauze ce țin de art. 324, 325 sau 326 Cod penal, menționând că era începătoare și abia făcea cunoștință cu dosarele. Munteanu era salvat în telefonul său cu denumirea „Alexandru Cristi”, iar numărul de telefon conținea mai mulți de cifra 9. Discuțiile cu Munteanu aveau loc prin intermediul aplicației „WhatsApp”, pe numărul salvat sub denumirea „Alexandru Cristi”, însă nu a memorat numărul exact. Se simțea rău din cauza presiunii exercitate de Munteanu asupra sa. Nu a înțeles esența banilor primiți de la Bîrca Cristian și că abia după expirarea termenului de 72 ore a avut timp să analizeze situația, menționând că atunci a „*calculat 1+1 și a înțeles că este egal cu 2*”.

La întrebările acuzatorului de stat Nadejda Busuioc, inculpata a declarat că i-a transmis lui Munteanu suma de 500 euro, Bîrca Cristian a venit, i-a dat banii și i-a spus ca, după ce se eliberează, să îl telefoneze pe Alexandru și să îi transmită suma respectivă. Nu a pus întrebări, întrucât nu avea timp și că era foarte bună prietenă cu Bîrca Cristian, considerând că nu este necesar să pui întrebări unei persoane de încredere. La data de 12.06.2021, cu Munteanu nu a discutat despre accesul la secretul de stat și că, după ce i-a înmănat bancnota de 500 euro, acesta a spus: „*e bun ce s-a promis, s-a făcut*”, după care au urmat mai multe fraze rostite de acesta, la începutul cărora ea nu a atras atenția, întrucât se grăbea să plece la domiciliu. Munteanu a insistat asupra acelei fraze pentru a primi un răspuns din partea sa. La data de 12.06.2021 nu cunoștea faptul că decizia privind accesul la secretul de stat fusese deja adoptată. În perioada mai-iunie 2021, anterior întâlnirii din 12.06.2021, dacă nu greșește, într-o discuție purtată la Râșcânovca, când activa în cadrul IP Dubăsari, Munteanu i-a spus: „*când o să expediezi chestionarul să mă anunți*”, iar după remiterea chestionarului ea i-a transmis un mesaj prin care l-a informat că a remis documentele. Presupune că a discutat cu Bîrca Cristian despre faptul că ea nu avea acces la secretul de stat, spre deosebire de colegii săi, menționând că într-un inspectorat, dacă cinci persoane depun chestionare pentru acces și trei primesc răspuns, iar două nu, cele două persoane inevitabil vor pune întrebări și vor discuta cu apropiații, colegii sau conducerea.

Presupune că a discutat despre aceasta cu Bîrca Cristian nu pentru ca acesta să rezolve problema, ci pentru că el era un prieten foarte apropiat și că era firesc să se plângă unei persoane apropiate. În afară de discuțiile privind serviciul și colectivul

de muncă, alte chestiuni cu Bîrca Cristian nu au existat. Nu a avut alte chestiuni cu Munteanu în afară de cele legate de accesul la secretul de stat. Bîrca Cristian i-a comunicat că se întâlnește cu un coleg care l-a consultat atunci când el a completat chestionarele și că a discutat cu acesta pentru a o consulta și pe ea. La data de 09.06.2021, nu a auzit dacă Bîrca Cristian i-a propus lui Munteanu suma de 500 euro. Nu l-a auzit pe Munteanu Alexandru solicitând suma de 500 euro de la ea sau de la Bîrca Cristian. Este una când o persoană dorește să o racoleze și să o facă agentul său, context în care poate spune multe lucruri, însă, din punct de vedere juridic, Munteanu nu i-a prezentat legitimația, ordinul de numire sau fișa postului și nu i-a comunicat oficial ce funcție deține sau ce atribuții are. Acesta a spus că de el depinde acordarea accesului, însă ea nu cunoaște în ce mod sau în ce împrejurări. Atunci când s-a aflat în biroul SIS, a conștientizat că nu va colabora cu acesta și că, dacă întrebarea se referă la faptul dacă Munteanu urma să semneze pentru acordarea accesului, ea nu s-a gândit la acest aspect. Munteanu Alexandru a spus că de el depinde, însă a subliniat că „a spune și a face sunt două lucruri diferite”. Nu cunoștea cine anume urma să îi acorde accesul la secretul de stat și că informațiile respective constituie informații secrete de stat. Munteanu i-a spus că de el depinde situația, însă ea nu a intrat în detalii. În luna iunie, la data de 12 iunie, Bîrca Cristian i-a transmis bancnota și i-a spus să o dea lui Munteanu.

La întrebările de concretizare ale apărătorului Căuș Miroslav, inculpata a declarat că a văzut avizul SIS privind acordarea accesului și consideră că acesta este semnat de directorul SIS. Nu a văzut semnătura lui Munteanu pe acel aviz și că, dacă nu greșește, era semnătura directorului.

La întrebarea instanței, inculpata a declarat că este angajată oficial în câmpul muncii, *****.

*– Inculpatul **Bîrca Cristian**, fiind audiat în ședința de judecată, a declarat că îl cunoaște pe Munteanu Alexandru din anul 2008, din perioada studiilor la Academia de Poliție a Republicii Moldova, unde au fost colegi. Aproximativ în anii 2018–2019 a aflat că Munteanu Alexandru activează în cadrul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, fără a cunoaște însă funcția exactă deținută de acesta. Aproximativ în perioada martie–aprilie 2020, în timp ce încerca să se reangajeze în cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani în funcția de ofițer de investigații, pentru ocuparea funcției era necesară deținerea accesului la secretul de stat, fiind obligat să completeze anumite formulare care urmau să fie expediate către SIS pentru avizare pozitivă sau negativă. Deoarece completarea unor asemenea formulare era pentru el ceva nou, știind că Munteanu Alexandru activează în cadrul SIS, a apelat la acesta pentru a-i acorda o consultație privind completarea formularelor respective. Munteanu Alexandru i-a spus să răspundă exact la întrebările din formulare și să nu adauge nimic suplimentar. După expedierea formularelor, aproximativ într-o lună, i-a fost acordat accesul la*

secretul de stat. Ulterior, a fost repartizat în funcția de ofițer de sector în sectorul nr. 5 al IP Buiucani. Aproximativ în luna aprilie 2020 a cunoscut-o pe Zaiciuc Lilia, aceasta fiind transferată de la Inspectoratul Național de Investigații la IP Buiucani, în funcția de ofițer de sector, fiind repartizată în același sector în care activa și el. În urma discuțiilor purtate cu aceasta, Zaiciuc Lilia i-ar fi comunicat că activează în funcția respectivă contrar voinței sale, întrucât funcția pe care și-o dorea necesita acces la secretul de stat, iar SIS i-ar fi refuzat sau avizat negativ accesul respectiv. I-a comunicat lui Zaiciuc Lilia că el s-a confruntat cu o situație similară privind completarea formularelor pentru accesul la secretul de stat și că nu înțelege motivul refuzului în cazul ei, întrucât el fusese avizat pozitiv din prima încercare. După câteva luni, s-a întâlnit întâmplător în municipiul Chișinău cu fostul său coleg de facultate, Munteanu Alexandru, și, în cadrul discuțiilor purtate, a abordat problema lui Zaiciuc Lilia și posibilitatea ca aceasta să primească o consultație privind completarea chestionarelor pentru accesul la secretul de stat. Munteanu Alexandru a solicitat doar datele lui Zaiciuc Lilia și a spus că va reveni ulterior asupra subiectului. Ulterior, aproximativ la sfârșitul anului 2020, în luna decembrie, a fost telefonat de Munteanu Alexandru, care a abordat din nou subiectul lui Zaiciuc Lilia și i-a comunicat că va reveni asupra problemei după câteva săptămâni, motivând că este sfârșit de an și are rapoarte și alte obligații de serviciu. Aproximativ la sfârșitul lunii ianuarie 2021, Munteanu Alexandru i-a solicitat o întâlnire, iar în cadrul acesteia i-a comunicat că Zaiciuc Lilia este locuitoare a orașului Dubăsari din zona transnistreană și că ar fi necesare informații suplimentare la chestionarele de bază transmise SIS. Totodată, în cadrul acelei discuții, Munteanu Alexandru i-ar fi spus că dorește să o racoleze pe Zaiciuc Lilia și că aceasta ar putea deveni un „turnător” sau „pârâtor”, întrucât problema privind accesul la secretul de stat ar putea constitui o „monedă de schimb”, afirmând că astfel ar „prinde doi iepuri odată”. Munteanu Alexandru l-ar fi rugat să organizeze o întâlnire între acesta și Zaiciuc Lilia. Aproximativ în lunile februarie–martie 2021, la solicitarea lui Munteanu Alexandru, a organizat întâlnirea dintre acesta și Zaiciuc Lilia, care a avut loc în sectorul Rîșcani al municipiului Chișinău, în apropierea parcului Afgan. Munteanu Alexandru îi aștepta într-o cafenea din apropierea parcului, iar el a intrat în cafenea pentru a-l chema afară și a-i comunica că se află împreună cu Zaiciuc Lilia. Ulterior, Munteanu Alexandru ar fi discutat câteva minute cu aceasta, după care a urcat în automobilul ei și au plecat într-o direcție necunoscută. După aproximativ o oră sau o oră și jumătate, cei doi s-ar fi întors, iar ulterior, din discuțiile cu Zaiciuc Lilia, el a aflat că Munteanu Alexandru solicita anumite informații, fără însă a preciza exact despre ce informații era vorba. Zaiciuc Lilia nu înțelegea exact ce informații se solicitau, deoarece Munteanu Alexandru ar fi avut un mod indirect de exprimare, „dând de înțeles” fără a vorbi direct. Potrivit spuselor lui Zaiciuc Lilia, Munteanu

Alexandru îi trasa sarcini și îi solicita anumite informații până la următoarele întâlniri, iar asemenea situații s-au repetat la fiecare întrevvedere. Ulterior, într-una dintre discuții, Munteanu Alexandru ar fi solicitat informații despre KGB-ul din zona transnistreană și grupările de contrabandă active în regiune. Între Zaiciuc Lilia și Munteanu Alexandru au avut loc aproximativ 4–5 întâlniri, la care el ar fi fost martor ocular. După fiecare întâlnire, Zaiciuc Lilia îi comunica faptul că este presată și influențată psihologic de către Munteanu Alexandru și că nu înțelege ce informații concrete îi sunt solicitate și care este scopul acestora. Zaiciuc Lilia se afla deseori într-o stare emoțională dificilă, fiind anxioasă, bulversată și temătoare, iar accesul la secretul de stat urma să fie acordat în schimbul furnizării informațiilor solicitate. În timpul discuțiilor dintre cei doi, Munteanu Alexandru ridica tonul, gesticula și manifesta nemulțumire față de faptul că informațiile dorite nu îi erau oferite. Aproximativ în luna mai 2021, într-o conversație purtată cu Munteanu Alexandru prin aplicația „WhatsApp”, acesta i-ar fi comunicat că i-a oferit lui Zaiciuc Lilia un ultimatum pentru prezentarea informațiilor solicitate și a unui „*pachet de documente*”, menționând totodată cifra „500”. Întrebând ce reprezintă această cifră, Munteanu Alexandru i-ar fi răspuns „*europeni*”. Munteanu Alexandru îi cerea frecvent să șteargă mesajele și discuțiile purtate. El reușea deseori să facă capturi de ecran ale conversațiilor și să le transmită lui Zaiciuc Lilia pentru a înțelege ce anume urmărea Munteanu Alexandru și la ce informații făcea referire. După discuția privind suma de 500 euro, a rămas șocat și nu înțelegea de ce fostul său coleg solicita asemenea sume, în condițiile în care inițial ceruse doar o consultație. Aproximativ în luna mai 2021, s-ar fi întâlnit cu Munteanu Alexandru la stația Rompetrol de la km 11, în apropierea orașului Cricova, de unde au plecat spre Criuleni pentru ca acesta să se întâlnească cu Zaiciuc Lilia. În timpul discuției dintre cei doi, Munteanu Alexandru gesticula și ridica tonul, fiind evident nemulțumit. Ulterior, în drumul spre Chișinău, Munteanu Alexandru s-ar fi apropiat de el și i-ar fi șoptit că trebuie transmiși cei 500 euro și că subiectul este închis, adăugând că Zaiciuc Lilia trebuie să rezolve urgent situația, în caz contrar urmând să aibă probleme. El i-a comunicat lui Munteanu Alexandru că Zaiciuc Lilia nu cunoaște despre suma solicitată și că nu a avut curajul să îi spună acesteia despre solicitarea banilor, deoarece îi era rușine, având în vedere că Munteanu Alexandru îi fusese coleg. Munteanu Alexandru i-ar fi spus că totul depinde de Lilia Zaiciuc și de cât de repede va face rost de informațiile solicitate și de suma de bani cerută. Aproximativ la data de 9 iunie 2021, a fost contactat de Munteanu Alexandru, care a solicitat o nouă întâlnire în trei persoane. Astfel, în jurul orei 13:00, s-ar fi întâlnit la Rompetrol km 11, după care au plecat spre Criuleni pentru a se întâlni cu Zaiciuc Lilia. Munteanu Alexandru i-ar fi spus că aceasta urma să fie ultima discuție referitoare la informațiile solicitate. În cadrul întâlnirii de la Criuleni, la stația Petrom, Zaiciuc Lilia și Munteanu Alexandru ar fi

discutat aproximativ 20 de minute, iar acesta din urmă ar fi manifestat din nou nemulțumire și agresivitate verbală. El știa despre starea emoțională și psihologică dificilă a lui Zaiciuc Lilia și despre faptul că aceasta era forțată să furnizeze informații privind schemele de contrabandă. Munteanu Alexandru ar fi amenințat-o pe Zaiciuc Lilia cu divulgarea informațiilor pe care aceasta i le oferise anterior despre anumiți funcționari publici din zona Dubăsari–Criuleni și i-ar fi spus că de el depinde viitorul sau cariera acesteia. Aproximativ la data de 10 iunie 2021, Munteanu Alexandru l-a telefonat prin „WhatsApp” și i-a comunicat că termenul-limită pentru Zaiciuc Lilia este data de 11 iunie și că aceasta trebuie să transmită atât informațiile solicitate, cât și banii ceruți, întrucât el nu mai are timp să o aștepte. Totodată, Munteanu Alexandru i-ar fi spus că nota informativă transmisă anterior reprezenta o informație „bunișoară”, însă că mai are nevoie și de alte informații. La data de 11 iunie 2021, aflându-se în serviciu la IP Criuleni, s-a întâlnit cu Zaiciuc Lilia în biroul acesteia, iar ea i-a comunicat că Munteanu Alexandru o invită la SIS pentru semnarea unor acorduri privind testarea la poligraf. Tot în acea zi, Munteanu Alexandru l-ar fi informat că nu mai poate veni la Criuleni din cauza unor probleme de serviciu și că întâlnirea urma să fie reprogramată pentru data de 12 iunie. La data de 12 iunie 2021, aproximativ la ora 08:30, Munteanu Alexandru l-a contactat și i-a solicitat o întâlnire la stația Rompetrol, km 11. În cadrul întâlnirii, Munteanu Alexandru i-ar fi comunicat că informația oferită anterior de Zaiciuc Lilia a fost verificată și este bună și că avizarea formularelor privind accesul la secretul de stat este pozitivă. Totodată, acesta ar fi menționat că Zaiciuc Lilia va trebui să continue colaborarea cu el și să îi ofere alte informații, iar în cazul unui refuz, accesul la secretul de stat ar putea fi anulat. Atunci când a făcut aluzie la transmiterea unei „mulțumiri”, Munteanu Alexandru a insistat ca aceasta să fie oferită personal de către Zaiciuc Lilia și nu prin intermediul său. După discuția cu Munteanu Alexandru, a telefonat-o pe Zaiciuc Lilia și s-a întâlnit cu aceasta în sectorul Buiucani, în regiunea Flacăra, în apropierea unui salon de frumusețe. I-a transmis lui Zaiciuc Lilia bancnota de 500 euro și i-a comunicat că Munteanu Alexandru dorește să fie contactat pentru stabilirea locului și orei întâlnirii, astfel încât aceasta să îi transmită „mulțumirea” solicitată anterior. Din câte își amintește, acestea au fost toate evenimentele până în momentul în care Zaiciuc Lilia și Munteanu Alexandru s-au întâlnit.

La întrebările apărătorului Căuș Miroslov, inculpatul a declarat că toate întâlnirile dintre Munteanu Alexandru și Zaiciuc Lilia au fost organizate de către Munteanu Alexandru, acesta stabilind de fiecare dată ora, data și locul întâlnirilor. Numărul de telefon 060999958 îi aparținea lui Munteanu Alexandru. Cunoștea doar faptul că Munteanu Alexandru era un factor de decizie în cadrul serviciului care aviza formularele privind acordarea accesului la secretul de stat și că această informație i-a fost comunicată chiar de către Munteanu Alexandru în cadrul unei

întâlniri avute la stația PECO Rompetrol la data de 11 iunie 2021. Noțiunea de „mulțumire” a apărut în discuțiile purtate cu Munteanu Alexandru, acesta atribuind această denumire sumei de 500 euro solicitate. Munteanu Alexandru a explicat că Zaiciuc Lilia urma să prezinte informațiile solicitate, iar acestea trebuiau să fie însoțite de „mulțumirea” reprezentată de suma de 500 euro. Deține capturi de ecran ale mesajelor prin care Munteanu Alexandru a solicitat suma respectivă.

La întrebările apărătorului Hlopețchi Igor, inculpatul a declarat că Zaiciuc Lilia nu i-a solicitat să o ajute în completarea chestionarelor privind accesul la secretul de stat, el oferindu-se de sine stătător să îi acorde ajutor în această privință. Zaiciuc Lilia nu l-a rugat să intervină pe lângă alte persoane pentru soluționarea pozitivă a chestionarelor privind accesul la secretul de stat. Zaiciuc Lilia nu i-a propus, transmis sau oferit mijloace financiare pentru a fi remise lui Munteanu Alexandru în vederea soluționării favorabile a acordării accesului la secretul de stat și că problema transmiterii banilor a apărut abia după solicitările formulate de Munteanu Alexandru. Nu își amintește exact momentul în care a apărut discuția despre „mulțumire” și că nu a purtat cu Munteanu Alexandru discuții în sensul că astfel de probleme s-ar soluționa cu sume de 500 sau 1000 euro. Discuția privind suma de 500 euro a avut loc în automobil, în timp ce se deplasau dinspre orașul Criuleni spre municipiul Chișinău, însă nu își amintește cine a inițiat această discuție. Din discuțiile purtate cu Munteanu Alexandru, a înțeles că solicitarea lui Zaiciuc Lilia privind accesul la secretul de stat fusese avizată pozitiv de către SIS și că urma să îi fie acordat accesul respectiv. El era prezent la întâlnirile dintre Zaiciuc Lilia și Munteanu Alexandru, însă nu auzea discuțiile purtate între aceștia. După fiecare întâlnire, Zaiciuc Lilia îl informa despre discuțiile avute cu Munteanu Alexandru, întrucât nu știa cum să procedeze și ce să facă, comunicându-i ce anume îi era solicitat de către acesta. Toate informațiile privind discuțiile dintre cei doi le cunoștea din relatările făcute de Zaiciuc Lilia. Munteanu Alexandru îi comunica aproape de fiecare dată că nu este satisfăcut de informațiile oferite de Zaiciuc Lilia, întrucât, deși aceasta îi prezenta anumite informații, ele nu corespundeau scopului urmărit de acesta, motiv pentru care manifesta nemulțumire. Prin expresia „*monedă de schimb*”, Munteanu Alexandru avea în vedere faptul că urma să îi soluționeze lui Zaiciuc Lilia problema privind accesul la secretul de stat, iar aceasta urma să îi ofere informațiile solicitate. Această „*monedă de schimb*” presupunea ca Zaiciuc Lilia să furnizeze informații despre organele de drept și schemele de contrabandă din zona transnistreană în schimbul acordării accesului la secretul de stat. Atunci când se întâlnea cu Munteanu Alexandru și discuția ajungea la suma solicitată, acesta îi vorbea în șoaptă, apropiindu-se de el și făcând referire la bani sub forma unei „*mulțumiri*”. După prima discuție avută cu Munteanu Alexandru în decembrie 2020 și ulterior la fiecare întâlnire, inițiatorul întrevederilor era Munteanu Alexandru, întrucât acesta

avea nevoie de o persoană care să îi fie „*turnător*”. În perioada ianuarie 2021 – iunie 2021, Zaiciuc Lilia nu s-a adresat către el pentru a soluționa pozitiv problema acordării accesului la secretul de stat. Totodată, a menționat că Munteanu Alexandru solicita informații care nu erau clare pentru Zaiciuc Lilia și că, la fiecare întâlnire, acesta avea alte așteptări, fiind nemulțumit de schimbul de informații care avea loc. În cadrul uneia dintre discuțiile purtate cu Munteanu Alexandru, acesta a afirmat că el este persoana care decide sau hotărăște asupra avizului privind acordarea accesului la secretul de stat, prezentându-se drept factorul decizional pe acest subiect. Munteanu Alexandru nu a făcut referire la alte persoane care ar avea putere decizională în procesul de acordare a accesului la secretul de stat. După prima întâlnire avută în sectorul Rîșcani, la care au participat trei persoane, Munteanu Alexandru i-a comunicat că anterior a mai avut tangențe cu Zaiciuc Lilia și că ar fi încercat să o racoleze, însă nu a reușit. Munteanu Alexandru i-ar fi spus că, profitând de problema pe care aceasta o avea la acel moment, considera că ar putea să o racoleze și să o determine să devină „*stucaci*” în favoarea sa, astfel cum s-a exprimat acesta.

La întrebările acuzatorului de stat Nadejda Busuioc, inculpatul a declarat că nu își amintește perioada exactă, însă poate concretiza că, după întâlnirea lor din sectorul Râșcani, Munteanu Alexandru i-a spus că a mai avut o tangență cu Lilia Zaiciuc, însă până în decembrie 2020 nu a cunoscut faptul că anterior ar mai fi existat o problemă între Munteanu și Zaiciuc. Zaiciuc nu i-a comunicat că anterior a avut discuții cu acesta în cadrul SIS. Nu își poate aminti cu exactitate dacă Zaiciuc Lilia i-a spus că anterior a avut tangență cu Munteanu Alexandru și că, chiar dacă aceasta ar fi existat, discuția a avut loc după întrevvedereea lor. Scopul nu a fost să se adreseze lui Alexandru Munteanu, ci doar să obțină o consultare de la acesta, fără existența unor scopuri în favoarea unuia sau altuia. La data de 09.06.2021 nu a avut intenția să transmită suma de 500 euro lui Munteanu Alexandru, întrucât nu cunoștea pentru ce sunt solicitați acești bani și din acest motiv nu a insistat să ofere bani. Destinația banilor a înțeles-o la data de 12.06.2021, când Munteanu Alexandru a concretizat că avizul este pozitiv și că ceea ce depindea de el a fost făcut, moment în care acesta ar fi estorcat sau solicitat suma de 500 euro menționată anterior în mesaj, solicitare pe care el nu o luase în serios inițial. Expresia „*500 euro ții dau amuia*” au fost aberații și că eventualele discuții privind sume de bani erau legate de relațiile lor personale, întrucât încă din perioada studenției Munteanu Alexandru era lider și organizator al sărbătorilor colectivului și se ocupa de acumulările financiare care ulterior erau cheltuite de studenți. Deseori colegii strâneau un fond comun și că, dacă expresia respectivă a fost utilizată, aceasta a fost pe plan personal și nu în legătură cu cazul dat. El nu a denunțat solicitarea de bani deoarece nu vedea sensul oferirii acestei sume și nu acorda o atenție deosebită acestor cuvinte și mesaje. La data de 09.06.2021, avea

asupra sa bani pentru uz personal, întrucât obișnuia mereu să dețină bani asupra sa și nu ieșea din casă fără bani, însă nu s-a oferit niciodată să îi dea bani lui Munteanu Alexandru, insistența venind permanent din partea acestuia. Bancnota de 500 euro îi aparținea, la data reținerii, i-a transmis această bancnotă lui Zaiciuc Lilia la 12 iunie, după solicitările și insistențele anterioare ale lui Munteanu Alexandru. Cunoștea că banii erau destinați lui Munteanu Alexandru, pentru ca Zaiciuc Lilia să îi transmită acestuia. Nu conștientiza faptul că Alexandru Munteanu ar fi hotărât favorabil accesul la secretul de stat, însă după discuția purtată cu acesta la 12 iunie, Munteanu Alexandru a afirmat cu fermitate că avizarea chestionarelor privind accesul la secretul de stat este pozitivă, menționând că acestea au fost cuvintele lui și nu o concluzie personală a sa. Munteanu Alexandru i-a comunicat că a fost responsabil de avizarea pozitivă a chestionarelor privind-o pe Zaiciuc Lilia atât anterior, cât și în acea zi. El nu era la curent cu fiecare mesaj expedit de Zaiciuc Lilia către Munteanu Alexandru și că nu considera necesar să fie informat despre fiecare mesaj dintre aceștia, însă, în mare parte, Zaiciuc Lilia îi comunica discuțiile purtate cu Alexandru Munteanu, fără a intra în detalii privind fiecare mesaj. Reieșind din discuțiile și solicitările lui Alexandru Munteanu, nu știe cum să catalogheze această „*mulțumire*”, însă, în opinia sa, atunci când acesta vorbea despre „*mulțumire*”, avea în vedere transmiterea sumei de 500 euro. După cum s-a exprimat Munteanu Alexandru, suma de 500 euro era pentru dreptul la accesul la secretul de stat.

La întrebările de concretizare ale apărătorului Căuș Miroslov, inculpatul a declarat că solicitări de bani din partea lui Munteanu Alexandru au existat nu doar față de el, întrucât acesta era unul dintre organizatorii grupului sau facultății lor din acea perioadă și se ocupa de sărbători și alte cheltuieli în afara studiilor. Munteanu Alexandru mergea inclusiv în nordul Moldovei cu surprize pentru zile de naștere și că au existat situații când a decedat un coleg sau când aveau loc diverse sărbători în Chișinău, la care participau împreună cu grupa și colegii, iar acesta venea cu inițiativa de a strânge bani. În situația dată, Munteanu Alexandru a solicitat bani doar prin mesaje, în perioada în care activa în cadrul SIS. La evenimentele menționate anterior, precum decesul colegului sau sărbătorile, acesta deja lucra în cadrul SIS, iar colegii contribuiau după posibilitate, existând un grup comun pe „Viber”. Suma de 500 euro a fost solicitată pentru prima dată printr-un mesaj pe aplicația „WhatsApp” de către Munteanu Alexandru, mesaj în care a fost indicată suma de 500 euro. A precizat că a doua oară solicitarea a avut loc în transport, în drum spre Criuleni și ulterior la întoarcerea în oraș, când, în cadrul discuțiilor purtate în mașină, de fiecare dată când ajungeau la subiectul banilor, Munteanu Alexandru se apropia de urechea sa și îi șoptea despre suma respectivă, după care afirma că subiectul este epuizat. El nu reacționa la solicitările acestuia, întrucât îl cunoștea de mult timp, iar astfel de insistențe privind strângerea unor bani sau

organizarea anumitor activități au mai existat și anterior, fără ca el să reacționeze într-un mod deosebit. A înțeles că suma de 500 euro era solicitată în mod serios la data de 12.06.2021, când Munteanu Alexandru i-a spus că nu mai este timp, că în acea zi trebuie pus punct la tot, că avizul din partea sa este pozitiv și că banii trebuie dați în aceeași zi, iar „mulțumirea” trebuie să aibă loc atunci. La data de 12 iunie a înțeles că suma solicitată inițial nu era una spusă în glumă, ci că Munteanu Alexandru într-adevăr estorca, după cum s-a exprimat inculpatul, suma de 500 euro, în legătură cu decizia pozitivă luată în privința lui Zaiciuc Lilia.

La întrebările de concretizare ale apărătorului Hlopețchi Igor, inculpatul a declarat că, în cadrul discuțiilor purtate cu Munteanu Alexandru la km 11, la stația PECO, în data de 12 iunie, acesta a cerut insistent ca banii, denumiți de el „mulțumirea”, să fie aduși de Lilia Zaiciuc, după care urma să mai aibă o discuție cu aceasta. În discuțiile purtate cu el referitor la bani, Munteanu Alexandru utiliza noțiunea de „mulțumire”.

În cadrul examinării cauzei penale au fost cercetate probele după cum urmează:

– *Declarațiile martorului Munteanu Alexandru*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că nu are relații de rudenie cu inculpatul Bîrca Cristian și nici cu inculpata Zaiciuc Lilia, însă îi cunoaște pe ambii. Aproximativ în a doua parte a lunii decembrie 2020, a fost contactat de către Bîrca Cristian pentru a planifica o întâlnire la stația PECO „Rom Petrol”, situată la km 11 pe traseul Chișinău–Soroca. În cadrul discuției purtate, subiectul abordat a fost, în principal, situația Liliei Zaiciuc privind accesul la secretul de stat, Bîrca Cristian comunicându-i că aceasta nu primește accesul respectiv. O cunoștea pe Zaiciuc Lilia încă din anul 2020, când a invitat-o la sediul SIS și a chestionat-o în legătură cu accesarea secretului de stat. Bîrca Cristian i-a comunicat că a auzit că accesul la secretul de stat ar putea fi obținut contra unei sume de 500–1000 euro și l-a rugat ca „pentru ai noștri” suma să fie de 500 euro. I-a explicat că nu este nevoie de bani și că era suficient ca Zaiciuc Lilia să completeze corect chestionarele și să indice toate datele necesare pentru a putea primi accesul în mod legal. În cadrul unei discuții avute anterior cu Zaiciuc Lilia, aceasta a menționat în mod general că ar cunoaște anumite procese integrale de la IP Dubăsari, iar ulterior el și Bîrca Cristian au convenit să se întâlnească cu aceasta. În luna martie, s-a întâlnit cu Bîrca Cristian și Zaiciuc Lilia în sectorul Rîșcani, în apropierea Parcului Afgan, însă Bîrca Cristian nu a participat la discuție, comunicarea având loc doar între el și Zaiciuc Lilia, fiind abordate subiecte de ordin general și informații de interes operativ pentru serviciu.

La acel moment, Zaiciuc Lilia aflase că funcțiile de ofițer de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de Poliție urmau să fie incluse în nomenclatorul funcțiilor care necesită acces la secretul de stat, însă nu își amintește exact dacă aceasta deja ocupa funcția respectivă sau intenționa să o ocupe. I-a recomandat să completeze sincer chestionarul și că Zaiciuc Lilia i-a promis că va acumula și transmite informații de interes pentru serviciu. Ulterior, la sfârșitul lunii mai sau începutul lunii iunie, a primit de la Zaiciuc Lilia mesaje prin care aceasta îi comunica faptul că colegii săi primiseră aviz pozitiv pentru accesul la secretul de stat, însă ea nu primise niciun răspuns. El i-a comunicat că, dacă nu a primit avizul, probabil existau anumite probleme. La scurt timp după aceasta, a fost telefonat de către Bîrca Cristian și a fost planificată o întâlnire cu participarea Zaiciuc Lilie. Întâlnirea a avut loc la stația PECO „Rompetro” din apropierea orașului Cricova, de unde s-au deplasat împreună spre orașul Criuleni, unde el s-a întâlnit cu Zaiciuc Lilia la stația PECO „Tirex”, Bîrca Cristian neparticipând la discuție. Discuțiile cu Zaiciuc Lilia au vizat posibilele motive pentru care aceasta nu primise avizul și informațiile de interes pentru serviciu pe care aceasta urma să le furnizeze. Ulterior, spre seara aceleiași zile sau a doua zi, Zaiciuc Lilia i-a remis o notă informativă conținând informații cu caracter operativ. Acesta i-a comunicat că nota urma să fie semnată olograf și prezentată oficial, motiv pentru care s-au întâlnit din nou la stația PECO „Rompetro” din apropierea orașului Cricova, unde aceasta i-a transmis nota semnată.

Peste câteva zile, într-o zi de sâmbătă, a fost contactat de urgență de către Bîrca Cristian, care i-a comunicat că Zaiciuc Lilia are probleme la serviciu din cauza întrevederilor cu angajații SIS și că dorește să se întâlnească cu el. Ulterior, în aceeași zi, a fost contactat de Zaiciuc Lilia și au convenit să se întâlnească la stația PECO „Bemol” de pe strada Mihai Viteazul. În cadrul discuției, Zaiciuc Lilia i-a comunicat că are probleme la serviciu deoarece conducerea aflase despre întâlnirile acesteia cu angajați SIS. La un moment dat, Zaiciuc Lilia a spus „hai să terminăm odată cu chestia asta”, după care s-au deplasat spre automobilul acesteia, iar din husa telefonului mobil aceasta a scos o bancnotă de 500 euro și i-a înmânat-o. El a întrebat-o dacă își dă seama de caracterul acțiunilor sale și că din discuție rezulta că suma de 500 euro era oferită pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat. El a mai întrebat-o despre răspunderea pe care o implică asemenea acțiuni, iar Zaiciuc Lilia i-a dat de înțeles că realizează caracterul faptelor sale. După aceasta a avut loc reținerea.

La întrebarea procurorului Nadejda Busuioc, martorul a declarat că, în temeiul funcției deținute la SIS, a fost responsabil de chestiunile privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat în perioada mai 2016 – septembrie 2020 și că activa în secția care efectua nemijlocit verificările necesare pentru obținerea acestui drept. A examinat chestionarul depus de Zaiciuc Lilia în luna februarie

2020 și că aceasta a avut mai multe verificări, fără a putea preciza cine le-a efectuat. Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian au apelat la el în legătură cu această chestiune, după ce Zaiciuc Lilia ar fi văzut fotografia promoției de absolvire din 2008 a Academiei de Poliție și l-ar fi recunoscut. Ambii cunoșteau faptul că el examina chestionarele privind acordarea accesului la secretul de stat. Primul care i-a propus suma de 500 euro a fost Bîrca Cristian, la prima întâlnire din decembrie 2020, la stația PECO „Rompetro” din apropierea orașului Cricova, spunând că știe că problema se rezolvă în oraș pentru aproximativ 1000 euro, însă „pentru ai noștri” să fie 500 euro. Pentru această sumă urma să influențeze procesul de verificare în scopul obținerii dreptului de acces la secretul de stat. Nu poate spune cu certitudine dacă Zaiciuc Lilia cunoștea despre suma de 500 euro discutată anterior cu Bîrca Cristian, însă la întâlnirea de la Criuleni i-a spus că dacă nu va fi sinceră nu o vor ajuta nici acei 500 euro, iar Zaiciuc Lilia nu a reacționat în niciun mod. Nu ține minte dacă ulterior Zaiciuc Lilia a oferit sau a propus suma de 500 euro pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat.

La întrebarea apărătorului Căuș Miroslav, martorul a declarat că, în perioada în care activa în cadrul SIS, inclusiv până în anul 2020, avizul privind acordarea dreptului de acces la secretul de stat era semnat de directorul SIS sau de vice-directorul responsabil de domeniu. Solicitățile erau repartizate subunității competente, iar ofițerul desemnat efectua verificările și întocmea un raport cu concluziile sale, în baza căruia era emis avizul transmis spre semnare directorului. În decembrie 2020, activa în subunitatea responsabilă de protecția internă a serviciului și că domeniul de activitate era diferit de cel privind acordarea accesului la secretul de stat. Nu poate comunica dacă Bîrcă Cristian cunoștea funcția pe care o deținea la acel moment și că nu își amintește dacă îl telefona sau insista să se întâlnească cu acesta. Comunica cu Bîrcă Cristian prin aplicații și prin operatorii GSM, că numărul ***** era al său și că este posibil ca pe aplicația Viber să fi fost înregistrat cu numele „Mihai Oprea”. Nu își amintește să fi solicitat suma de 500 euro prin alte aplicații și că nu a cerut niciodată bani de la nimeni, inclusiv de la Bîrcă Cristian. Nu avea practica de a șterge mesajele, însă acestea se ștergeau automat la dezinstalarea aplicației. Nu își amintește dacă îl contacta pe Bîrcă Cristian în perioada în care avea legătură cu Zaiciuc Lilia și că discuțiile cu acesta aveau loc într-un ton normal.

La întrebarea apărătorului Hlopețchi Igor, martorul a declarat că, în perioada decembrie 2020 – iunie 2021, nu a asigurat interimatul sau atribuțiile angajaților responsabili de protecția secretului de stat și acordarea dreptului de acces la secretul de stat. Bîrca Cristian i-a comunicat că intenționează să o ajute pe Zaiciuc Lilia în problema acordării accesului la secretul de stat fără ca aceasta să cunoască, însă după întâlnirea de la Criuleni a înțeles că și Zaiciuc Lilia cunoștea anumite aspecte. Suma de 500 euro menționată în actul de acuzare era oferită pentru ca el

să soluționeze problema accesului la secretul de stat și că Bîrca Cristian s-a adresat anume lui deoarece credea că în atribuțiile sale intra și acordarea acestui drept. Nu își amintește dacă SIS a emis vreun act administrativ privind constituirea unei comisii pentru acordarea accesului la secretul de stat în cazul Zaiciuc Liliei și nici dacă a participat la astfel de comisii. În atribuțiile sale nu intra acumularea informațiilor compromițătoare despre factorii de decizie din cadrul MAI, însă exista obligația generală de a recepționa și raporta informații privind riscuri sau vulnerabilități. În luna decembrie 2020 nu l-a denunțat pe Bîrcă Cristian, ci a raportat situația conducerii și subunității în care activa, iar ulterior conducerea serviciului a informat SPIA despre acțiunile pretinse ale lui Bîrcă Cristian și Zaiciuc Lilia. Prima întâlnire cu Zaiciuc Lilia a fost la inițiativa sa, iar ulterior întâlnirile au avut loc la inițiativa acestora. În discuțiile purtate cu Zaiciuc Lilia a făcut referire la suma de 500 euro la stația „Tirex” din orașul Criuleni. A declarat că procesul-verbal de sesizare privind pregătirea sau săvârșirea infracțiunii din 09.06.2021 a fost întocmit de organul de urmărire penală și semnat de el pentru autorizarea măsurilor speciale de investigații. Până la întâlnirea de la Criuleni, Zaiciuc Lilia nu i-a propus nimic și nici în discuțiile telefonice nu a făcut asemenea propuneri, discuțiile fiind strict despre accesul la secretul de stat. La ultima întâlnire cu Zaiciuc Lilia s-a deplasat împreună cu membrii grupului de urmărire penală, iar toate acțiunile realizate, inclusiv flagrantul, au fost coordonate cu organul de urmărire penală. A transmis organului de urmărire penală înregistrarea efectuată cu telefonul mobil pe un suport optic, însă telefonul nu a fost predat în original, fiind telefonul său personal și deteriorat.

La întrebarea procurorului Tatiana Nadulișneac, martorul a declarat că telefonul său nu a fost transmis organului de urmărire penală.

La întrebarea apărătorului Căuș Miroslov, martorul a declarat că încă de la început i-a comunicat lui Bîrca Cristian că nu mai activa în subunitatea care efectua verificările privind acordarea accesului la secretul de stat. Nu poate spune cu exactitate câte întâlniri a avut cu Zaiciuc Lilia și cu Bîrca Cristian până la sesizarea organului de urmărire penală, estimând aproximativ 3–4 întâlniri cu fiecare. În această perioadă comunica cu Bîrca Cristian prin intermediul aplicațiilor și că nu a solicitat bani de la nimeni. A comunicat doar părerea sa privind accesul la secretul de stat și că nu își amintește dacă i-a spus că avizul fusese emis. Întâlnirile organizate după pornirea dosarului erau coordonate cu organul de urmărire penală, iar cele anterioare cu conducerea sa. Din practica sa, verificarea telefonului nu intra în sarcina persoanei care denunță o infracțiune, însă își amintește că a existat o solicitare de prezentare a telefonului. Nu ține minte de câte ori Bîrca Cristian i-a propus bani și că ultima întâlnire cu Zaiciuc Lilia a fost planificată de Bîrca Cristian, care i-a comunicat că aceasta dorea să discute urgent cu el.

La întrebarea apărătorului Hlopețchi Igor, după prezentarea procesului-verbal de sesizare din 09.06.2021, martorul a declarat că semnăturile și manuscrisul din acel act îi aparțin și că repetă faptul că, în perioada adresării lui Bîrca Cristian, nu mai activa în subunitatea care realiza verificările pe linia protecției secretului de stat.

La întrebarea apărătorului Hlopețchi Igor, după prezentarea procesului-verbal de audiere suplimentară a martorului Munteanu Alexandru din 05.08.2021, martorul a declarat că semnăturile din acel act îi aparțin și că susține cele relatate în instanță, și anume că Zaiciuc Lilia nu i-a propus nimic, cu excepția faptului că la ultima întâlnire i-a fost transmisă suma de bani.

– ***Declarațiile martorului Cernovschi Maxim***, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că nu se află în relații de rudenie cu inculpata Zaiciuc Lilia, pe care o cunoaște, și nici cu inculpatul Bîrca Cristian, pe care de asemenea îl cunoaște.

Pe Zaiciuc Lilia o cunoaște de mai mulți ani, menționând că, dacă nu greșește, în perioada anilor 2017–2018 aceasta activa în cadrul Serviciului Resurse Umane al Inspectoratului Național de Investigații al IGP, ulterior fiind transferată într-o altă entitate, fără a-și aminti exact unde. În luna mai 2020, a fost numit în funcția de șef al Inspectoratului de Poliție Criuleni și, având inspectoratele vecine, a aflat că Zaiciuc Lilia activa în cadrul IP Dubăsari. Ulterior, la sfârșitul anului 2021, din câte își amintește, Zaiciuc Lilia s-a adresat la el în audiență cu rugămintea de a fi transferată din cadrul IP Dubăsari într-o funcție din cadrul IP Criuleni. Inițial, aceasta dorea să activeze în continuare în cadrul Serviciului Resurse Umane, însă funcțiile disponibile erau ocupate, iar unele necesitau acces la secret de stat. Având dificultăți privind completarea funcțiilor de ofițer de urmărire penală în cadrul organului de urmărire penală, i-a propus să încerce să activeze în serviciul respectiv, iar Zaiciuc Lilia a acceptat, fiind inițiat procesul de transfer. După angajarea acesteia în funcția de ofițer de urmărire penală în cadrul IP Criuleni, fiind un ofițer începător, aceasta a fost mentorată de către șeful urmăririi penale al inspectoratului. Potrivit nomenclatorului funcțiilor din cadrul IP Criuleni, la acel moment accesul la secret de stat era obligatoriu pentru serviciile operative și aparatul de conducere, respectiv pentru conducătorii subdiviziunilor și adjuncții acestora, însă funcțiile de ofițer simplu și ofițer superior nu necesitau în mod obligatoriu acces la secret de stat. Ulterior, după câteva luni de activitate, din partea aparatului central al IGP a parvenit o dispoziție nouă referitoare la zona de frontieră, potrivit căreia toți ofițerii de urmărire penală urmau să dețină acces la secret de stat. Formularele necesare au fost completate de către angajați, însă nu poate oferi detalii privind procedura acordării accesului la secret de stat. Pentru majoritatea ofițerilor, avizele privind accesul la secret de stat au fost pozitive, însă

în privința lui Zaiciuc Lilia, din câte își amintește, răspunsul nu parvenise. Într-o zi de odihnă, dacă nu greșește într-o sâmbătă din anul 2021, Zaiciuc Lilia l-a telefonat pe numărul său personal și i-a comunicat că a fost reținută de către angajații anticorupție după ce ar fi încercat să transmită mijloace financiare unui angajat SIS, fiind reținută în flagrant. Ulterior, a aflat că aceasta fusese reținută în baza art. 166 CPP, iar măsura arestului nu a fost aplicată. Peste câteva săptămâni, el a fost audiat de către organul de urmărire penală SPIA pe cazul respectiv și a prezentat caracteristica de serviciu a acesteia și alte acte necesare.

La întrebările procurorului Nadejda Busuioc, martorul a declarat că, în situația în care Zaiciuc Lilia, activând în calitate de ofițer de urmărire penală în cadrul IP Criuleni, nu ar fi obținut dreptul de acces la secret de stat, angajatorul avea dreptul și obligația de a-i propune o altă funcție care nu necesita un asemenea acces. Puteau fi propuse funcții în cadrul serviciului ordine publică, ofițer de sector, logistică, chinologie sau resurse umane în domeniul instruirii combatante și sportive. Aceste funcții se aflau pe aceeași treaptă ierarhică cu funcția de ofițer de urmărire penală și, în unele cazuri, salariul putea fi chiar mai avantajos. În perioada anilor 2020–2021, Zaiciuc Lilia nu s-a adresat către el pentru a raporta influențe necorespunzătoare privind acordarea accesului la secret de stat, însă i-a comunicat că are anumite probleme care urmau să fie clarificate. În contextul existenței unor influențe necorespunzătoare asupra angajaților, în perioada 2019–2020 regulamentul IGP a fost modificat, astfel încât registrul influențelor necorespunzătoare, care anterior exista la nivelul fiecărui inspectorat și subdiviziuni independente ale IGP, urma să fie păstrat doar la Inspectoratul General al Poliției, pentru optimizare și prevenirea divulgării anumitor informații. Potrivit procedurii, Zaiciuc Lilia trebuia să se adreseze fie conducătorului ierarhic superior, fie direct subdiviziunii competente din cadrul IGP, unde urma să fie înregistrată sesizarea privind influențele necorespunzătoare. Nu era obligatoriu ca șeful ierarhic superior să cunoască despre o asemenea adresare și că personal nu cunoaște dacă Zaiciuc Lilia a depus asemenea rapoarte la IGP, întrucât informația are caracter confidențial. Zaiciuc Lilia i-a comunicat că are probleme privind acordarea accesului la secret de stat și că nu înțelege motivul tergiversării de către serviciul specializat, menționând că urma să clarifice situația personal. Dacă nu greșește, Bîrca Cristian a fost transferat în anul 2021 din municipiul Chișinău, sectorul Rîșcani, în funcția de ofițer de serviciu al IP Criuleni, funcție care de asemenea necesita acces la secret de stat. Nu cunoaște natura relațiilor dintre Bîrca Cristian și Zaiciuc Lilia, presupunând doar că erau colegi, și că Bîrca Cristian nu s-a adresat niciodată către el pentru a raporta influențe necorespunzătoare.

La întrebările apărătorului Hlopețchi Igor, martorul a declarat că, în perioada 2020 – iunie 2021, nu își amintește dacă, potrivit fișei sale de post, avea atribuții legate de influențele necorespunzătoare. Adjunctul său era responsabil de protecția

secretului de stat. Nu a fost martor ocular la discuții privind oferirea unor mijloace financiare de către Zaiciuc Lilia pentru soluționarea pozitivă a acordării accesului la secret de stat și că nici Zaiciuc Lilia, nici Bîrca Cristian nu s-au adresat personal către el pentru a-i ajuta în obținerea accesului respectiv. Nu cunoaște o persoană pe nume Munteanu Alexandru Constantin și că, în perioada decembrie 2020 – iunie 2021, nu a avut nicio comunicare scrisă sau verbală cu persoane din cadrul SIS referitor la acordarea accesului la secret de stat pentru Zaiciuc Lilia, fiind completat doar formularul aferent procedurii de acordare a accesului la secret de stat.

La întrebările apărătorului Căuș Miroslav, martorul a declarat că, atunci când Zaiciuc Lilia i-a comunicat că întâmpină probleme privind obținerea accesului la secret de stat și că urma să clarifice situația personal, nu a aprofundat subiectul și nu l-a interesat în ce mod aceasta urma să procedeze.

– **Declarațiile martorului Pricop Ion**, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată a declarat că nu se află în relații de rudenie cu inculpata Zaiciuc Lilia, pe care o cunoaște, și nici cu inculpatul Bîrca Cristian, persoană pe care nu o cunoaște. O cunoaște pe Zaiciuc Lilia din perioada în care activa în cadrul organelor de poliție. După pensionarea sa din anul 2015 din funcția de conducător al IP Dubăsari, a revenit pentru o perioadă scurtă la IP Criuleni, unde a cunoscut-o pe Zaiciuc Lilia, aceasta activând, din câte își amintește, în cadrul Secției Resurse Umane, iar el exercitând funcția de șef al Secției Ordine Publică. Ulterior, în anul 2020, a reîntâlnit-o în perioada în care a fost detașat de la Serviciul Protecție și Pază de Stat la conducerea IP Dubăsari, în intervalul 17.09.2020 – 10.12.2020. Începând cu data de 06.01.2021 și până la 05.07.2023, a exercitat funcția de șef al IP Dubăsari, iar pe Zaiciuc Lilia a cunoscut-o în calitate de colegă și subalternă. În perioada anului 2021, din câte își amintește, Zaiciuc Lilia ocupa funcția de inspector pentru pregătire profesională în cadrul Secției Resurse Umane. El a exercitat funcția de șef al IP Dubăsari până în anul 2015, ulterior fiind detașat în anul 2020, iar în anul 2021 a revenit în funcție. Ulterior Zaiciuc Lilia a fost transferată la IP Criuleni. În perioada 2020–2021, nu își amintește ca Zaiciuc Lilia să fi depus rapoarte privind incidente sau influențe necorespunzătoare. Nu își amintește dacă în cadrul IP Dubăsari exista Registrul de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare, însă a menționat că este posibil ca un asemenea registru să fi existat la Inspectoratul General al Poliției. În perioada anilor 2020–2021, Zaiciuc Lilia nu i-a comunicat personal și verbal despre eventuale acte de corupție sau influențe necorespunzătoare.

La întrebările apărătorului Hlopețchi Igor, martorul a declarat că, în perioada decembrie 2020 – iunie 2021, când Zaiciuc Lilia îi era subalternă, nu a fost martorul unor discuții cu implicarea acesteia privind transmiterea unor mijloace

financiare pentru obținerea secretului de stat, menționând totodată că nu îl cunoaște pe Bîrca Cristian. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1176, atribuțiile respective reveneau șefului adjunct al Inspectoratului de Poliție, iar el, în calitate de șef al IP în perioada respectivă, nu a exercitat funcția nici de președinte și nici de membru al subdiviziunii interne de protecție.

În cadrul cercetării judecătorești au fost cercetate următoarele mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală și anume:

– *Procesul-verbal din 01.07.2021 privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor*, în care au fost consemnate rezultatele măsurii speciale de investigație conform căreia au fost interceptate și înregistrate comunicările și imaginile întâlnirilor și convorbirilor care au avut loc la data de 10.06.2017, între Zaiciuc Lilia și angajatul SIS Muntean Alexandru, și la data de 12.06.2021, între Zaiciuc Lilia și angajatul SIS Muntean Alexandru la care este anexată stenograma comunicărilor și purtătorul de informații de tip DVD-R, cu număr de inventar 4/583-STs, în original. (Vol. I, f.d.47-64);

– *Procesul-verbal de ridicare din 12.06.2021 și Raportul de constatare tehnico științific nr. 130 din 25.06.2021*, prin care a fost ridicată și examinată o bancnotă cu nominalul de 500 euro cu seria ***** ridicată la 12.06.2021 de la cet. Muntean Alexandru, (Vol. I, f.d.98-107);

– *Procesul-verbal de ridicare din 09.06.2021 și procesul-verbal de examinare din 19 iulie 2021*, prin care a fost ridicat și examinat CD-R de model „Verbatim” ridicat de la Muntean Alexandru, la care este anexată stenograma comunicărilor și purtătorul de informații de tip CD-R. (Vol. I, f.d.112, 119-128);

– *Procesul-verbal de examinare din 07 iulie 2021*, a datelor extrase din telefonul mobil de model „Apple Iphone 7*****” și Samsung *****, ridicate în cadrul reținerii cet. Zaiciuc Lilia. (Vol. I, f.d.136-147);

– *Procesul-verbal de examinare din 25 august 2021*, a datelor extrase din telefonul mobil de model Apple Iphone 7*****”, ridicat în cadrul reținerii cet. Zaiciuc Lilia (Vol. I, f.d.156-188);

Consecvent, în cadrul cercetării judecătorești au fost cercetate următoarele mijloace materiale de probă administrate în faza de urmărire penală și recunoscute în calitate de corpuri delictive, și anume:

– *CD-R de model „verbatim” ridicat de la Munteanu Alexandru*, la accesarea căruia se deschide un fișier creat la 09.06.2021, cu denumirea: ***** La rubrica de creare a fișierului este indicat 09.06.2021 15:005:55, la deschis nu este indicat nimic, la indicat și modificat este 09.06.2021 15:005:55; (Vol. I, f.d.113)

– *DVD-R nr. 4/583-STs, anexat la procesul verbal privind interceptarea comunicărilor și imaginilor din 01.07.2021*, în plicul cu inscripția 4/583-STs, exemplarul 2, înregistrările comunicărilor și imagini de pe c.p. *****. La accesarea CD-ului se prezintă 2 mape, cu denumirea: 10.06.2021 și 12.06.2021. La accesarea

mapei cu denumirea – 10.06.2021, sunt următoarele înregistrări video cu nr de fișier: ***** Iar, la accesarea mapei cu denumirea – 12.06.2021, se regăsește mapa cu denumirea *****, la accesarea acesteia se regăsesc următoarele înregistrări video cu nr. de fișier: ***** (*Vol. I, f.d.64*)

În continuare, instanța de judecată menționează că, prin prisma art. 24 alin. (3) din Codul de procedură penală, care prevede că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesual penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată atestă că, la solicitarea părții apărării, a acordat posibilitatea acesteia de a prezenta spre cercetare instanței probele, cu audierea martorilor, iar din partea apărării au fost audiați nemijlocit în ședința de judecată martorii, după cum urmează:

– *Declarațiile martorului Coteț Alexandru*, care prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședința de judecată a declarat că nu se află în relații de rudenie cu inculpatul Bîrca Cristian, pe care îl cunoaște, și nici cu inculpata Zaiciuc Lilia, pe care de asemenea o cunoaște.

La întrebările apărătorului Căuș Miroslav, martorul a declarat că îl cunoaște pe Bîrca Cristian, întrucât anterior a fost șeful nemijlocit al acestuia, activând în subordinea serviciului de gardă al IP Criuleni, relațiile dintre ei fiind exclusiv de serviciu. Pe parcursul activității împreună cu Bîrca Cristian, lucrurile decurgeau în mod obișnuit, însă, într-o anumită perioadă, a observat că acesta avea un comportament neobișnuit, fiind îngrijorat, încordat și frustrat, dând impresia că nu se simțea bine. În urma unor discuții purtate cu acesta referitor la starea sa și la faptul că se abătea într-o anumită măsură de la activitatea de serviciu, Bîrca Cristian i-a comunicat că are anumite probleme, menționând că un cunoscut de-al său îi cere bani. Persoana respectivă îl presa pe Bîrca Cristian, iar acesta nu știa cum să procedeze și manifesta anumite temeri. Evenimentele respective au avut loc în perioada anului 2020 – primăvara anului 2021, fără a putea indica exact perioada. Aflându-se în serviciul de gardă, l-a auzit pe Bîrca Cristian discutând la telefon cu o altă persoană, iar din conversație a perceput că interlocutorul ridică tonul, îl persecuta verbal și îi solicita ceva lui Bîrca Cristian. După încheierea convorbirii telefonice și plasarea telefonului pe masă, pe ecran apărea numele „Alexandru”, presupunând că aceasta era persoana cu care Bîrca Cristian comunicase. Despre situația concretă legată de cunoscutul lui Bîrca Cristian a aflat ulterior, după reținerea unor angajați ai poliției, informațiile fiind cunoscute din știri și din mass-media, fără a avea discuții separate cu Bîrca Cristian pe această temă. După apariția informațiilor în spațiul public și difuzarea mai multor detalii prin intermediul mass-media, a înțeles că persoana care îl presa pe Bîrca Cristian și

cu care acesta discuta era aceeași persoană cu care inculpatul a avut tangență în momentul reținerii.

La întrebările apărătorului Hlopețchi Igor, martorul a declarat că nu poate reda exact conținutul discuției purtate de Bîrca Cristian în incinta unității de gardă, însă, în urma discuțiilor ulterioare, Bîrca Cristian i-a comunicat că acel cunoscut îi cere bani. În timpul convorbirilor cu persoana respectivă, Bîrca Cristian nu accepta și nu era de acord cu solicitările formulate, refuza cerințele acestuia, fiind vizibil frustrat și exprimându-și nemulțumirea față de situația creată.

– ***Declarațiile martorului Ganea Anatolie***, care, prin expunerea factologică, după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 din Codul de procedură penală, în ședință de judecată, a declarat că nu este în careva relații cu inculpații Bîrca Cristian și Zaicuș Lilia, cu ultimii careva relații de rudenie nu are, nu cunoaște așa persoane.

La întrebarea apărătorului Hlopețchi Igor, martorul a declarat că, în perioada decembrie 2020 – iunie 2021, a activat în cadrul Serviciului de Informații și Securitate, ordinul de numire este secret, la această întrebare poate răspunde într-o ședință secretă, ca să respecte procedura conform art. 213 CPP și conform procedurii prevăzute de Legea nr. 245 din 2008. Cetățeanul Alexandru Munteanu Constantin îi este cunoscut. Despre relația sa cu cetățeanul Alexandru Munteanu pe linie de serviciu, care a fost și el ofițer SIS, relațiile pot fi expuse într-o ședință închisă. Cetățeanul Alexandru Munteanu, în perioada decembrie 2020 – iunie 2021, nu ține minte dacă a fost în subordinea sa. Careva proceduri disciplinare sau anchete de serviciu în raport cu personalul din subordinea sa nu cunoaște. Ideea este că, pentru a intra în detalii, ședința trebuie să fie închisă. Angajatul din cadrul SIS, Munteanu Alexandru, în perioada decembrie 2020 – iunie 2021, nu cunoaște dacă a dus anchete de serviciu personalului din subordinea sa. Despre subunitatea de securitate internă unde activa Munteanu Alexandru nu poate vorbi, poate doar vorbi conform art. 213 CPP. Tot ce ține de activitatea sa în SIS constituie secret de stat și poate fi prezentat numai conform procedurii Legii nr. 245 din 2008 și conform procedurii din Codul de procedură penală, stipulate în art. 213. Este gata să vorbească conform procedurii, dacă informația care se solicită, secretul, este necesară pentru elucidarea situației date și dacă toți participanții au primit acces la secretul de stat, inclusiv conform Legii cu privire la avocatură.

– ***Declarațiile suplimentare ale martorului Ganea Anatolie***,

*****

Cu privire la analiza probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, instanța reține următoarele:

Potrivit Recomandării nr. (94)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei privind independența, eficiența și rolul

judecătorului, în cadrul procedurilor, judecătorii au obligația de a proteja drepturile și libertățile oricărei persoane, precum și obligația de a deține puterea de a exercita responsabilitățile judiciare ce le revin, în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și rapid.

Potrivit art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Conform art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală.

În conformitate cu dispozițiile art. 8 din Codul de procedură penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.

La adoptarea unei hotărâri de condamnare, până la rămânerea definitivă, inculpatul are statutul de persoană nevinovată; la pronunțarea unei decizii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție este răsturnată cu efecte „*erga omnes*”, iar soluția magistraților trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare.

Potrivit art. 93 din Codul de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului și etc.

În acest context prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală au fost verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

Prin urmare, fiind cercetate în conformitate cu art. 101 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente și concludente, precum și coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicții esențiale și semnificative între probele cu martori și cele materiale.

Conform art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător.

Explicații în acest sens se conțin în pct. 4 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 24 februarie 2000 potrivit căroră sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.

Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, a fost pornită urmărirea penală, derulată și finalizată cu respectarea legislației procesual-penale în vigoare.

La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adusă la cunoștință atât natura și cauza acuzației, cât și probele pe care se fundamentează aceasta, într-o manieră detaliată și într-o limbă accesibilă, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț, ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit, în privința căroră, apărarea a ridicat obiecții privind caracterul imprecis al actelor de acuzare sau alte neclarități esențiale admise de acuzare, aspecte care instanța le-a elucidat în contextul aprecierii probatoriului în corespundere cu acuzația adusă.

În motivarea sentinței, instanța de judecată și-a bazat constatările sale pe probele verbale și în scris prezentate, dar și în analiza faptului dacă acuzațiile au fost sau nu bine justificate conform standardului de dovadă „*în afara dubiilor rezonabile*”, or astfel de dovadă poate rezulta doar din coexistența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau similare prezumției de fapt necombătute, iar adițional, poate fi luat în considerație comportamentul părților când sunt obținute dovezile (*hotărârea Irlanda c. Regatului Unit din 18 ianuarie 1978*).

La fel, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 18 din 22.05.2017, pct. 70, menționează că libera apreciere a probelor nu înseamnă arbitrar, ci libertatea de a aprecia probele în mod rezonabil și imparțial, iar rezultatele aprecierii probelor

sunt expuse de către instanța de judecată în acte procedurale, care vor fi motivate în mod obiectiv și sub toate aspectele potrivit legii.

În același timp, Curtea Constituțională reamintește că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*” („*beyond reasonable doubt*”), care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (*hotărârea CEDO Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978*).

La fel, conform pct. 102 al hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016, procesul judiciar trebuie să fie guvernat de principia fundamentale, cum ar fi “*legalitatea, prezumția nevinovăției, aflarea adevărului, oficialitatea, garantarea libertății și siguranței persoanei, dreptul la un proces echitabil prin garantarea dreptului la apărare și al egalității părților în proces*”.

Concomitent, Curtea prin hotărârea sa nr. 10 din 16 aprilie 2010 privind revizuirea hotărârii nr. 16 din 28 mai 1998, a stabilit că “*principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, tratatele internaționale ratificate și la care Rep. Moldova a aderat sunt parte componentă a cadrului legal al țării și devin norme de drept intern*”, iar în sensul acestei interpretări, dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, astfel că prin aderarea la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a cărei interpretare se asigură de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, jurisprudența acesteia devine parte a dreptului intern, făcând parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (*soft law*).

În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (*cauza Tatishvili*

contra Rusiei din 2007). La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (*cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei*).

În acest mod, analizând cumulul de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpaților și ale martorilor, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța constată că faptele incriminate în rechizitoriu, pentru care inculpații Zaiciuc Lilia și Bîtea Cristian au fost trimiși în judecată, există, au fost săvârșite de aceștia și întrunesc semnele obligatorii ale componenței de infracțiuni prevăzute de art. 325 alin. (2) lit. b) din Codul penal, *potrivit argumentelor expuse infra*.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Aliniatul (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. Instanța de judecată relevă că în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993*” CtEDO a statuat că „(...) o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

În continuare, instanța de judecată va analiza obiectiile apărării la actele procedurale și probatoriul administrat de către partea acuzării.

Astfel, cu referire la cererea apărătorului Miroslav Căuș, formulată în interesele inculpatului Bîtea Cristian, privind încetarea procesului penal în temeiul art. 332 alin. (1) CPP, din 30 iulie 2024 (Vol. III, f.d. 226–227), se reține că apărătorul a invocat că urmărirea penală în privința lui Bîtea Cristian urmează a fi încetată în temeiul art. 275 pct. 9) CPP, deoarece în privința acestuia nu există o ordonanță de începere a urmăririi penale.

Apărătorul a susținut că prin ordonanța de începere a urmăririi penale din 10.06.2021 a fost pornită urmărirea penală în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, iar în ordonanță au fost indicate exclusiv presupusele acțiuni ale Zaiciuc Liliei. Totodată, a invocat că infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal exclude comiterea faptei de către două sau mai multe persoane și că recunoașterea

lui Bîrca Cristian în calitate de bănuit în cadrul aceleiași cauze penale este neîntemeiată.

În continuare, apărătorul a susținut că Bîrca Cristian a fost recunoscut în calitate de bănuit și ulterior învinuit în lipsa unei ordonanțe de începere a urmăririi penale în privința sa, iar recalificarea faptelor în baza art. 325 alin. (2) lit. b) Cod penal reprezintă, în opinia sa, o eludare a cadrului legal aplicabil.

Totodată, apărătorul Miroslav Căuș, în cadrul dezbaterilor judiciare, a reiterat argumentele privind lipsa ordonanței de începere a urmăririi penale și a susținut că vinovăția inculpatului nu este dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil și că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 325 Cod penal.

Apărătorul a invocat lipsa competenței reale a lui Munteanu Alexandru de a influența procedura privind accesul la secret de stat, susținând că acesta nu avea atribuții privind acordarea accesului și nu putea garanta rezultatul procedurii.

Cu referire la suportul optic CD prezentat de Munteanu Alexandru, apărătorul a susținut că această probă este inadmisibilă, deoarece nu au fost prezentate dispozitivul utilizat pentru efectuarea înregistrărilor, mediul original de stocare și circumstanțele exacte ale obținerii acestora. Totodată, a invocat imposibilitatea verificării autenticității înregistrărilor și lipsa posibilității reale a apărării de a contesta proba.

Apărătorul a mai susținut că suma de 500 euro ar fi fost transmisă după comunicarea rezultatului procedurii privind accesul la secret de stat și că, în aceste condiții, lipsește scopul infracțional prevăzut de art. 325 Cod penal.

Totodată, apărarea a invocat că Bîrca Cristian nu a urmărit influențarea unei decizii oficiale și că inițiativa discuțiilor a aparținut lui Munteanu Alexandru, care a organizat întâlnirile și a inițiat discuțiile privind accesul la secret de stat.

Invocând principiul *in dubio pro reo*, apărătorul a susținut că în cauză există dubii privind competența lui Munteanu Alexandru, scopul transmiterii banilor și existența unei promisiuni reale de influențare, dubii care urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Totodată, apărătorul a invocat existența unor indicii de provocare la comiterea infracțiunii, susținând că discuțiile despre bani au fost inițiate de Munteanu Alexandru și că transmiterea banilor s-a discutat după comunicarea rezultatului procedurii.

În concluzie, apărătorul *a solicitat achitarea inculpatului Bîrca Cristian în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) CPP, pe motiv că fapta imputată nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

Concomitent, se reține că apărătorul în interesele inculpatei Zaiciuc Lilia, avocatul Hlopețchi Igor, la data de 02 octombrie 2024, a depus cererea cu privire

la constatarea anumitor acte procesuale și încetarea procesului penal în ședința de judecată (Vol. III, f.d. 237–243).

În motivarea cererii, apărătorul a invocat existența unor vicii fundamentale care afectează întregul proces penal și care atrag nulitatea rechizitoriului și a unor probe administrate în cadrul urmăririi penale.

Apărătorul a susținut că urmărirea penală în privința unui angajat al IGP al MAI putea fi pornită numai de către procuror și că pornirea urmăririi penale cu încălcarea competenței atrage nulitatea actelor procesuale. Totodată, a invocat încălcarea principiilor legalității procesului penal și prezumției nevinovăției, susținând că probele administrate cu încălcarea acestor principii sunt lovite de nulitate.

Apărătorul a mai susținut că organul de urmărire penală a influențat declarațiile martorului principal și că mai multe acte procesuale au fost efectuate cu încălcarea recomandărilor Curții Supreme de Justiție privind acțiunile procesuale admisibile până la pornirea urmăririi penale.

Cu referire la înregistrările video prezentate de procuror, apărătorul a susținut că acestea provin dintr-o sursă imposibil de verificat și că au fost prezentate sub formă de copii realizate în condiții neprevăzute de lege.

În continuare, apărătorul a solicitat constatarea nulității mai multor acte procesuale și a rechizitoriului, precum și încetarea procesului penal.

Totodată, în cadrul dezbaterilor judiciare, apărătorul Hlopețchi Igor a reiterat argumentele invocate anterior și a susținut că fapta imputată inculpatei Zaiciuc Lilia nu întrunește semnele componente de infracțiune. Apărătorul a invocat caracterul provocator al acțiunilor organului de urmărire penală și ale martorului denunțător, susținând că acesta a inițiat și organizat întâlnirile cu Zaiciuc Lilia și că organul de urmărire penală s-a implicat activ în crearea probelor.

De asemenea, apărătorul a susținut că Munteanu Alexandru nu avea atribuții privind acordarea accesului la secret de stat, invocând declarațiile martorilor audiați în ședința de judecată. Totodată, a susținut că probele administrate sunt viciate și că înregistrările prezentate pe suport optic CD provin dintr-o sursă imposibil de verificat.

Apărătorul a mai invocat că latura obiectivă și latura subiectivă ale infracțiunii lipsesc și că nu există obiectul atentării, în condițiile în care avizul privind accesul la secretul de stat era deja emis.

În final, apărătorul a solicitat emiterea unei sentințe de achitare în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) CPP, precum și emiterea unei încheieri interlocutorii privind derogarea organului de urmărire penală de la principiile loialității procesuale și legalității incriminării.

De asemenea, în ultimul cuvânt, inculpata Zaiciuc Lilia a susținut că organul de urmărire penală nu a examinat cauza în direcția corectă și că nu au fost luate în

considerare toate circumstanțele relevante cauzei. A invocat faptul că cererea privind efectuarea confruntării dintre Bîrca Cristian și Munteanu Alexandru a fost respinsă. Totodată, inculpata a susținut că, începând cu anul 2021, a fost supusă unor acțiuni pe care le consideră provocatoare și care i-au afectat cariera și situația personală.

Inculpata a mai invocat că organul de urmărire penală și procurorul cunoșteau situația reală și că aceasta nu a comis infracțiunea imputată. De asemenea, a indicat că nu a făcut cunoștință cu materialele cauzei și că nu i-a fost adus la cunoștință faptul că în privința sa au fost efectuate măsuri speciale de investigații. Totodată, inculpata a susținut că i s-ar fi spus că, dacă își recunoaște vina, va putea pleca acasă, însă a reiterat că nu este vinovată și că nu a comis infracțiunea imputată.

Astfel, instanța de judecată reține că cererile și argumentele invocate de partea apărării în cadrul dezbaterilor judiciare și ultimul cuvânt al inculpatei Zaiiciuc Lilia vizează, în esență, legalitatea pornirii și desfășurării urmăririi penale, admisibilitatea probelor administrate, pretinsul caracter provocator al acțiunilor organului de urmărire penală și lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii imputate inculpaților.

Așadar, cu referire la argumentele apărării, instanța de judecată menționează că potrivit prevederilor art. 63 alin. (1) din Codul de procedură penală, bănuitul este persoana fizică sau juridică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea sub învinuire, iar persoana poate fi recunoscută în această calitate prin proces-verbal de reținere, ordonanță de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate sau prin ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuित. Totodată, norma legală nu condiționează recunoașterea persoanei în calitate de bănuित de existența unei ordonanțe separate de începere a urmăririi penale în privința fiecărei persoane vizate.

Instanța reține că, prin ordonanța din 10.06.2021, a fost pornită urmărirea penală pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 325 Cod penal, fiind descrise circumstanțele de fapt care au stat la baza începerii urmăririi penale. Prin urmare, urmărirea penală a fost pornită *in rem*, în privința faptei, și nu în privința unei persoane concrete.

În acest sens, instanța reține considerentele *Deciziei Curții Constituționale nr. 50 din 31 mai 2018*, prin care s-a statuat că pornirea urmăririi penale este legată de existența unei fapte penale și constituie o etapă obligatorie a procesului penal, motiv pentru care este firesc ca aceasta să fie dispusă *in rem*. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că normele procesual-penale nu impun necesitatea începerii unei noi urmăririi penale atunci când, pe parcursul urmăririi penale, faptei i se dă o altă încadrare juridică sau apar alte elemente care au legătură cu fapta principală.

Curtea Constituțională a mai reținut că încadrarea juridică stabilită prin ordonanța de începere a urmăririi penale reprezintă o versiune preliminară a organului de urmărire penală, care poate evolua în funcție de probele administrate, iar schimbarea încadrării juridice este posibilă atât timp cât noua învinuire păstrează o legătură intrinsecă cu faptele descrise în ordonanța de începere a urmăririi penale.

Prin urmare, *argumentul apărării privind necesitatea pornirii unei cauze penale separate în privința lui Bîrca Cristian și existența unei ordonanțe distincte de începere a urmăririi penale este neîntemeiat*, or, cauza penală a fost pornită în legătură cu aceeași faptă pretins infracțională, iar schimbarea încadrării juridice și extinderea cercului persoanelor vizate de urmărirea penală nu impune pornirea unei noi urmăririi penale.

Instanța de judecată mai reține că dispozițiile art. 283 alin. (1) din Codul de procedură penală prevăd expres că, dacă în cursul urmăririi penale apar temeieri pentru schimbarea sau completarea acuzații înaintate învinuitului, procurorul este obligat să înainteze o nouă acuzare sau să o completeze pe cea anterioară. Prin urmare, legea procesual penală admite expres posibilitatea modificării încadrării juridice a faptelor în funcție de probele administrate în cadrul urmăririi penale.

Totodată, *argumentele apărării privind pretinsa nulitate a actelor procesuale sunt neîntemeiate* și prin prisma art. 251 din Codul de procedură penală, potrivit căruia nulitatea actului procedural intervine numai în cazul în care încălcarea normelor procesual-penale nu poate fi înlăturată decât prin anularea actului sau dacă au fost afectate caracterul echitabil al procesului penal ori drepturile părților.

Astfel, instanța de judecată constată că partea apărării nu a demonstrat în ce mod concret drepturile inculpaților au fost limitate sau afectate ireparabil prin pornirea urmăririi penale in rem, prin modificarea încadrării juridice ori prin recunoașterea lui Bîrca Cristian în calitate de bănuit și ulterior învinuit.

Mai mult, potrivit art. 251¹ din Codul de procedură penală, nulitățile absolute sunt expres și limitativ prevăzute de lege, iar argumentele invocate de apărare referitoare la pornirea urmăririi penale, schimbarea încadrării juridice sau recunoașterea persoanei în calitate de bănuit nu se regăsesc printre cazurile de nulitate absolută prevăzute de lege.

În același timp, potrivit art. 251² din Codul de procedură penală, încălcările dispozițiilor legale, altele decât cele prevăzute la art. 251¹ din Codul de procedură penală, determină nulitatea actului doar în cazul în care a fost afectat caracterul echitabil al procesului penal sau drepturile părților, iar partea interesată este obligată să invoce și să demonstreze existența unei asemenea vătămări. Or, apărarea nu a demonstrat existența unei vătămări procesuale concrete care să justifice anularea actelor contestate sau încetarea procesului penal.

În acest context, referitor la argumentele apărării privind pretinsa nelegalitate a pornirii urmăririi penale și existența unui temei de nulitate absolută, instanța le apreciază ca fiind neîntemeiate. Or, din materialele cauzei rezultă că prin ordonanța din 10.06.2021 (*Vol. I, f.d.1*) organul de urmărire penală al SPIA al MAI a dispus pornirea urmăririi penale în baza art. 325 alin. (1) din Codul penal, în temeiul sesizării existente la acel moment privind pretinse acțiuni de corupere activă comise de un angajat al poliției aflat în curs de identificare. Totodată, în aceeași zi (10.06.2021), prin ordonanța procurorului Roman Dorogan (*Vol. I, f.d.7*), cauza penală nr. ***** a fost retrasă de la organul de urmărire penală al SPIA al MAI și transmisă Procuraturii Anticorupție pentru exercitarea în continuare a urmăririi penale, cu referire la prevederile art. 270¹ alin. (1) pct. 1) lit. c) și art. 271 alin. (2) din Codul de procedură penală (*în redacția Legii în vigoare la acel moment – 10.06.2021*). Prin urmare, cauza a fost transmisă organului competent potrivit legii pentru exercitarea urmăririi penale.

Cu referire la argumentele privind inadmisibilitatea probelor administrate și a suportului optic CD, instanța reține că simpla contestare a provenienței sau autenticității unei probe nu determină automat inadmisibilitatea acesteia. Admisibilitatea și veridicitatea probelor urmează a fi apreciate în ansamblu, prin coroborare cu toate celelalte probe administrate în cauză.

Instanța de judecată reține că partea apărării a avut posibilitatea efectivă de a contesta probele administrate, de a formula obiecții, cereri și demersuri, precum și de a participa la cercetarea nemijlocită a probelor în ședință de judecată, fiind astfel respectate garanțiile dreptului la apărare și ale procesului echitabil.

Referitor la argumentele privind pretinsul caracter provocator al acțiunilor organului de urmărire penală și ale martorului Munteanu Alexandru, instanța constată că simplul fapt al documentării activității infracționale sau al participării martorului la discuțiile purtate cu inculpații nu demonstrează existența provocării în sensul jurisprudenței CtEDO.

Sub acest aspect, instanța reține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv *cauzele Ramanauskas împotriva Lituaniei (MC)*, *Teixeira de Castro împotriva Portugaliei*, *Bannikova împotriva Rusiei și Matanović împotriva Croației*, provocarea există atunci când agenții statului sau persoanele care acționează sub controlul acestora nu se limitează la investigarea pasivă a unei activități infracționale, ci exercită asupra persoanei o influență de natură să o determine să comită o infracțiune pe care altfel nu ar fi comis-o.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat constant că utilizarea tehnicilor speciale de investigație și a agenților sub acoperire nu constituie, prin ea însăși, o încălcare a dreptului la un proces echitabil, fiind admisă recurgerea la asemenea metode în special în cauzele privind corupția și

criminalitatea organizată, cu condiția existenței unor garanții procedurale adecvate și a unui comportament pasiv din partea autorităților.

În același sens, Curtea Supremă de Justiție, bazându-se pe jurisprudența CtEDO, a reținut că argumentele privind provocarea urmează a fi analizate prin prisma a trei criterii cumulative: *existența unor informații anterioare privind implicarea persoanei în activități infracționale, comportamentul pasiv al agentului sub acoperire și oferirea posibilității efective a apărării de a invoca și examina pretinsa provocare în cadrul procedurilor judiciare.*

Astfel, instanța de judecată reține că, potrivit aceleiași practici, prima ofertă din partea agentului sau a denunțătorului nu echivalează prin ea însăși cu provocarea, fiind inadmisibilă doar situația în care agentul insistă repetat, exercită presiuni, promisiuni ori continuă ofertele după un refuz clar al persoanei vizate.

În cauza examinată nu s-a constatat că organul de urmărire penală sau martorul Munteanu Alexandru ar fi determinat inculpații să comită o faptă pe care aceștia nu ar fi intenționat să o comită, or din probele administrate nu rezultă că organul de urmărire penală sau martorul Munteanu Alexandru ar fi exercitat presiuni, insistențe sau influențe de natură să determine inculpații să comită o infracțiune pe care altfel nu ar fi comis-o.

Instanța de judecată mai reține că din probele administrate nu rezultă existența unor presiuni, constrângeri, insistențe repetate sau influențe exercitate asupra inculpaților pentru determinarea acestora la comiterea infracțiunii. Totodată, nu s-a constatat existența unui refuz clar din partea inculpaților, urmat de insistențe repetate din partea martorului sau a organelor de drept pentru schimbarea conduitei acestora.

În acest sens, instanța reține că *în cauza nr. Ira-1111/2023*, Curtea Supremă de Justiție a respins argumentele privind provocarea, constatând că inițiativa infracțională a aparținut inculpaților, iar din convorbirile înregistrate nu rezulta nicio incitare sau încurajare din partea agenților. De asemenea, *în cauza nr. Ira-1280/2023*, Curtea Supremă de Justiție a reținut că denunțătorul a acționat cu bună-credință, fără a instiga la comiterea faptei, iar remiterea banilor a avut loc înaintea implicării autorităților, fapt care exclude existența provocării. Totodată, *în încheierea nr. Ira-885/2024*, §§ 52–54, Curtea Supremă de Justiție a constatat că pretinderea sumelor de bani a fost inițiată independent de inculpat, înainte de orice intervenție a organelor de urmărire penală, iar comportamentul denunțătorului ulterior sesizării organelor competente a avut caracter pasiv.

Instanța reține și faptul că *în decizia nr. Ira-735/2023*, §§ 41–42, Curtea Supremă de Justiție a concluzionat că înregistrările convorbirilor și imaginile întâlnirilor dintre denunțător și inculpat confirmau lipsa unor presiuni exercitate de agenții sub acoperire pentru determinarea persoanei la comiterea infracțiunii. Totodată, *în încheierea nr. Ira-1392/2023*, § 34, Curtea Supremă de Justiție a

reținut că nu există provocare în cazul în care inculpatul insistă din proprie inițiativă în oferirea banilor, chiar fiind avertizat despre caracterul ilegal al faptei.

Prin raportare la circumstanțele cauzei examinate, instanța constată că materialele cauzei nu relevă existența unui comportament activ de instigare din partea organului de urmărire penală sau a martorului Munteanu Alexandru și nici crearea artificială a unei infracțiuni care altfel nu ar fi fost comisă.

Totodată, instanța reține că simpla participare a martorului la discuțiile purtate cu inculpații și documentarea ulterioară a acțiunilor acestora nu echivalează cu provocarea la comiterea infracțiunii, atât timp cât rolul acestuia a fost unul de documentare a unei activități deja inițiate și nu de creare artificială a unei situații infracționale. În acest sens, CtEDO a statuat că există o distincție între participarea autorităților la documentarea unei activități infracționale și inițierea ori provocarea acesteia.

Instanța de judecată mai reține și faptul că argumentele apărării privind lipsa competenței lui Munteanu Alexandru de a influența procedura privind accesul la secret de stat nu pot conduce, prin ele însele, la excluderea existenței infracțiunii imputate, deoarece, aceste argumente nu sunt suficiente pentru a exclude incidența normei prevăzute de art. 325 Cod penal, aspectele respective urmând a fi apreciate de instanță în coroborare cu ansamblul probelor administrate în cauză.

Instanța reține și faptul că argumentele apărării privind lipsa laturii obiective și subiective ale infracțiunii, lipsa scopului infracțional, precum și pretinsa transmitere a banilor după emiterea avizului urmează a fi apreciate prin raportare la întregul ansamblu probator administrat în cauză, iar nu izolat, prin interpretarea separată a unor declarații sau secvențe de conversații.

Prin urmare, instanța constată că argumentele invocate de partea apărării privind pretinsa provocare sunt neîntemeiate și nu pot constitui temei pentru încetarea procesului penal, achitarea inculpaților sau excluderea probelor administrate în cauză.

În acest sens, instanța constată că partea apărării a avut posibilitatea efectivă de a lua cunoștință de probele administrate, de a formula obiecții și cereri, de a contesta autenticitatea și admisibilitatea acestora, precum și de a participa la cercetarea nemijlocită a probelor în ședință de judecată. Prin urmare, simpla contestare a provenienței sau autenticității suportului optic CD nu determină automat inadmisibilitatea probei și nu poate conduce, prin ea însăși, la excluderea acesteia din materialele cauzei.

Cu privire la încadrarea juridică a faptei

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă (*acțiune sau inacțiune*) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art. 52 alin. (1) din Codul penal, se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alineatul (2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

În acord cu prevederile art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alineatul (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Instanța de judecată relevă că, în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25 mai 1993*” CtEDO a statuat că „[...] o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederile normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală”.

În prim plan, instanța de judecată, **cu referire la legea penală aplicabilă spetei**, reține că calificarea juridică a faptelor imputate inculpaților Zaiuc Lilia și Bîrca Cristian urmează a fi efectuată în conformitate cu legea penală mai favorabilă, potrivit prevederilor art. 10 din Codul penal, conform căruia legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, iar legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei nu are efect retroactiv.

În acest sens, instanța reține că faptele incriminate inculpaților au fost comise în perioada decembrie 2020 – iunie 2021.

Astfel, la momentul comiterii faptelor incriminate, art. 325 alin. (2) lit. b) din Codul penal prevedea răspunderea penală pentru promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, dacă acțiunile au fost săvârșite de două sau mai multe persoane, *sanctiunea prevăzută fiind închisoarea de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale*.

Totodată, instanța reține că prin Legea nr. 136 din 06.06.2024 pentru modificarea unor acte normative, în vigoare din 07.09.2024, au fost operate

modificări la art. 325 din Codul penal, fiind excluse agravantele referitoare la săvârșirea faptei de către două sau mai multe persoane și introduse forme agravante distincte în funcție de proporțiile remunerației ilicite.

Prin urmare, potrivit redacției legii penale în vigoare la data pronunțării sentinței, suma de 500 euro, care constituie echivalentul aproximativ a 10 000 lei, depășește pragul de 100 unități convenționale prevăzut de art. 325 alin. (3) din Codul penal, însă nu atinge proporțiile mari prevăzute de alin. (4) al aceluiași articol, prin raportare la prevederile art. 126 din Codul penal.

Astfel, conform noii reglementări, faptele de corupere activă săvârșite în proporții ce depășesc 100 unități convenționale urmează a fi încadrate juridic în baza art. 325 alin. (3) din Codul penal, *sanctiunea prevăzută fiind închisoarea de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale.*

Instanța reține că noua reglementare este mai favorabilă inculpaților, întrucât prevede o sancțiune penală mai blândă comparativ cu cea prevăzută de legea în vigoare la data comiterii faptelor. Totodată, potrivit art. 22 din Constituția Republicii Moldova, nimănui nu i se poate aplica o pedeapsă mai aspră decât cea care era prevăzută la momentul comiterii faptei, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în *cauza Scoppola împotriva Italiei din 17 septembrie 2009*, a statuat că, în cazul existenței unor legi penale succesive, instanțele judecătorești urmează să aplice legea penală mai favorabilă persoanei acuzate.

Prin urmare, ținând cont de principiul aplicării legii penale mai favorabile și de interdicția aplicării retroactive a unei legi penale mai severe, instanța de judecată concluzionează că, *acțiunile inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian urmează a fi încadrate juridic în baza art. 325 alin. (3) din Codul penal, în redacția legii în vigoare la data pronunțării sentinței, ca lege penală mai favorabilă.*

Astfel, *cu referire la temeiul juridic privind atragerea lui Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian la răspundere penală, conform încadrării juridice în baza art. 325 alin. (3) din Codul penal,* instanța de judecată consideră necesar ca aceștia să fie condamnați pentru comiterea infracțiunilor incriminate conform actului de învinuire, reieșind din considerentele enumerate *infra*, precum și din totalitatea probelor examinate în ședința de judecată și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că inculpații a comis faptele incriminate.

Cu privire la analiza juridico-penală a componenței de infracțiune prevăzută de art. 325 alin. (1) din Codul penal, instanța de judecată precizează următoarele.

Prin corupere activă se înțelege acțiunile intenționate ale oricărei persoane care promite, oferă sau acordă un privilegiu, avantaj, bunuri, bani, valori, prestări

servicii, ce nu i se cuvin unei persoane cu funcții de răspundere ca agent public, direct sau prin mijlocitor, pentru ca acest agent public să acționeze sau să se abțină de a acționa în exercițiul funcțiunii sale oficiale în favoarea făptuitorului sau de a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o altă decizie favorabilă pentru sine sau pentru altă persoană.

Instanța constată că, inculpatul a atentat la *obiectul juridic special* al infracțiunii, care îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere a persoanelor publice sau a persoanelor publice străine.

Obiectul material sau *imaterial* al acestei infracțiuni îl reprezintă remunerația ilicită. Aceasta se exprimă în bunurile, serviciile, privilegiile sau avantajele, sub orice formă, ce nu i se cuvin persoanei publice.

Respectiv, remunerația ilicită poate consta în bunuri, servicii, privilegii, avantaje, sub orice formă, în toate cazurile având un caracter gratuit, iar astfel, este important ca remunerația să nu i se cuvină persoanei publice, adică să nu-i fie legal datorată, precum și trebuie să constituie un contra echivalent al conduitei pe care persoana publică se angajează să o aibă, adică al îndeplinirii sau neîndeplinirii unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

Prin „bunuri” se are în vedere, printre altele: *semnele bănești autentice, valorile mobiliare de stat autentice alte titluri de valoare*.

La caz, obiectul material al infracțiunii constă remunerația ilicită, exprimată prin bunuri mijloace bănești în sumă de 500 euro.

Analizând *latura obiectivă* a componentei de infracțiune incriminate inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, instanța de judecată subliniază că nemijlocit fapta prejudiciabilă constă în acțiune, care se exprimă în mod alternativ prin următoarele trei modalități normative: 1) *promisiunea* unei persoane publice ori unei persoane publice străine, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin; 2) *oferirea* unei persoane publice ori unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin; 3) *darea* unei persoane publice ori unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin.

În speță, inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian le-au fost incriminate modalitățile normative ale *promisiunii, oferirii și dării* de bunuri ce nu i se cuvin unei persoane publice.

Promisiunea, în sensul art. 325 din Codul penal, reprezintă angajamentul asumat față de persoana publică de a-i transmite ulterior remunerația ilicită, în schimbul îndeplinirii sau neîndeplinirii unor acțiuni ce țin de exercitarea funcției sale ori contrar acesteia. *Oferirea* presupune propunerea reală și concretă de transmitere a bunurilor ori punerea acestora la dispoziția persoanei publice. *Darea*

presupune remiterea efectivă, înmânarea sau transmiterea bunurilor către persoana publică.

Conform art. 132¹ din Codul penal, prin *bunuri* se înțeleg mijloace financiare, orice categorie de valori corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și acte sau alte instrumente juridice sub orice formă, inclusiv în format electronic ori digital, care atestă un titlu ori un drept. Respectiv, suma de 500 euro constituie bun în sensul legii penale.

Instanța reține că infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (3) din Codul penal este o infracțiune *formală* și se consideră consumată din momentul realizării uneia dintre modalitățile normative prevăzute de lege, și anume din momentul promisiunii, oferirii sau dării bunurilor ce nu i se cuvin unei persoane publice.

Așadar, instanța de judecată, analizând probele administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată în ansamblul lor, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității fiecărei probe, iar toate probele în totalitatea lor prin prisma coroborării reciproce, constată că vinovăția inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian în comiterea infracțiunii imputate este demonstrată prin totalitatea probelor administrate în cauză.

Instanța reține că declarațiile martorului Munteanu Alexandru coroborează cu mijloacele materiale de probă administrate în cauză, inclusiv cu procesele-verbale de interceptare și înregistrare a comunicărilor, procesele-verbale de examinare a suporturilor informaționale, procesele-verbale de examinare a telefoanelor mobile, precum și cu conținutul înregistrărilor audio și video cercetate în ședința de judecată.

Astfel, potrivit *declarațiilor martorului Munteanu Alexandru*, rezultă că aproximativ în luna decembrie 2020 inculpatul Bîrca Cristian l-a contactat și a discutat despre problema acordării accesului la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia, comunicându-i că a auzit că această problemă ar putea fi soluționată contra unei sume de bani și propunând suma de 500 euro. Totodată, martorul a declarat că ulterior au avut loc mai multe întâlniri și discuții referitoare la accesul la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia, iar la data de 12.06.2021 inculpata Zaiciuc Lilia i-a transmis suma de 500 euro.

Aceste declarații se coroborează cu *procesul-verbal de ridicare din 12.06.2021 și raportul de constatare tehnico-științific nr. 130 din 25.06.2021*, din conținutul cărora rezultă ridicarea de la Munteanu Alexandru a bancnotei cu nominalul de 500 euro, seria *****

Totodată, declarațiile martorului Munteanu Alexandru se confirmă și prin *procesul-verbal de ridicare din 09.06.2021 și procesul-verbal de examinare din 19.07.2021*, din conținutul cărora rezultă existența unei discuții între Munteanu Alexandru și Bîrca Cristian referitoare la accesul la secretul de stat pentru Zaiciuc

Lilia și suma de 500 euro, iar din conținutul înregistrării rezultă expres afirmația lui Bîrca Cristian: „500 eu ți le dau amuia”.

Instanța reține că aceste probe coroborează și cu *procesul-verbal din 01.07.2021 privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor, precum și cu conținutul suportului optic DVD-R nr. 4/583-STC*, din care rezultă discuțiile purtate între Zaiciuc Lilia și Munteanu Alexandru referitoare la accesul la secretul de stat și transmiterea sumei de 500 euro la data de 12.06.2021.

Totodată, din *procesele-verbale de examinare a telefoanelor mobile ridicate de la Zaiciuc Lilia* rezultă existența comunicărilor dintre inculpați și organizarea întâlnirilor cu Munteanu Alexandru în contextul acordării accesului la secretul de stat. De asemenea, din conținutul mesajelor și comunicărilor rezultă interesul constant al inculpaților privind soluționarea acestei chestiuni și coordonarea întâlnirilor cu Munteanu Alexandru.

Instanța de judecată mai reține că *declarațiile inculpatei Zaiciuc Lilia* confirmă existența întâlnirilor repetate cu Munteanu Alexandru în contextul problemei privind accesul la secretul de stat, existența comunicărilor dintre aceștia și faptul transmiterii sumei de 500 euro la data de 12.06.2021. Totodată, inculpata a confirmat că suma de 500 euro i-a fost transmisă de către inculpatul Bîrca Cristian cu indicația de a o transmite lui Munteanu Alexandru.

De asemenea, instanța reține că însăși inculpata Zaiciuc Lilia a declarat că la data de 12.06.2021 i-a transmis lui Munteanu Alexandru bancnota de 500 euro, iar ulterior acesta a comunicat expresia „e bun ce s-a promis, s-a făcut”.

Instanța de judecată reține că, deși învinuirea formulată de organul de urmărire penală face referire la promisiunea, oferirea și darea sumei de 500 euro de către ambii inculpați, probele administrate în cauză demonstrează că transmiterea efectivă a bancnotei cu nominalul de 500 euro către Munteanu Alexandru *a fost realizată nemijlocit de către inculpata Zaiciuc Lilia*.

Astfel, din declarațiile martorului Munteanu Alexandru rezultă că la întâlnirea din 12.06.2021 anume Zaiciuc Lilia i-a transmis bancnota de 500 euro. Aceeași împrejurare rezultă din declarațiile inculpatei Zaiciuc Lilia, care a confirmat că ea a înmănat personal lui Munteanu Alexandru suma respectivă. Totodată, această circumstanță este confirmată prin *procesul-verbal de ridicare din 12.06.2021 și raportul de constatare tehnico-științific nr. 130 din 25.06.2021* privind bancnota ridicată de la Munteanu Alexandru.

În același timp, din probele administrate nu rezultă că inculpatul Bîrca Cristian a remis personal sau nemijlocit suma de bani lui Munteanu Alexandru. Deși din declarațiile martorului Munteanu Alexandru, din conținutul înregistrării audio din 09.06.2021 și din celelalte probe administrate rezultă implicarea lui Bîrca Cristian în discuțiile privind suma de 500 euro, propunerea acesteia și organizarea întâlnirilor cu Munteanu Alexandru, aceste circumstanțe confirmă realizarea de

către acesta a acțiunilor de *promisiune și oferire*, însă nu demonstrează transmiterea efectivă a banilor de către el.

Prin urmare, instanța de judecată constată că *modalitatea normativă a dării remunerației ilicite este demonstrată doar în privința inculpatei Zaiciuc Lilia*, care a transmis personal suma de 500 euro lui Munteanu Alexandru la data de 12.06.2021. *În privința inculpatului Bîrca Cristian*, probele administrate demonstrează realizarea modalităților normative ale *promisiunii și oferirii remunerației ilicite*, însă nu și a modalității normative a dării.

Totodată, instanța reține că declarațiile inculpatei Zaiciuc Lilia referitoare la pretinsele presiuni exercitate de către Munteanu Alexandru și presupusa intenție a acestuia de a o determina să colaboreze cu SIS nu sunt de natură să infirme ansamblul probelor administrate în cauză și nu exclud transmiterea sumei de bani în contextul problemei privind accesul la secretul de stat.

În acest sens, instanța constată că declarațiile inculpatei privind pretinsa provocare nu sunt susținute prin alte probe obiective administrate în cauză și contravin celorlalte mijloace de probă cercetate în ședința de judecată.

Instanța reține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv *cauzele Ramanauskas împotriva Lituaniei (MC)*, *Bannikova împotriva Rusiei și Veselov și alții împotriva Rusiei*, provocarea există atunci când agenții statului nu se limitează la investigarea pasivă a activității infracționale, ci exercită o influență de natură să determine persoana să comită o infracțiune care altfel nu ar fi fost comisă.

În cauza examinată, instanța constată că nu există probe care să confirme că organul de urmărire penală sau martorul Munteanu Alexandru ar fi determinat inculpații să comită fapta imputată sau că inițiativa privind propunerea și transmiterea sumei de bani ar fi provenit de la aceștia. Dimpotrivă, din declarațiile martorului Munteanu Alexandru rezultă că primul care a propus suma de 500 euro a fost inculpatul Bîrca Cristian.

Această împrejurare se confirmă și prin conținutul înregistrării audio din 09.06.2021, în care Bîrca Cristian afirmă: „500 eu ți le dau amuia”.

Totodată, instanța reține că întâlnirile și comunicările dintre inculpați și Munteanu Alexandru au avut loc pe o perioadă îndelungată de timp, în contextul problemei privind accesul la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia, iar transmiterea efectivă a sumei de bani la data de 12.06.2021 rezultă din totalitatea probelor administrate în cauză.

De altfel, *instanța apreciază critic declarațiile inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian* în partea referitoare la lipsa intenției infracționale și necunoașterea scopului transmiterii sumei de bani, or, aceste declarații sunt infirmate prin ansamblul probelor administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată.

Totodată, instanța apreciază critic și declarațiile martorului Coteș Alexandru, în partea referitoare la pretensele presiuni exercitate asupra lui Bîrca Cristian, or, martorul nu a fost participant direct la discuțiile dintre inculpați și Munteanu Alexandru și a relatat exclusiv aspecte percepute indirect sau comunicate de către inculpatul Bîrca Cristian.

Instanța reține că simplul fapt că Munteanu Alexandru nu era persoana care adopta decizia finală privind acordarea accesului la secretul de stat nu este de natură să excludă incidența art. 325 din Codul penal, or, potrivit materialelor cauzei și declarațiilor martorului Ganea Anatolie, persoanele responsabile de verificare prezentau rezultatele verificării și propunerile privind acordarea accesului la secretul de stat conducerii SIS.

Mai mult, însăși inculpata Zaiciuc Lilia a declarat că Munteanu Alexandru îi comunica faptul că de el depinde situația privind acordarea accesului la secretul de stat.

Sub acest aspect, instanța reține că pentru existența infracțiunii prevăzute de art. 325 Cod penal nu este necesar ca persoana publică să dețină competența exclusivă de adoptare a deciziei finale, fiind suficient ca fapta să fie raportată la exercitarea atribuțiilor de serviciu și la pretinsa posibilitate de influențare a acestora.

Astfel, latura obiectivă a infracțiunii s-a realizat prin acțiuni active din partea inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, exprimate prin promisiunea și oferirea unei sume de bani persoanei publice Munteanu Alexandru în legătură cu acordarea accesului la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia. Totodată, instanța reține că inculpata Zaiciuc Lilia a realizat și transmiterea efectivă a sumei de 500 euro către Munteanu Alexandru, respectiv realizând semnul laturii obiective „darea”.

Prin urmare, instanța constată că acțiunile inculpaților au depășit faza unor simple discuții sau intenții și s-au materializat prin promisiunea și oferirea remunerației ilicite, iar în cazul inculpatei Zaiciuc Lilia și prin transmiterea efectivă a acesteia către persoana publică Munteanu Alexandru.

La calificarea infracțiunii de corupere activă prezintă importanță și existența calității speciale a persoanei căreia i-au fost promise ori oferite bunurile necuvenite, iar în cazul inculpatei Zaiciuc Lilia și căreia i-au fost date aceste bunuri, și anume calitatea de persoană publică.

În acest context, instanța de judecată reține că, potrivit art. 123 alin. (2) din Codul penal, prin *persoană publică* se înțelege inclusiv funcționarul public, angajatul unei autorități publice, al unei întreprinderi municipale sau al unei alte persoane juridice de drept public, precum și persoana investită să exercite activități de interes public.

Din materialele cauzei rezultă că, în perioada comiterii faptelor de către inculpații Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, *Munteanu Alexandru era angajat al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.*

Prin urmare, prin prisma atribuțiilor exercitate și a statutului juridic al instituției în cadrul căreia activa, Munteanu Alexandru avea calitatea de persoană publică în sensul art. 123 alin. (2) din Codul penal.

Respectiv, instanța concluzionează că *inculpatul Bîrca Cristian a realizat modalitățile normative ale promisiunii și oferirii mijloacelor bănești în sumă de 500 euro persoanei publice Munteanu Alexandru, iar inculpata Zaiciuc Lilia a realizat modalitățile normative ale promisiunii, oferirii și dării efective a sumei de 500 euro aceleiași persoane publice, pentru ca aceasta să întreprindă acțiuni în legătură cu acordarea accesului la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia, fiind astfel realizate elementele laturii obiective ale infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal.*

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se caracterizează prin intenție directă.

Motivele infracțiunii în cauză se exprimă în năzuința făptuitorului de a obține unele avantaje nepatrimoniale, de a-și ajuta persoana apropiată, interesul material, etc.

Scopul infracțiunii, prevăzută în art. 325 alin. (1) din Codul penal este unul special, care poate adopta oricare din următoarele patru forme:

Scopul îndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

Scopul neîndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

Scopul întârzierii îndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

Scopul grăbirii îndeplinirii - în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă de către persoană publică a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză;

Instanța de judecată subliniază că, pentru existența infracțiunii prevăzute de art. 325 din Codul penal, nu este necesar ca scopul urmărit de corupător să fie efectiv realizat, fiind suficient ca făptuitorul să acționeze urmărind atingerea acestui scop.

La caz, instanța constată că inculpații Bîrca Cristian și Zaiciuc Lilia au acționat cu intenție directă, conștientizând caracterul ilicit al acțiunilor lor și urmărind transmiterea unei remunerații ilicite persoanei publice Munteanu

Alexandru în legătură cu acordarea dreptului de acces la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia.

În acest sens, instanța reține că scopul urmărit de inculpați a constat în determinarea persoanei publice să întreprindă acțiuni în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu în legătură cu examinarea și avizarea chestionarelor depuse pentru obținerea dreptului de acces la secretul de stat de către Zaiciuc Lilia.

Caracterul intenționat al acțiunilor inculpaților rezultă din ansamblul probelor administrate în cauză, inclusiv din declarațiile martorului Munteanu Alexandru, declarațiile inculpaților, conținutul comunicărilor și înregistrărilor audio și video cercetate în ședința de judecată, modalitatea desfășurării întâlnirilor dintre participanți, discuțiile privind suma de 500 euro, precum și din circumstanțele concrete în care a avut loc promisiunea, oferirea, iar în cazul inculpatei Zaiciuc Lilia și transmiterea efectivă a sumei respective, adică darea.

Prin urmare, instanța concluzionează că inculpatul Bîrca Cristian a acționat cu intenție directă și cu scopul determinării persoanei publice Munteanu Alexandru să întreprindă acțiuni în legătură cu acordarea dreptului de acces la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia, realizând modalitățile normative ale promisiunii și oferirii remunerației ilicite. Totodată, instanța concluzionează că inculpata Zaiciuc Lilia a acționat cu intenție directă și cu același scop, realizând modalitățile normative ale promisiunii, oferirii și dării remunerației ilicite persoanei publice Munteanu Alexandru.

Prin urmare, instanța constată existența laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal.

Din punct de vedere al calității de *subiect* al infracțiunii, instanța statuează că acesta este reprezentat de persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 325 din Codul penal, conform art. 21 alin. (1) din Codul penal, a atins vârsta de 16 ani. La caz, instanța atestă că inculpatul Bîrca Cristian este născut la data de *****, iar inculpata Zaiciuc Lilia este născută la data de *****. Totodată, potrivit materialelor cauzei, aceștia nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog și, prin urmare, întrunesc semnele subiectului infracțiunii incriminate.

Astfel, reieșind din cele menționate, apreciind probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, conform prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, instanța de judecată consideră că acțiunile inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian urmează a fi încadrate juridic în baza *art. 325 alin. (3) din Codul penal*, și anume pentru *promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini ori a nu îndeplini, a întârzia*

ori a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale.

Totodată, instanța reține că, din totalitatea probelor administrate în cauză, rezultă că inculpatul Bîrca Cristian a realizat modalitățile normative ale promisiunii și oferirii remunerației ilicite, iar inculpata Zaiciuc Lilia a realizat modalitățile normative ale promisiunii, oferirii și dării remunerației ilicite, iar prin urmare vând în vedere faptul că în acțiunile inculpaților sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal, instanța constată existența atât a temeiului real, cât și a temeiului juridic pentru atragerea lui Bîrca Cristian și Zaiciuc Lilia la răspundere penală.

Într-o altă ordine de idei, ținând cont de cele *supra* constatate, instanța de judecată *apreciază ca neîntemeiată solicitarea apărătorului Hlopețchi Igor privind emiterea unei încheieri interlocutorii*. Or, argumentele invocate de apărare referitoare la pretinsa derogare de la principiul loialității procesuale, legalitatea incriminării și existența unei provocări din partea organului de urmărire penală au constituit obiect al verificării nemijlocite în cadrul cercetării judecătorești și au primit apreciere în prezenta sentință. Instanța nu a constatat încălcări ale legii care să impună adoptarea unei încheieri interlocutorii sau sesizarea unor autorități competente în acest sens, iar simplul dezacord al apărării cu modul de administrare și apreciere a probelor nu poate constitui temei pentru emiterea unei asemenea încheieri. Prin urmare, solicitarea apărătorului Hlopețchi Igor urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Totodată, instanța de judecată respinge *argumentele apărării referitoare la lipsa atribuțiilor lui Munteanu Alexandru în procesul de acordare a accesului la secretul de stat*. În acest sens, instanța reține că, pentru existența infracțiunii prevăzute de art. 325 din Codul penal, nu este necesar ca persoana publică să dețină competența exclusivă sau finală de adoptare a deciziei urmărite de corupător. Este suficient ca bunurile, avantajele sau mijloacele bănești să fie promise, oferite sau date unei persoane publice pentru ca aceasta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale ori contrar acesteia. Din probele administrate rezultă că inculpații au purtat discuții anume cu Munteanu Alexandru în legătură cu examinarea chestiunii privind accesul la secretul de stat pentru Zaiciuc Lilia, considerând că acesta poate interveni sau contribui, în virtutea calității sale de angajat al Serviciului de Informații și Securitate, la soluționarea acestei chestiuni. Prin urmare, împrejurarea invocată de apărare, potrivit căreia Munteanu Alexandru nu avea competența finală de acordare a accesului la secretul de stat, nu este de natură să excludă existența infracțiunii imputate și nu afectează încadrarea juridică a faptelor constatate de către instanța de judecată.

Cu privire la individualizarea pedepsei

De către *acuzatorul de stat, procurorul în cadrul Procuraturii Anticorupție, Nadejda Busuioc, în debaterile judiciare* s-a solicitat recunoașterea vinovăției inculpatei Zaiciuc Lilia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal și stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu amendă în mărime de 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani. Totodată, în temeiul art. 90 alin. (1) din Codul penal, s-a solicitat suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatei Zaiciuc Lilia, cu stabilirea unui termen de probațiune de 3 ani.

De asemenea, *acuzatorul de stat* a solicitat recunoașterea vinovăției inculpatului Bîrca Cristian în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal și stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu amendă în mărime de 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani. Totodată, în temeiul art. 90 alin. (1) din Codul penal, s-a solicitat suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului Bîrca Cristian, cu stabilirea unui termen de probațiune de 3 ani.

În debaterile judiciare, apărătorii Igor Hlopețchi și Miroslav Căuș au solicitat emiterea unei sentințe de achitare în privința inculpaților. Totodată, *inculpata Zaiciuc Lilia, în ultimul cuvânt*, a solicitat emiterea unei sentințe de achitare.

Astfel, potrivit art. 24 alin. (2) din Codul de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât cele prevăzute de lege.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplină libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând cont de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori cuantumului pedepsei în cadrul individualizării acesteia.

La individualizarea judiciară a pedepsei ce urmează a fi aplicată, instanța va avea în vedere dispozițiile art. 7 și 75 Cod penal, respectiv: modalitatea și împrejurările în care a fost comisă infracțiunea, gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, precum și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) și (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedepsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și ale pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și cu stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă atunci când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de lege și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În concordanță, instanța consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În acest sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sensul că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea fetei prejudiciabile și urmările acesteia, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se realizarea dreptății prin prisma principiilor proporționalității și echității.

Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispușe la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr. 6 din Recomandarea nr. R (92) 16 a Comitetului de Miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, potrivit căreia natura și durata sancțiunilor aplicate trebuie să fie proporționale cu gravitatea infracțiunii și cu situația personală a persoanei condamnate.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii și trebuie avute în vedere în procesul de stabilire și aplicare a pedepsei.

Cât privește săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal, instanța, conform art. 16 din Codul penal, atestă că infracțiunea, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave săvârșite cu intenție.

Instanța de judecată reține că infracțiunea comisă de inculpații Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian face parte din categoria infracțiunilor ce atentează la buna desfășurare a activității în sfera publică și afectează încrederea societății în activitatea funcționarilor publici.

Totodată, instanța reține că în privința inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian nu au fost stabilite circumstanțe agravante sau atenuante prevăzute de art. 76 și 77 din Codul penal.

Concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

În continuare, instanța de judecată reține că art. 325 alin. (3) din Codul penal (*în redacția legii în vigoare la data pronunțării sentinței*), prevede pedeapsa cu închisoare de până la 6 ani, cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale.

Concomitent, la stabilirea pedepsei, instanța reține pericolul social al infracțiunii săvârșite, or, prin acțiunile lor ilicite, inculpații au atentat la activitatea normală a autorităților publice, subminând încrederea societății în integritatea funcționarilor și promovând ilegalitatea și nedreptatea.

În circumstanțele elucidate mai sus, instanța de judecată consideră necesară aplicarea inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani. Totodată, reieșind din faptul că dispoziția normei penale incriminate prevede aplicarea obligatorie și a pedepsei sub formă de amendă, instanța ajunge la concluzia de a aplica inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian și câte o amendă în mărime de 4500 unități convenționale, echivalentul sumei de 225000 (două sute douăzeci și cinci mii) lei.

De asemenea, instanța consideră oportună suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea și stabilirea unei perioade de probațiune de 3 (trei) ani, potrivit art. 90 alin. (1) și (2) din Codul penal.

Potrivit art. 90 alin. (1) din Codul penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, aceasta poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate

vinovatului, indicând numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune. În acest caz, instanța dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacã, în perioada de probațiune stabilitã, condamnatul nu va sãvârși o nouã infracțiune și va îndreptãți încrederea acordatã prin respectarea obligațiilor stabilite.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, perioada de probațiune se stabilește de instanța de judecatã în limitele de la 1 an la 3 ani.

Subsecvent, potrivit alin. (6) al aceluiași articol, aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecatã obligã condamnatul sã respecte anumite obligații, inclusiv: *sã se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta și sã anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.*

Totodatã, instanța de judecatã apreciazã cã, în privința inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, scopul pedepsei poate fi atins și fãrã executarea efectivã a pedepsei cu închisoarea. Instanța reține cã aceștia sunt la prima abatere de la legea penalã, au studii superioare, sunt încadrați în cãmpul muncii și în privința lor nu au fost stabilite circumstanțe agravante prevãzute de lege.

În același timp, instanța reține cã aplicarea unei pedepse efective cu executare realã urmeazã sã reprezinte o mãsurã excepționalã, aplicabilã doar în cazul în care scopul pedepsei penale nu poate fi atins printr-o sancțiune mai blândã. Or, în prezenta cauzã, instanța apreciazã cã supravegherea comportamentului inculpaților în perioada de probațiune, împreunã cu obligațiile stabilite de lege și sancțiunea amenzii aplicate, sunt suficiente pentru corectarea și reeducarea acestora, precum și pentru prevenirea sãvârșirii unor noi infracțiuni.

Or, pedeapsa stabilitã inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian este una echitabilã și proporționalã gravității faptei comise, fiind suficientã pentru realizarea scopurilor prevãzute de art. 61 din Codul penal, fãrã a fi excesivã în raport cu persoana inculpaților și circumstanțele concrete ale cauzei.

Totodatã, instanța reține cã suspendarea condiționată a executării pedepsei nu constituie o înlãturare a rãspunderii penale și nici o exonerare de consecințele condamnării, ci reprezintã o modalitate de individualizare a executării pedepsei, prin care condamnaților li se oferã posibilitatea de a-și corecta comportamentul fãrã executarea efectivã a pedepsei cu închisoarea.

Potrivit art. 90 alin. (9) din Codul penal, în cazul în care condamnatul, în perioada de probațiune, va încãlca în mod sistematic obligațiile stabilite sau va sãvârși o nouã infracțiune, instanța de judecatã poate dispune anularea suspendării condiționate a executării pedepsei și executarea, totalã sau parțialã, a pedepsei stabilite prin prezenta sentințã.

Concomitent, instanța de judecatã noteazã cã, în eventualitatea anulării suspendării condiționate a executării pedepsei, urmeazã a fi inclusã în termenul

executării pedepsei perioada aflării inculpatei Zaiciuc Lilia în stare de reținere și arest la domiciliu, respectiv de la data de 12 iunie 2021 – 25 august 2021, inclusiv, conform art. 88 alin. (3) Cod penal. Astfel, perioada aflării în stare de reținere urmează a fi inclusă în termenul executării pedepsei în cazul inculpatei Zaiciuc Lilia.

De asemenea, instanța de judecată reține că, potrivit art. 64 alin. (5) Cod penal, în caz de eschivare cu rea-voință de la achitarea amenzii stabilite, instanța poate înlocui suma neachitată a amenzii cu pedeapsa închisorii, în limitele prevăzute de lege, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unități convenționale neachitate.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Instanța de judecată menționează că, la stabilirea pedepsei inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, a ținut cont de faptul că aceștia sunt la prima abatere de la legea penală, au studii superioare și sunt încadrați în câmpul muncii. Totodată, instanța a apreciat în cumul circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, motivul comiterii acesteia, precum și prejudiciul adus valorilor sociale ocrotite de legea penală.

În acest context, instanța a concluzionat că aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea solicitată de acuzatorul de stat este suficientă pentru corectarea și reeducarea inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, precum și pentru restabilirea echității sociale, fiind proporțională gravității infracțiunii comise.

Totodată, instanța de judecată consideră neîntemeiată solicitarea acuzatorului de stat privind aplicarea în privința inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani. În acest sens, instanța reține că, potrivit art. 325 alin. (3) din Codul penal (*în redacția legii în vigoare la data pronunțării sentinței*), pentru persoana fizică este prevăzută pedeapsa cu închisoare de până la 6 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale. Totodată, sancțiunea normei nu prevede aplicarea obligatorie sau facultativă a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în privința persoanei fizice. Or, potrivit principiului legalității pedepsei, consacrat de art. 61 din Codul penal, instanța poate aplica doar acele categorii de pedepse care sunt prevăzute de legea penală.

Prin urmare, în lipsa unei prevederi legale exprese care să permită aplicarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții publice în cazul infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal, instanța respinge solicitarea acuzatorului de stat în această parte.

Cu privire la măsura preventivă

În corespundere cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 15) și art. 395 alin. (1) pct. 5) din Codul de procedură penală, instanța urmează să se expună asupra măsurii preventive ce urmează a fi aplicată inculpatului până la rămânerea definitivă a sentinței.

În cadrul dezbaterilor judiciare, acuzatorul de stat, apărătorii și inculpata Zaiciuc Lilia nu s-au expus asupra măsurii preventive ce urmează sau nu urmează a fi aplicată în privința inculpaților.

Analizând materialele cauzei penale, instanța constată că, la momentul pronunțării sentinței, inculpații nu se află sub imperiul vreunei măsuri preventive în cadrul prezentei cauze penale.

În acest context, instanța reține că, potrivit art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, la judecarea cauzei, instanța, *din oficiu* sau la cererea părților și ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună *aplicarea*, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Instanța constată că, potrivit art. 175 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, măsurile preventive constituie măsuri cu caracter de constrângere, orientate în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal și al executării sentinței.

Reieșind din conținutul art. 178 alin. (2) din Codul de procedură penală, obligarea de a nu părăsi țara constă în îndatorirea impusă inculpatului de către instanța de judecată de a nu părăsi teritoriul Republicii Moldova fără încuviințarea organului care a dispus această măsură, precum și în executarea altor obligații prevăzute la alin. (1) al aceluiași articol.

Astfel, instanța statuează că, până la rămânerea definitivă a sentinței, în privința inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian urmează a fi aplicată măsura preventivă – *obligarea de a nu părăsi țara*.

Instanța menționează că în privința inculpaților a fost aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și amendă. Totodată, instanța reține că inculpații nu au demonstrat anterior riscuri privind eschivarea de la prezentarea în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată și nu au încălcat obligațiile procesuale impuse prin lege. De asemenea, inculpații nu au antecedente penale, iar pe parcursul examinării cauzei s-au conformat obligațiilor procesuale.

În aceste circumstanțe, instanța apreciază că aplicarea unei măsuri preventive neprivative de libertate este suficientă și proporțională, aceasta având drept scop asigurarea executării sentinței și garantarea prezenței inculpaților în fața instanțelor ierarhic superioare, în cazul contestării prezentei sentințe.

Cu privire mijloacele materiale de probă și corpurile delictive.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) din Codul de procedură penală la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în

următoarea consecutivitate: (...) 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 13¹) dacă urmează să fie aplicată confiscarea specială sau confiscarea extinsă.

Potrivit art. 162 alin. (1) pct. 4) și 5) din Codul de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive și în acest caz, banii și alte valori dobândite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceștia nu sânt identificați, se trec în proprietatea statului. Totodată, documentele care constituie corpuri delictive rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate.

Din conținutul prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de procedură penală denotă că constituie mijloc material de probă documentele în orice formă (scrisă, audio, video, electronică etc.) care provin de la persoane oficiale fizice sau juridice dacă în ele sunt expuse ori adevărate circumstanțe care au importanță pentru cauză.

La fel, conform art. 164 din Codul de procedură penală, înregistrările audio sau video, fotografiile, mijloacele de control tehnic, electronic, magnetic, optic și alți purtători de informație tehnico-electronică, dobândite în condițiile prezentului cod, constituie mijloace de probă dacă ele conțin date sau indici temeinici privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni și dacă conținutul lor contribuie la aflarea adevărului în cauza respectivă.

Instanța constată că la materialele cauzei au fost anexate în calitate de mijloace materiale de probă: – *două suporturi informaționale de tip DVD-R „Verbatim”, pe care au fost plasate datele extrase din telefoanele mobile de model „Apple Iphone 7*****” și „Samsung *****”, ridicate în cadrul reținerii inculpatei Zaiuc Lilia, anexate prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă din 20 iulie 2021;* – *un suport informațional de tip DVD-R „Omega”, pe care au fost plasate datele extrase din telefonul mobil de model „Apple Iphone 7*****”, ridicat în cadrul reținerii inculpatei Zaiuc Lilia, anexat prin ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloc material de probă din 20 septembrie 2021;* – *DVD-R nr. 4/583-STS, anexat la procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor din 01.07.2021;* – *două suporturi informaționale de tip DVD-R, anexă la procesul-verbal de ridicare din 02 august 2021, păstrate în plicul cu inscripția SAC-85 „Rompetro”.*

În calitate de corp delict a fost recunoscut *un suport informațional de tip CD-R, disc de model „Verbatim” 700 MB, pe care este înregistrat un fișier audio de tip „.wav”, creat la 09.06.2021, cu denumirea „*****”, examinat prin procesul-verbal de examinare din 19.07.2021 și recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța din 19 iulie 2021.*

Toate aceste suporturi informaționale au fost recunoscute în calitate de mijloace materiale de probă și, respectiv, corp delict, fiind anexate și păstrate la materialele cauzei penale.

În aceste circumstanțe, în temeiul art. 157 alin. (2), art. 162 alin. (1) pct. 5) și art. 164 din Codul de procedură penală, instanța de judecată concluzionează că mijloacele materiale de probă și corpul delict reprezentate prin purtători de informație electronică de tip DVD-R și CD-R urmează să fie păstrate la materialele cauzei penale pe toată perioada păstrării dosarului.

Totodată, instanța constată că prin ordonanța din 20 iulie 2021 (Vol. I, f.d.109-110) a fost recunoscută în calitate de corp delict *o bancnotă cu nominalul de 500 euro, seria ***** ridicată la 12.06.2021 de la Munteanu Alexandru*, iar prin ordonanța din 23 septembrie 2021 (Vol. I, f.d.201-202) aceasta a fost transmisă spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat. Astfel, din totalitatea probelor administrate și cercetate în ședința de judecată rezultă că această bancnotă a constituit bunul utilizat la săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina inculpaților Zaiciuc Lilia și Bîrca Cristian, fiind transmisă persoanei publice Munteanu Alexandru în contextul faptelor constatate de instanță, iar în aceste condiții, instanța constată că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 106 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Codul penal pentru aplicarea confiscării speciale.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 106 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Codul penal și art. 162 alin. (1) din Codul de procedură penală, instanța va dispune confiscarea specială, în beneficiul statului, a bancnotei cu nominalul de 500 euro, seria ***** ridicată la 12.06.2021 de la Munteanu Alexandru și transmisă spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat în baza ordonanței din 23 septembrie 2021 (Vol. I, f.d.201-202), din momentul rămânerii definitive a sentinței.

Astfel, în baza materialelor și probelor cercetate în ședința de judecată, în conformitate cu prevederile art. 64, 70, 88, 90 și 106 din Codul penal, art. 18, 157, 162, 164, 175, 178, 229⁴, 329, 339, 340, 384–389, 392–395 și 397 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se recunoaște **Zaiciuc Lilia ******* vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal (*în redacția legii în vigoare la data pronunțării sentinței*) și în baza acestei legi i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (*trei*) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu amendă în mărime de 4 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 225000 (*două sute douăzeci și cinci mii*) lei.

În temeiul art. 90 din Codul penal, pedeapsa cu închisoarea aplicată lui **Zaiciuc Lilia ******* prin prezenta sentință se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (*trei*) ani și nu va fi executată dacă condamnată, în termenul de probațiune, nu va comite noi infracțiuni și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Potrivit art. 90 alin. (6) din Codul penal, **Zaiciuc Lilia ******* *se obligă să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta și să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.*

În termenul pedepsei cu închisoarea stabilite în privința lui **Zaiciuc Lilia ******* urmează a fi inclusă perioada aflării acesteia în stare de reținere și arest la domiciliu, începând cu data de 12 iunie 2021, până la data de 25 august 2021.

Se recunoaște **Bîrca Cristian ******* vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) din Codul penal (*în redacția legii în vigoare la data pronunțării sentinței*) și în baza acestei legi i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (*trei*) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 4 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 225 000 (*două sute douăzeci și cinci mii*) lei.

În temeiul art. 90 din Codul penal, pedeapsa cu închisoarea aplicată lui **Bîrca Cristian ******* prin prezenta sentință se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (*trei*) ani și nu va fi executată dacă condamnatul, în termenul de probațiune, nu va comite noi infracțiuni și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Potrivit art. 90 alin. (6) din Codul penal, **Bîrca Cristian ******* *se obligă să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta și să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.*

Termenul executării pedepsei stabilite lui **Zaiciuc Lilia ***** și Bîrca Cristian ******* se calculează din momentul rămânerii definitive a prezentei sentințe.

Se aplică în privința lui **Zaiciuc Lilia ***** și Bîrca Cristian ******* măsura preventivă – *obligarea de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a sentinței.*

Mijloacele materiale de probă și corpul delict: – purtători de informație electronică de tip DVD-R și CD-R, recunoscute în această calitate și anexate la materialele cauzei – *urmează a fi păstrate la materialele cauzei penale pe toată durata păstrării dosarului.*

Corpul delict: - *o bancnotă cu nominalul de 500 euro, cu seria și nr. ***** transmisă spre păstrare Serviciului Fiscal de Stat – se supune confiscării în folosul statului din momentul rămânerii definitive a sentinței.*

În temeiul art. 397 pct. 4¹) din Codul de procedură penală și al Legii nr. 245-XVI din 27.11.2008 privind secretul de stat, se dispune secretizarea parțială a sentinței, în partea ce conține informații clasificate cu parafa „Secret”, respectiv:

– *declarațiile suplimentare ale martorului Ganea Anatolie din partea descriptivă a sentinței.*

Părțile secretizate ale sentinței vor fi ascunse, în conformitate cu lit. c) pct. 18) din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești, iar sentința, în partea neacoperită de secretizare, va fi publicată pe portalul național al instanțelor de judecată.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 (*cincisprezece*) zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Sentința integrală este pronunțată în ședință publică la **02 iunie 2026, ora 12:00.**

**Președintele ședinței,
Judecătorul
BEJENARI**

Olga